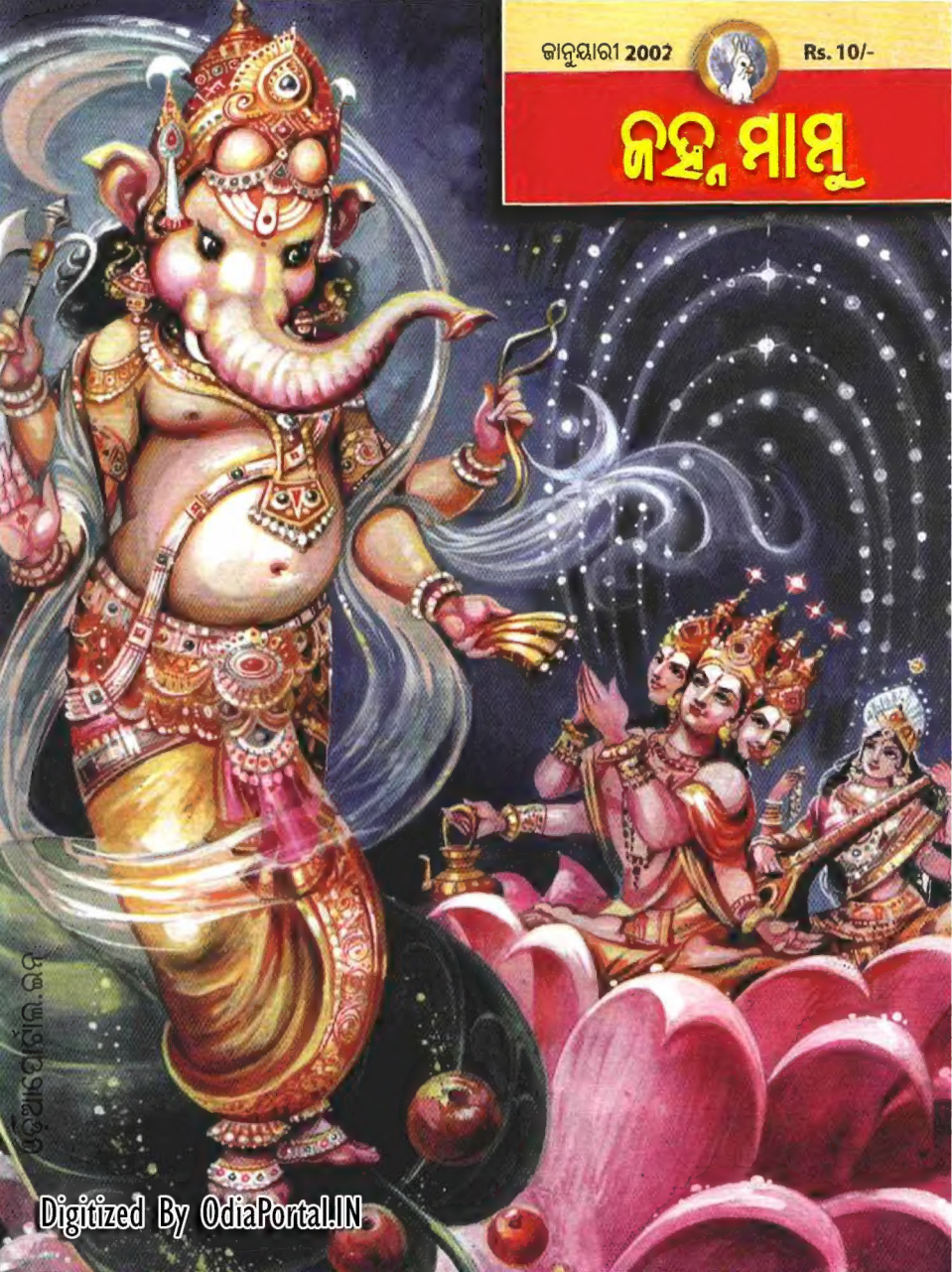

ଜାନୁଆରୀ ୨୦୦୨

Rs. 10/-

ନିନ୍ଦା ମାସ

ଭାରତ ଗାଥା

...୪୬

ବେତାଳ କଥା

...୧୯

ଯକ୍ଷ ପର୍ବତ

...୧୧

ସୁଚାପତ୍ର

- ★ ଦାୟିତ୍ୱ ...୭ ★ ବେପାରୀ ବୁଦ୍ଧି ...୯
- ★ ଯକ୍ଷ ପର୍ବତ ...୧୧ ★ ଯଶ ପ୍ରାପ୍ତି ...୧୮
- ★ ବେତାଳ କଥା ...୧୯ ★ ବିଦ୍ୱେଶ୍ୱର ...୨୫
- ★ ସମ୍ବାଦ ବିଚିତ୍ରା ...୩୦ ★ ଚନ୍ଦ୍ର ବାଗବତ ...୩୨
- ★ ଭାରତୀୟ କୃତୀ ...୩୪ ★ ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ...୩୬
- ★ ଚାମିଳାମାତୁର ଲୋକକଥା ...୪୦ ★ ଭାରତ ଗାଥା ...୪୬
- ★ ଭାରତ ଆବିଷାର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ...୫୦ ★ ଦେବୀ ଭାଗବତ...୫୧
- ★ ଏକତା ...୫୬ ★ କାମଗୋର କମଳ ...୫୯
- ★ ଅଜେୟ ଗରୁଡ଼ ...୬୨ ★ ପଟୋ-ପରିବହ ପତ୍ର ...୬୬

ଗତସଂଖ୍ୟା ଡିସେମ୍ବର-୨୦୦୦ ହୋଇଥିବାରୁ ଦୁଃଖିତ । ଏହା ଡିସେମ୍ବର-୨୦୦୧ ହେବ ।

-ସଂପାଦକ

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy \$2

Annual subscription \$20
Remittances in favour of
Chandmama India Ltd.
to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097
E-mail : subscription@chandamama.org

Gift Subscriptions
By Air Mail to All Countries
other than India
Twelve issues Rs. 900
Within India Rs. 120
by book post

Send your remittances by Demand
Draft or Money Order favouring
'Chandama India Limited'

For booking space in this
magazine please contact :

Chennai :

Ph : 044-2347399

e-mail : advertisement @
chandamama.org

Delhi :

Mona Bhatia

Ph : 011-6515111/

655513/6565516

Mumbai :

Shakeel Mulla

Ph : 022-2661599/

2661946/2653057

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers.
No part of this publication may be reproduced in any manner/ medium will be dealt with according to law.

ସଂସ୍ଥାପକ
ବି. ନାଗି ରେଡ୍ଡି, ଚକ୍ରପାଣି

ଅଧିକାର ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ

ଏବେ ଆମେ ୨୦୦୨ ମସିହାର ଏପ୍ରିଲ୍ ଏପଚେ ଠିଆ ହୋଇ ଅପେକ୍ଷା କରୁଛୁ ଏକ ନୂତନ ବର୍ଷର ଆରମ୍ଭ ପାଇଁ । ମନରେ ଅସୁମାରୀ ଆଶା, ଆକାଂକ୍ଷା । ଆଜିକୁ ପଚାଶ ବର୍ଷ ତଳେ ପଣ୍ଡିତ ଜବାହର ଲାଲ ନେହେରୁଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ନିର୍ବାଚିତ ସରକାର ଶାସନ କ୍ଷମତାକୁ ଆସିଥିଲେ । ଆମର ସଂବିଧାନ ପ୍ରଣିତ ହେଲା, ଏହାର ଠିକ୍ ଦୁଇ ବର୍ଷପରେ । ଜାନୁଆରୀ ୨୬, ୧୯୫୦ ରେ ଆମ ଭାରତବର୍ଷ ସାର୍ବଭୌମ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ପରିଚିତ ହେଲା । ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୫୧ ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ ୧୯୫୨ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶର ନାଗରିକଙ୍କ ମତାମତ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା ।

ଆମ ସଂବିଧାନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକଙ୍କୁ ଦେଶର ଏକତା, ସାର୍ବଭୌମତା ଓ ସଂହତି ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ କରିଥାଏ । ଏହା କିନ୍ତୁ ଆମର ଏକପ୍ରକାର ନୈତିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ପରିବାରରେ ମାତା, ପିତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମର ଯେପରି ଦାୟତ୍ୱ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଛି, ସେପରି ଭାରତ ମାତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମର ଏକାଗ୍ର ଭକ୍ତି ଓ ଦାୟିତ୍ୱ ରହିଛି ।

ଭାରତର ସଂବିଧାନ ତାର ନାଗରିକ ମାନଙ୍କୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଛି, ଯଥା: ସ୍ୱାଧୀନ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର, ସ୍ୱାଧୀନଭାବେ ଧର୍ମ ଚର୍ଚ୍ଚା ଓ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାର, ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରିବାର ଅଧିକାର, ଏପରିକି ସ୍ୱାଧୀନଭାବେ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ କରିବାର ଅଧିକାର ଅର୍ଭୁଦ୍ଧ । ଆମ ସଂବିଧାନ କେବଳ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିନାହିଁ, ତା ସହିତ କେତେକ ଦାୟତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଛି । ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଭାଷାରେ: ଆମର ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆମେ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିବା ଉଚିତ୍ । ସଂପ୍ରତି ଆମ ଦେଶ ସବୁ ସ୍ତରରେ ଏକ ସଂକଟ ମଧ୍ୟଦେଇ ଗତି କରୁଛି । ତେଣୁ ଏହି ଘଡ଼ିସିହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆମେ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍, ‘ଆମେ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବେ ଦେଶମାତୃକାର ସେବା କରିବା ଓ ଦେଶ ମାତୃକା କୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିବା । ଏହାର ଏକତା ଓ ସଂହତି ପାଇଁ ସମ୍ମିଳିତହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ।

ସଂପାଦକ : ବିଶ୍ୱମ

‘ଭାରତ ବୀରପୁରୁଷ’ ପହେଲି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ରେ ଭାଗ ନିଅ ଓ ପ୍ରଚୁର ପୁରସ୍କାର ପାଅ

ଭାରତର ବୀର ପୁରୁଷ-୪

ଆଧୁନିକ ଭାରତବର୍ଷରେ ଅଛନ୍ତି ଅନେକ ବୀର
ପୁରୁଷ । ଏଠାରେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା !

1 ସେ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଥମ ଭାରତୀୟ, ଯେ କି ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର
ପାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସଂଗୀତ ଅନେକ ଭାରତୀୟଙ୍କୁ ଜାତୀୟ
ସଂଗ୍ରାମରେ ଝାସ ଦେବାକୁ ପ୍ରେରିତ କରିଥିଲା । ସେ କିଏ ?

2 ପୋଖରାନ ଠାରେ ପରମାଣୁ ପରୀକ୍ଷଣ ବେଳେ କେଉଁ ଭାରତୀୟଙ୍କ ନାମ
ସ୍ମରଣ କୁ ଆସେ ? ସେ ଭାରତର ପୁରସ୍କାରରେ ସମ୍ମାନିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।
ସେ କିଏ ?

3 ଫେବୃଆରୀ ୨୮ ତାରିଖକୁ ଆମେ ଜାତୀୟ ବିଜ୍ଞାନ ଦିବସ ଭାବେ
ପାଳନ କରିଥାଉ । ଏହି ଦିବସ ଜଣେ ନୋବେଲ ବିଜେତାଙ୍କ ପ୍ରତି
ନିବେଦିତ । ସେ ୧୯୨୮ରେ ‘ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ପୁରସ୍କାର’ ପାଇଥିଲେ ।
ସେ କିଏ ?

4 କିଏ ଏହି ସୀତାର ବାଦକ ଯେ ଇଂଲଣ୍ଡର ରାଣୀଙ୍କ
ଠାରୁ ସମ୍ମାନଜନକ ‘ନାଇଟହୁଡ୍’ ପ୍ରାପ୍ତ
ହୋଇଥିଲେ ?

5 ସେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ହୃଦୟର ରାଜା, କଲିକତାରେ
ଯାହାଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମିତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ
ଏକ ଟି.ଭି. କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆୟୋଜକ । ସେ କିଏ ?

ଚିନିକଣ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର
ଦାତାଙ୍କୁ ମିଳିବ
ବାଇସାଇକେଲ.*

ପ୍ରତେକଟି ପ୍ରଶ୍ନର ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ସ୍ତର ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖି ପଠାଇବେ ।
ଏହି ପାଞ୍ଚଜଣ ବୀର ପୁରୁଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ ତୁମର ପ୍ରିୟ ଓ କାହିଁକି ?
‘ମୋର ପ୍ରିୟ ବୀର ପୁରୁଷ’ ବନ୍ଧଟି ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ ।

ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କ ନାମ:

ବୟସ:ଶ୍ରେଣୀ:

ଠିକଣା:

ପିତା:ମୋତା:

ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ

ଅବିରାବକଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ

ବନ୍ଧାକରି ଏହି ପୃଷ୍ଠାଟିକୁ ତିରି ନିମ୍ନ ଠିକଣାର ପଠାଅ :

Heroes of India Quiz- 4
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097.
On/before **February 5, 2002**

ବିଶେଷ ସୂଚନା

- ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୮-୧୪ ବର୍ଷ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।
- ଚିନିକଣ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦାତାଙ୍କୁ ଜୟମାମୁର ସମସ୍ତ ସଂସ୍କରଣ ଭିତ୍ତିରେ
ବଜାୟିବ । ଯଦି କେହି ପ୍ରତିଯୋଗୀ ମୋ ପ୍ରିୟ ବୀର ପୁରୁଷଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ଏକାଧିକ ପ୍ରବେଶିକା ପତ୍ର ପଠାଇଥାନ୍ତି ତେବେ ତାହା ସର୍ବୋତ୍ତମ ଉତ୍ତର
ଭିତ୍ତିରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।
- ବିଭାଗକ ମାନଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ତୁମର ଅତେ ।
- ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ସମ୍ପର୍କରେ ତିନି ପତ୍ର ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।
- ବିଜେତା ମାନଙ୍କୁ ପତ୍ର ଦ୍ଵାରା ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।

Prizes brought
to you by

ଦାୟିତ୍ବ

ରାମପୁରର ପୋଖରୀ କୁଳରେ କିଛିଲୋକ କୁଡ଼ିଆ କରି ରହୁଥିଲେ । ସେପରି ଏକ କୁଡ଼ିଆରେ ସୁଦାମ ରହୁଥିଲା । ସୁଦାମ ସହିତ ତାର ପତ୍ନୀ ଓ ପିଲାପିଲି ରହୁଥିଲେ । ସୁଦାମ ସ୍ବାଭାବରେ ଥିଲା ଅଳସୁଆ । କୁଡ଼ିଆ ଆଗରେ ଏକ ଖଟପକାଇ ଦିନରାତି ଶୋଇ ରହୁଥିଲା । କୌଣସି ପ୍ରକାର କାମ କରୁନଥିଲା । ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ ତାର ଦାୟିତ୍ବ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେତେ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କର୍ଣ୍ଣପାତ କରୁନଥିଲା ।

ସବୁ ବେଳେ ସେ ଶୋଇ ଶୋଇ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲା ଓ ଭାବୁଥିଲା- କିପରି ବିନା ପରିଶ୍ରମରେ ଲୋକେ ମହାତ୍ ହୋଇଯାଇପାରନ୍ତି । ଦିନେ ସେ ସେପରି ହୋଇପାରିବ, ଏପରି ସଂଭାବନାରେ ତାର ମନ ଖୁସୀରେ ପୁରିଯାଉଥାଏ ।

ନିଜ ପତିର ଏପରି ଆଚରଣ ପାଇଁ ବିମଳା ଦୁଃଖହେଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି କରିପାରୁନଥିଲା । ଦିନକର କଥା । ସୁଦାମ ଖଟରେ ଶୋଇଥାଏ ! ହଠାତ୍

ଏକ କୁଞ୍ଜି ତାର ପଲେ ଛୁଆକୁ ଖୁର ଦେଇ ଦେଇ ଥକିଗଲା । ଚିରରୁ ଆଉ ଖୁର ନମିଳିବାରୁ ପିଲାଗୁଡ଼ିକ କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଲେ । କୁଞ୍ଜିଟି କିଛି ଖାଦ୍ୟ ଆଶାରେ କୁଡ଼ିଆକୁ ପଶି ଖାଦ୍ୟ ଥାଳିରେ ମୁହଁ ମାରିଦେଲା । ଏହି ସମୟରେ ବିମଳା ଘରେ ପହଞ୍ଚି କୁଞ୍ଜିକୁ ଏକ ବଡ଼ ଢେଙ୍କାରେ ମାରିଲା । କୁଞ୍ଜିଟି ଚିତ୍କାର କରି ବାହାରକୁ ଚାଲିଗଲା । ଏଥର ବିମଳା ବଡ଼ ଚିତ୍କାରେ ପଡ଼ିଲା । କୁଞ୍ଜି ମୁହଁ ମାରିଦେଇଥିବା ଖାଦ୍ୟ ଘରେ କିପରି ବା ଖାଇବେ ? ତେଣୁ ତାକୁ ନେଇ ବାହାରେ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା । ଏଥର କୁଞ୍ଜି ଆସି ତାକୁ ମନ ଖୁସିରେ ଭକ୍ଷଣ କଲା । ଫଳରେ ପିଲାମାନେ ପ୍ରଚୁର ଖୁର ପାଇଲେ ।

ତାପରଦିନ ଠିକ୍ ସେଇ ସମୟ । ସୁଦାମ ନିନ୍ଦୋଡ଼ ନିଦରେ ଶୋଇଥାଏ । ହଠାତ୍ କୁଞ୍ଜିଟି ଘରେ ପଶିଲା । କୁଆଡ଼େ ବିମଳାଥିଲା କେଜାଣି, ହଠାତ୍ ଏକ ବଡ଼ ଢେଙ୍କା କୁଞ୍ଜି ଆଡ଼କୁ ଛାଡ଼ିଲା ।

କୁଡ଼ିଟି ଚିହ୍ନାର କରିଚାଲିଗଲା । ଏତେ ଜୋର ଶବ୍ଦରେ ସୁଦାମ ଉଠି ପଡ଼ିଲା ।

ବିମଳାକୁ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ପଚାରିଲା- “କ’ଣ କୁଡ଼ିଟି ଆଜି ବି ଆସି ଘରେ ପଶିଥିଲା ? ତୁମେ ପରା ତାକୁ କାଲି ବାତେଇ ଡଢ଼ିଥିଲ ? ତଥାପି ସେ ମାନିଲା ନାହିଁ !”

ବିମଳା କଠୋର ଶବ୍ଦରେ ଜବାବ ଦେଲା: “ଦେଖୁଲା ତ ! କୁଡ଼ି ହେଲେବି ତାର ପରିବାର ପ୍ରତି କେତେ ସ୍ନେହ । ତିନି, ଚାରୋଟି ଛୁଆ ପାଲିବା ପାଇଁ ଦିନ ରାତି ସେ ଖାଦ୍ୟ ଖୋଜି ଚାଲିଛି । ମାତ୍ର ଖାଇଲେ ବି, କଷ୍ଟ ହେଲେ ବି, ସେ ତାର ଦାୟିତ୍ବରୁ ନିଜକୁ ବିରତ କରି ପାରୁନାହିଁ । ତୁମ କଥା ଦେଖ ! ତୁମେ ମଣିଷ ହୋଇବି, ତୁମର ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ । ପଶୁଟିଏ ତାର ପିଲାଙ୍କ ଦାଉଡ଼ ନେବା ପାଇଁ ଦିନରାତି ଖଟୁଛି ଓ ତୁମେ ଶୋଇଛ !”

ସୁଦାମା କୁ ବିମଳାର କଥା ବେଶ୍ ବାଧୁଲା । ସେ ନିଜର ଦାଉଡ଼ ସମ୍ପର୍କରେ ସତେତନ ହେଲା । ତୁରନ୍ତ ସେ ଖଟ ରୁ ଉଠି କାମ ସନ୍ଧାନରେ ବାହାରିଗଲା ।

ସେ ଯାଇ ସହରରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେଠାରେ ସେ ଏକ ବଣିଆ ଦୋକାନରେ କାମ କଲା ।

ବଣିଆ ର ସୁନା କାରିଗରୀ ଓ ବେପାର ତାକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା । ସେଠାରେ ସେ ସୁନାରେ ଗହଣା ତିଆରି ଆଦି କାମ ସହଜରେ ଶିଖିନେଲା । ଓ ସୁନାରେ କେତେ ପରିମାଣରେ ଲାଭ ହୁଏ, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ତାର ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନ ହେଲା । ଏବଂ ସକୋଟ ମଣିଷ ପଣିଆ, ଦାୟିତ୍ବ ବାନ ଭାବେ କାମ କରି ସେ ମାଲିକର ପ୍ରିୟ ହୋଇ ପାରିଲା । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ସେଠାରେ ତାର ଦରମା ବଢ଼ିଲା ଏବଂ ସେହି ଟଙ୍କାରୁ ସେ କିଛି କିଛି ଘରକୁ ପଠାଇ କିଛି ସଞ୍ଚୟ କଲା । ଏହି ପରି ପରିଶ୍ରମ କରି ସେ ଗରାଖ ମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟଭାଜନ ହୋଇ ପାରିଲା । ଏବଂ ନିଜେ ଏକ ଦୋକାନ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କଲା । ସଞ୍ଚୟ ଧନର ପରିମାଣ ବଢ଼ିବାରୁ ସେଥିରେ ସେ ନିଜର ଏକ ଦୋକାନ କରିବା ପାଇଁ ତାର ମାଲିକଠାରୁ ଅନୁମତି ପାଇଲା । ପରିବାର କୁ ଗାଁରୁ ସହରକୁ ନେଇ ଆସିଲା । ସୁନାଦୋକାନର ବ୍ୟବସାୟ ବଢ଼ିଲା । ଘରର ଦାୟିତ୍ବ ଓ ଦୋକାନର ଦାୟିତ୍ବ ନେଇ ତା ମନରେ ଏକ ଆତ୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ପରେ ପରେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ଜଣେ ଦାୟିତ୍ବବାନ ଲୋକ ଭାବରେ ପରିଚିତ ହେଲା ।

ପରାସ୍ତ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ, ତେବେ ତୁମ ଯକ୍ଷ ମାନଙ୍କୁ ଧରି, ଏଇ ରାକ୍ଷସମାନେ ନାନା ପ୍ରକାର ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦେବେ । ସେମାନଙ୍କର ଏକ ବିରାଟ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ତୁମ ପର୍ବତର ସର୍ବନାଶ ନ କରି ଛାଡ଼ିବେ ନାହିଁ । ମୋ କଥା ଶୁଣେ ପ୍ରତିଶତ ସତ୍ୟ ଅଟେ ।”

“ରାକ୍ଷସ-ସେନା !”, ଏପରି କହି ମଣିବୁକ୍ଷଣ ବୋକା ହୋଇ ଗଲା । ତା’ର ଚେହେରା ଫିକା ପଡ଼ିଗଲା ।

“ହଁ, ହଁ, ରାକ୍ଷସ ସେନା ।” ତା’ପରେ ରାକ୍ଷସୀ ଆତଙ୍କୁ ବୁଲିପଡ଼ି ଜୀବଦତ୍ତ କହିଲା, “ଏଥିରେ ଲଜ୍ଜିତ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ । ଯେତେ ଦରକାର ସେତେ ହରିଣ ମାଂସ ନେଇଯାଅ । ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ଶୁଣ । ତୁମ ଇଲାକାର ରାକ୍ଷସଙ୍କର ମହାନ ନେତା ମହୋଗ୍ରନେତ୍ରକୁ କହିବ ଯେ ଯକ୍ଷ ପର୍ବତ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଆଉ ଅଳ୍ପ ସମୟ ବାକି ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ଆକ୍ରମଣ ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରେ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସଜାଗ ରହିବାକୁ କହିବ ।”

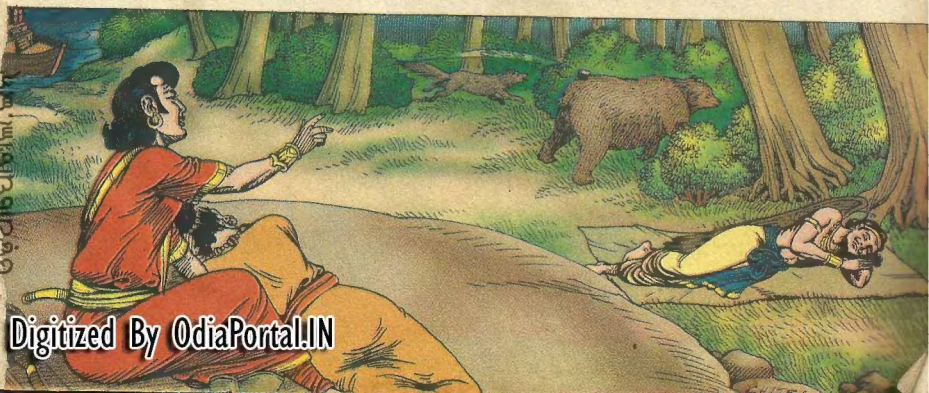
ରାକ୍ଷସୀ ମଥା ହଲାଇ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମାଂସ ନେଇ ନିଜ ଗୁମ୍ଫା ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଗଲା । ତା’ପରେ ସେମାନେ ତିନିଜଣ ଭୋଜନ କଲେ ଓ ଗଛ ତଳେ

ଥିବା ପଥର ଉପରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ମଣିବୁକ୍ଷଣ ଏଇ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଠାରୁ କିଛି ଦୂରରେ ଶୋଇଲା । ଶୋଇବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଦୁଇ ତିନି ଥର ନୌକା ଆଡେ ଚାହିଁଲା । ଖଡ୍ଗବର୍ମା ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପାରିଲେ । ସେ ଜୀବଦତ୍ତଙ୍କୁ ଧୀର ସ୍ଵରରେ କହିଲେ, “ଯକ୍ଷ ଡରି ଯାଇଛି । ମୋର ଯାହା ମନେ ହେଉଛି, ରାତି ଅଧରେ ସେ ଏଠାରୁ ନୌକା ନେଇ ଚାଲି ଯାଇପାରେ । ତା’ଉପରେ ନଜର ରଖିବାକୁ ହେବ ।”

ରାତି ଅଧ ବେଳକୁ ମାଟିକୁ ଶୁଂଘି ଶୁଂଘି ଗୋଟିଏ ଭାଲୁ ସେଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ସମ୍ଭବତଃ ତା’କୁ ମଧ୍ୟ ହରିଣର ବାସ୍ନା ଏଠାକୁ ଟାଣି ଆଣିଲା । ସେ ମଣିବୁକ୍ଷଣର ଚାରି ପଟେ ବୁଲି ସେଠାରୁ ଯିବାକୁ ବାହାରିଥିଲା । ଖଡ୍ଗବର୍ମା ଫୁର୍ତ୍ତିରେ ଉଠି ବସିଲେ ଓ ତା’ଉପରକୁ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପଥର ପକାଇଲେ । ସେ ଡରି ଯାଇ ସେଠାରୁ ଧାଇଁ ପଳାଇଲା ।

ପଶୁର ଧାଇଁ ପଳାଇବାର ଶବ୍ଦରେ ମଣିବୁକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ଉଠି ବସିଲା ଓ ଚାରିପଟକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଚିଲେଇ ଉଠିଲା, “ଖଡ୍ଗବର୍ମା, ଜୀବଦତ୍ତ, ଉଠ ! ରାକ୍ଷସ ସେନା ଆମ ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି ।”

(ଦ୍ରମଶଃ)

CHANDAMAMA

**SUBSCRIPTION
FORM**

1. I want to subscribe to **CHANDAMAMA** in :

☐ English	☐ Hindi	☐ Marathi	☐ Gujarathi
☐ Bengali	☐ Oriya	☐ Assamese	☐ Telugu
☐ Kannada	☐ Tamil	☐ Malayalam	☐ Sanskrit

2. I would like a

- ☐ Local Subscription : Rs. 120 for one year (12 issues)
☐ Overseas Subscription : INR 900, US \$ 20 for one year (12 issues)

3. Enclosed is a DD for Rs. _____

DD No: _____, drawn on _____

payable at Chennai, favouring "**CHANDAMAMA INDIA LTD**".

4. Name & address to which copies are to be mailed
(Print in Block Letters):

5. You may introduce any of your friends/relatives to the
CHANDAMAMA family by giving their names and
addresses on the back of this page.

Date

Signature

Mail this form to : **CHANDAMAMA INDIA LIMITED,**
82, DEFENCE OFFICERS' COLONY,
EKKATUTHANGAL, CHENNAI-600 097, INDIA,
e-mail : Chandamama @ vsnl.com
Fax / Tel : 044 - 234 73 99 / 234 73 84

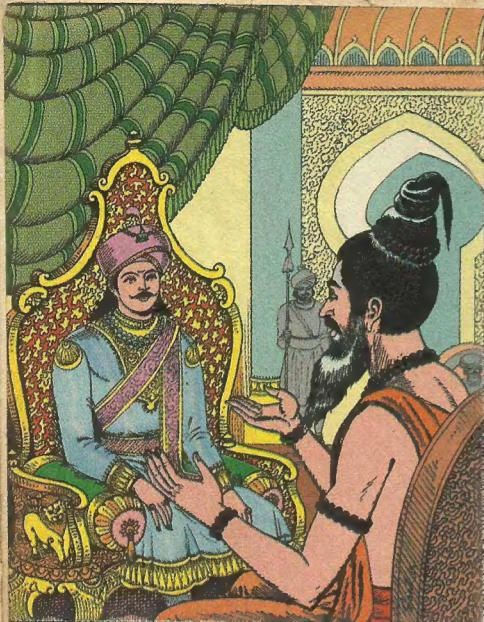

ବେତାଳ
କଥା

ଅଦ୍ଭୁତ ନୀରବତା

ନିଶା ଗରଜୁଥାଏ । ତୁହାକୁ ତୁହା ଶୀତଳ
ପବନ ସାଙ୍ଗକୁ ମୁହଁ ମୁହଁ ବର୍ଷା । ବଣରୁଦା
ଭିତରୁ ଭାସି ଆସୁଥାଏ ସାଇଁ ସାଇଁ ଶବ୍ଦ ।
ଶ୍ୱାନ, ଶ୍ୱାପବଳ ରତି ସାଙ୍ଗକୁ ଶୁଭୁଥାଏ
ଅଶରୀରା ମାନଙ୍କର ଅଜହାସ୍ୟ । ଘନ ଘନ
ବିଜୁଳି ଆଲୋକରେ ଦିଶି ଯାଉଥାଏ
ଭୟାନକ ମୁହଁମାନ ।

କିନ୍ତୁ ରାଜା ବିକ୍ରମାର୍କ ତିଳେମାତ୍ର
ବିଚଳିତ ନ ହୋଇ ସେହି ପ୍ରାଚୀନ ବୃକ୍ଷଟି
ପାଖକୁ ଲେଉଟିଗଲେ ଏବଂ ବୃକ୍ଷାରୋହଣ
ପୂର୍ବକ ଶବ୍ଦଟିକୁ ଉତ୍ତାରି ଆଣିଲେ । ସେ
ତା'କୁ କାନ୍ଧରେ ପକାଇ ଶୁଦ୍ଧାନ୍ ଶୁଶାନ
ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବାମାତ୍ରେ
ଶବ୍ଦର ବେତାଳ କହି ଉଠିଲା, “କେଉଁ
ପରିସ୍ଥିତିରେ ପତି ତୁମେ ମୋତେ ଏଠାରୁ
ନେଇଯିବ । ଯାଇଁ ଏତେ ବନ୍ଧପରିକର

ହୋଇଛି ? ତୁମର ନୀରବତା ମୋତେ ଅଦ୍ଭୁତ ମନେ ହେଉଛି । ତୁମେ ରାଜା ସୁଶାନ୍ତଙ୍କ ପରି ମନେ ହେଉଛ । ତା'ଙ୍କ ବିଷୟରେ ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ? ତେବେ ମୁଁ ତା'ଙ୍କ କଥା ଶୁଣାଉଛି । ଶୁଣ, ପଥଶ୍ରମ ଲାଗିବ ହେବ ।” ଏପରି କହି ବେତାଳ ଗପିବାରେ ଲାଗିଲା ।

ପୁଷ୍ପନଗରର ରାଜା ସୁଶାନ୍ତ ଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜ୍ଞାନୀ ଓ ଭଦ୍ର, ସେ ସାଧୁଜନମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ, କଳାକାର ଓ କବିମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଓ ଉପହାର ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ସେ ତା'ଙ୍କର ରାଜ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଶାଳୀ ଓ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ସୁଖରେ ରଖିବା ପାଇଁ ସବୁ ପ୍ରକାରର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତା'ଙ୍କର ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ବଦ୍‌ଗୁଣ ଥିଲା, ତାହା ହେଉଛି ତା'ଙ୍କର କ୍ରୋଧ । ଥରେ ରାଜା ତାଙ୍କର କେତେଜଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଅତିଥିଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଏକ ଦିନ ରାଜ୍ୟକୁ ଯାତ୍ରା କରିବା ପାଇଁ

ରାଜ୍ୟଅନ୍ତଃସ୍ଥର ପାତକକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେହି ବ୍ୟଞ୍ଜନ ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ ନ ହେବାରୁ ରାଜା ତା'ଙ୍କୁ ଚାକିରିରୁ ବିତାଡିତ କରିବା ସହିତ, ତା'ଙ୍କ ରାଜ୍ୟରୁ ମଧ୍ୟ ତା'କୁ ବାହାର କରିଦେଲେ ।

ଯଦି କୌଣସି କର୍ମଚାରୀର କାର୍ଯ୍ୟରେ କେଉଁଠି କିଛି ଦୋଷଭୂତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଥିଲା, ସେ ରାଜାଙ୍କ ରୋଷର ଶିକାର ହେଉଥିଲା । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ହୁଏତ ତା'କୁ ଜୀବନ କିମ୍ବା ଜୀବିକା ହରାଇବାକୁ ପଡୁଥିଲା ।

ଥରେ ଜଣେ ସାଧୁ ପୁରୁଷ ତା'ଙ୍କ ଦରବାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ, ଓ ତା'ଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖରେ ବିବ୍ୟବାଣୀ ପ୍ରଚାର କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଲୋଡିଲେ ।

“ହେ ମହାତ୍ମା ! ଆପଣଙ୍କର ପରିଚୟ ? ଆପଣ କେଉଁ ଦେଶରୁ ଆସିଛନ୍ତି ?” ରାଜା ବିନମ୍ରତାର ସହ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ।

“ମୋର ନାମ ପ୍ରଜ୍ଞାନନ୍ଦ । ମୁଁ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ଦିନ ତଳେ ହିମାଳୟରୁ ଫେରିଛି । ସେଠାରେ ବିଗତ ଦଶବର୍ଷ ହେଲା ମୁଁ ତପସ୍ୟା କରୁଥିଲି ।” ସାଧୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ । “ତପସ୍ୟାାର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ମୋତେ ମାନସିକ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ମୋ ଗୁରୁ ମୋତେ କହିଛନ୍ତି, କେବଳ ନିଜ ପାଇଁ ମୋକ୍ଷର ମାର୍ଗ ଖୋଜିବା, ଜୀବନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ । ଆମକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଭାଗୀ ନରନାରୀଙ୍କୁ ମୁକ୍ତିର ପଥ ଦେଖାଇବାକୁ ପଡିବ । ସେହି କାରଣରୁ ମୁଁ ଏଠାକୁ ଆସିଛି ।

ରାଜ ଉଦ୍ୟାନରେ ରାଜା ସୁଶାନ୍ତ ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ କୁଟୀର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଉଦ୍ୟାନ ରକ୍ଷକ ସୁମଙ୍ଗଳଙ୍କୁ ଡକାଇ, ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଯତ୍ନ ନେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ଅତିରେ ସୁମଙ୍ଗଳ ଓ ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କହୁମାମୁ

ପ୍ରଗାଢ଼ ବନ୍ଧୁତା ଗଢ଼ି ଉଠିଲା । ସୁମଙ୍ଗଳ ତା'ର ପତ୍ନୀ ଓ ଦୁଇଟି ପୁଅଙ୍କ ସହିତ ସେହି ଉଦ୍ୟାନ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଏକ କୁଟୀରରେ ରହୁଥିଲା । ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ, ପ୍ରାର୍ଥନା ପରେ ସ୍ବାମୀ ପ୍ରଜ୍ଞାନନ୍ଦ ରାଜାଙ୍କ ସହିତ କିଛି ଘଣ୍ଟା ବିତାଉଥିଲେ । ରାଜା ସୁଶାନ୍ତ ବଡ଼ ଆଗ୍ରହର ସହିତ ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କ ବାଣୀକୁ ଶୁଣନ୍ତି ଓ ସେହି ଉପଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଚଳିବା ପାଇଁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ସ୍ବାମୀଜୀ ମଧ୍ୟ ମନ୍ଦିର ନିକଟକୁ ଯାଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବଚନ ଦିଅନ୍ତି ।

ସେ ସୁମଙ୍ଗଳ ସହିତ ରାତ୍ରିଭୋଜନ କରନ୍ତି ।

ଥରେ ରାଜା ଓ ସ୍ବାମୀଜୀ ଉଦ୍ୟାନରେ ବିଚରଣ କରୁଥିଲେ ଓ ସୁମଙ୍ଗଳ ପାଖରେ ଥିବା ଏକ ବୁଦାକୁ ସଫା କରୁଥିଲା । ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ମହୁମାଛି ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କୁ ବିଚିତ୍ର କରୁଛନ୍ତି । ସେ ସେଠାକୁ ଧାଇଁଗଲା ଓ ହାତ ହଲାଇ ମହୁମାଛିଙ୍କୁ ଘଉଡ଼ାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

କିନ୍ତୁ ସୁମଙ୍ଗଳ ଯେପରି ଭାବେ ସେମାନଙ୍କ ଆଲୋଚନାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କଲା, ତାହା ରାଜାଙ୍କୁ ଆଦୌ ପସନ୍ଦ ହେଲା ନାହିଁ । “ତୁମେ ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଭିତରେ ଏପରି ଲମ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସାହସ କଲ କିପରି ? କିଏ ତୁମକୁ ଏଠାକୁ ଡାକିଥିଲା ? ଯଦି ମହୁମାଛି ଆମକୁ ଅଧିକ ଅତିଷ୍ଠ ମନେ ହୋଇଥାନ୍ତେ, ତେବେ ମୁଁ ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରି ନ ଥାନ୍ତି ? ଦୂର ହୁଅ ! ମୋ ସମ୍ମୁଖରୁ ।” ରାଜା କ୍ରୋଧରେ ଚିତ୍କାର କଲେ ।

ସୁମଙ୍ଗଳ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଗଲା । ମାତ୍ର ସ୍ବାମୀଜୀ ତା'କୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ, “ତା' ଉପରେ ଏପରି ବିରକ୍ତ ହେବା ଶୋଭା ପାଉନାହିଁ ।” “ସେ ରାଜାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ “ଯେତେହେଲେ, ସେ ମହତ୍ ଅଭିପ୍ରାୟ ନେଇ ଏପରି କରିଛି । ଯେତେବେଳେ ତୁମେ କ୍ରୋଧର

ଅଧୀନ ହେଉଛ, ସେତେବେଳେ ନୀରବତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ସବୁଠାରୁ ଉତ୍ତମ ଉପାୟ । ଯଦି କ୍ରୋଧବଶତଃ ତୁମେ ସୁମଙ୍ଗଳଙ୍କୁ ଚାକିରୀରୁ ବାହାର କରିଦେବ, ତେବେ ତା' ବଦଳରେ ସେପରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପରାୟଣ ଓ ସାଧୁ ଲୋକଟିଏ ପାଇବା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନ ପାରେ ।”

ରାଜା ସୁଶାନ୍ତ ସାଧୁଙ୍କର ଉପଦେଶ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଓ ସୁମଙ୍ଗଳଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରିଦେଲେ ।

କିଛି ମାସପରେ, ସ୍ବାମୀଜୀ ସେଠାରେ ଆଉ ଅଧିକ ଦିନ ନରହିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ । ଦିନେ ସେ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ମୋ ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି, ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କୁ ସତ୍‌ପୁରୀ ଦେଖାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା । ତେଣୁ ତୁମ ରାଜ୍ୟରେ ଆଉ ଅଧିକ ଦିନ ରହିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ତା'ଙ୍କର ପ୍ରସ୍ଥାନକୁ ରାଜା ଆଦୌ ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁ ନଥିଲେ । ରାଜାଙ୍କର ଅନୁରୋଧକୁ ରକ୍ଷା

କରି ସ୍ବାମୀଜୀ ତାଙ୍କୁ କଥା ଦେଲେ ଯେ, ସେ ଯେଉଁଠାରେ ଥାଆନ୍ତୁ ନା' କାହିଁକି, ପ୍ରତି ତିନି ମାସରେ ଗୋଟିଏ ମାସ ସେ ପୁଷ୍କନଗରରେ ବିତାଇବେ । ରାଜା ସୁଶାନ୍ତ ଏହା ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ତିନିମାସ ବିତିଗଲା । ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ପ୍ରଜ୍ଞାନନ୍ଦ ପୁଷ୍କନଗର ଫେରି ଆସିଲେ ଓ ତା'ଙ୍କ କୁଟୀରକୁ ଗଲେ । ସୁମଙ୍ଗଳ ତା'ଙ୍କର ଆଗମନକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେତେବେଳକୁ ଅନ୍ଧାର ଘୋଟି ଆସିଥାଏ ଓ ସ୍ବାମୀଜୀ ତୃଷାର ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ସେ ଉଦ୍ୟାନ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପୁଷ୍କରିଣୀକୁ ଯାଇ ନିଜ ପାତ୍ରରେ କିଛି ଜଳ ଆଣିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ । ସେ ଯେତେବେଳେ ପୁଷ୍କରିଣୀରେ ପାତ୍ରଟି ବୁଡ଼ାଇଛନ୍ତି, ସେଥିରୁ ବଡ଼ ଜୋର୍ରେ କଳକଳ ଶବ୍ଦ ବାହାରିଲା ।

ପାଖରେ ଥିବା କୁଟୀରରେ ରହି ସୁମଙ୍ଗଳ ଏ ଉଦ୍ୟାନ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଛନ୍ତି ଓ ଏବେ

ପୁଷ୍କରିଣୀ ପାଖରେ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଅବଳମ୍ବେ ସେହି ଦିଗରେ ଧାଇଁ ଗଲା ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ବର୍ତ୍ତା ନିକ୍ଷେପ କଲା ।

ହାୟ ! ବର୍ତ୍ତା ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କ ଶରୀରକୁ ଭେଦ କଲା ଓ ସେ ଉଚ୍ଚସ୍ବରରେ ଚିତ୍କାର କରି ଗଡ଼ିଗଲେ । ସୁମଙ୍ଗଳ ତା'ଙ୍କ ସ୍ବର ଶୁଣି ପାରିଲା ଓ ତାହା ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କ ସ୍ବର ବୋଲି ଚିହ୍ନି ପାରିଲା । ସେ ତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ପଡ଼ିଯାଇ, କ୍ଷମାଭିକ୍ଷା କଲା । ସ୍ବାମୀଜୀ କହିଲେ: “ମୋ ପିଠିରୁ ବର୍ତ୍ତା ବାହାର କରିଦିଅ । ଯାହା ଫଳରେ ମୁଁ ଶାନ୍ତିରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିବି ।” କ୍ରନ୍ଦନରେ ସୁମଙ୍ଗଳ ତାହାହିଁ କଲା ଓ ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କୁ ଧୀରେ ଭୂମି ଉପରେ ଶୁଆଳ ଦେଲା ।

“ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ । ମୁଁ ଜାଣିଶୁଣି ଏପରି କରି ନାହିଁ ।” କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ସୁମଙ୍ଗଳ କହିଲା ।

ସ୍ବାମୀଜୀ ହସିଦେଲେ । “ମୁଁ ତାହା ଜାଣେ । ମୁଁ ତୁମକୁ କ୍ଷମା କରୁଛି ।” ଏବଂ ସେ ଶେଷ ନିଃଶ୍ବାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ ।

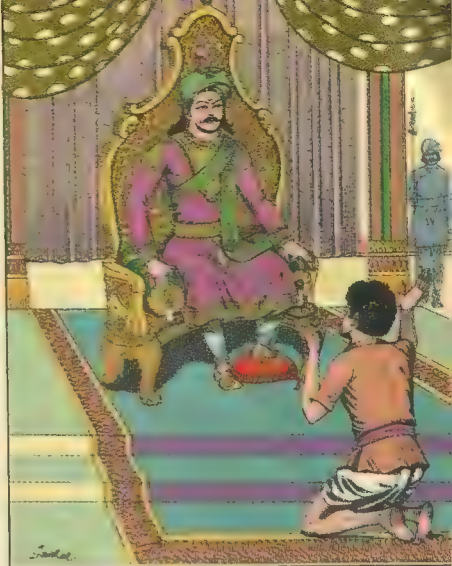
କହମାମ

ସେହିକ୍ଷଣି, ସୁମଙ୍ଗଳ ଭୟ ଓ ଆତଙ୍କରେ ଥରି ଉଠିଲା । “ମୋର ଓ ମୋ ପରିବାରର କ’ଣ ହେବ ? ରାଜା ଏ କଥା ଶୁଣିଲେ ଆମକୁ ଜୀବନରେ ରଖିବେ ନାହିଁ ।” ସେ ବିଚଳିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ତରକ୍ଷଣାଦ୍ କୁଟୀରକୁ ଯାଇ ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ସବୁ କଥା କହିଲା । ତୁଳ ପୁଅକୁ ଧରି ସେମାନେ ସେହି ରାତ୍ରିରୁ ସେଠାରୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଗଲେ ।

ତା’ପରଦିନ ପ୍ରହରୀମାନେ ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କ ମୃତ ଶରୀର ଉଦ୍ୟାନ ମଧ୍ୟରୁ ପାଇଲେ । ସେମାନେ ସୁମଙ୍ଗଳକୁ ଖୋଜିଲେ, ସେ ସେଠାରେ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ସେମାନେ ଧରିନେଲେ ଯେ କୌଣସି କାରଣରୁ ସୁମଙ୍ଗଳ ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଛି ଓ ଫେରାର ହୋଇଯାଇଛି । ସେମାନେ ରାଜାଙ୍କୁ ଏହି ଦୁଃସମ୍ବାଦ ଶୁଣାଇଲେ ।

ଇତି ମଧ୍ୟରେ ସୁମଙ୍ଗଳ ପତୋଶୀ ରାଜ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଡାକିରି କରୁଥାଏ କିନ୍ତୁ ସେ ସେଠାରେ ଆଦୌ ପୁଣ୍ୟ ନ ଥାଏ । ସେ ପୁଷ୍ପନଗର ଫେରି ଆସିବାକୁ ଚାହୁଁଥାଏ । ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ବିତିଯିବା ପରେ, ସେ ପୁଷ୍ପନଗରକୁ ଗୋପନରେ ଆସି, ତା’ର ଜଣେ ପୁରାତନ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କଲା । ସେହି ବନ୍ଧୁ ରାଜାଙ୍କ ଦରବାରର ଜଣେ ପାରିଷଦ । ସେ ତା’ଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇଲା ଯେ, ସେ ରାଜାଙ୍କ ମନୋଭାବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବ, ରାଜା ତା’ଙ୍କୁ ସ୍ବାମୀଜୀ ମୃତ୍ୟୁ ଅପରାଧରେ କ୍ଷମା କରିବେ କି ନାହିଁ ! ବନ୍ଧୁ ଜଣକ କଥା ରଖିଲେ ।

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ରାଜାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଥରେ ଏକ ସୁଯୋଗ ମିଳିଲା । ରାଜାଉଦ୍ୟାନର ରକ୍ଷକ ରାଜାଙ୍କୁ ଉଦ୍ୟାନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା କିଛି ଅର୍ଥର ହିସାବ ଦେଉଥାଏ । ପାରିଷଦ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରି କହିଲେ, “ସୁମଙ୍ଗଳ ଖୁବ ଭଲ ଉଦ୍ୟାନରକ୍ଷକ ଥିଲା । ସେ ଏତେ ଅର୍ଥ

ବରବାଦ କରୁ ନଥିଲା ।”

ରାଜା କିଛି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ନାହିଁ । ପାରିଷଦ ସୁମଙ୍ଗଳକୁ କିଛି ଦିନ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ କହିଲେ । ଛଅମାସ ପରେ, ସୁମଙ୍ଗଳର ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ, ପାରିଷଦ ପୁଣିଥରେ ରାଜାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତା’ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିଲେ । ଏଥର ମଧ୍ୟ, ରାଜା ନିରୁତ୍ତର ରହିଲେ ।

ପୁଣି ଛଅମାସ ବିତିଗଲା । ସୁମଙ୍ଗଳ ଖୁବ୍ ବିକ୍ରତ ଅନୁଭବ କଲା । ଏଥର ସେ ସିଧାସଳଖ ରାଜାଙ୍କୁ ରାଜଦରବାରରେ ଭେଟିଲା ଓ ତା’ଙ୍କ ପାଦତଳେ ପଡି ଯାଇ ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କର ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସବୁକଥା ଜଣାଇଲା ।

“ମୁଁ ସେ ସବୁ ଜାଣେ, ସୁମଙ୍ଗଳ । ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ କୌଣସି ଅଭିସନ୍ଧି ରଖି ଏପରି କର୍ମ ଆଦୌ କରିନାହିଁ । ଏବେ ତୁମେ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରି ଆସ ଓ ତୁମ ପୁରୁଣା କାମରେ ଯୋଗ ଦିଅ ।” ରାଜା

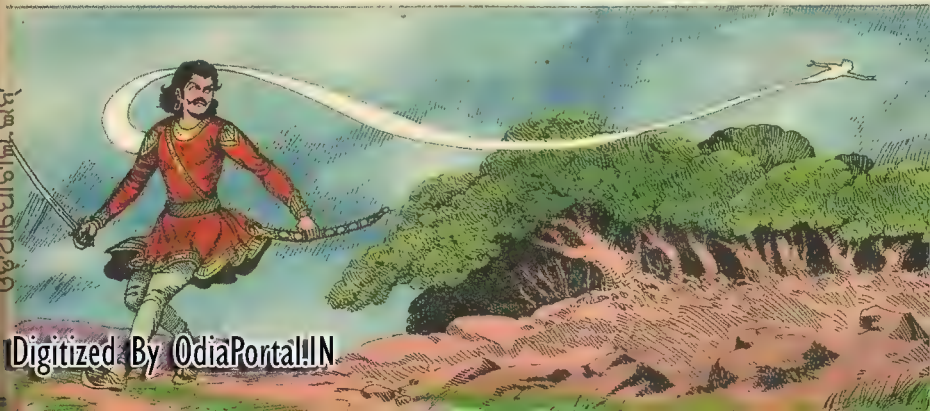
ନିର୍ଭରବାଣୀ ଶୁଣାଇଲେ ।

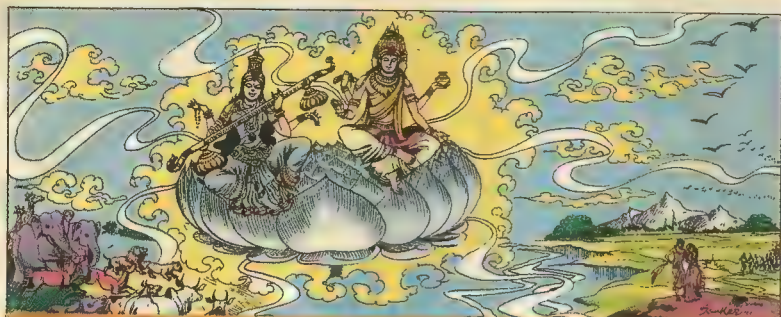
ବେତାଳ ଏହିଠାରେ କାହାଣୀ ବନ୍ଦ କରି ରାଜାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା, “ହେ ରାଜନ୍ ! ଯେତେବେଳେ ସୁମଙ୍ଗଳର ବନ୍ଧୁ ଉଦ୍ୟାନରକ୍ଷକକୁ ପ୍ରଶଂସା କରି ରାଜାଙ୍କ ଦରବାରରେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଥର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇଲେ, ରାଜା ସେଥିପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସୁମଙ୍ଗଳ ନିଜେ ରାଜାଙ୍କୁ ଭେଟିଲା ଓ ଦୁଇବର୍ଷ ପରେ ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କ ଆକସ୍ମିକ ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ରାଜାଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା, ରାଜା ତା’କୁ ପୁଣି ଗ୍ରହଣ କରିନେଲେ । ରାଜାଙ୍କର ଏପରି ବ୍ୟବହାର ଅସଂଗତ ମନେ ହେଉ ନାହିଁ କି ? ତୁମେ କ’ଣ ଭାବୁଛ ଯେ, ରାଜା ଯେତେବେଳେ ସୁମଙ୍ଗଳକୁ ଦେଖିଲେ, ସେତେବେଳେ ଯାଇ ସେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ ଯେ, ସେ ସ୍ବାମୀ ପ୍ରଜ୍ଞାନନ୍ଦଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବେ ହତ୍ୟା କରି ନ ଥିବ ? ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଜାଣି ସୁଦ୍ଧା ନୀରବ ରହିଲେ ତୁମର ମଞ୍ଚକ ଶତଧା ବିଦାର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।

ଅବିଳମ୍ବେ ରାଜା ବିକ୍ରମ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ନା, ରାଜା ସୁଶାନ୍ତଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ କୌଣସି ଅସଂଗତି ନାହିଁ । ସେ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଜାଣି ସାରିଥିଲେ ଯେ ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଏକ ଆକସ୍ମିକ ଦୁର୍ଘଟଣା, ଏକ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ କ୍ଷତଯନ୍ତ୍ର ନୁହେଁ । କାରଣ ତୁମେ ହିଁ ତ ପ୍ରଥମରୁ କହିଥିଲ ଯେ, ସେ ଜଣେ ଜ୍ଞାନୀ ଶାସକ । ସେ ତା’ଙ୍କ ଉଦ୍ୟାନ-ରକ୍ଷକକୁ ଭଲ ଭାବେ ଜାଣିଥିଲେ । ଯଦିଓ ସେ ଜଣେ ଘାତକକୁ ସୁମଙ୍ଗଳକୁ ଧରି ଆଣିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ତାହା ଥିଲା ତା’ଙ୍କ ପ୍ରଚଣ୍ଡ କ୍ରୋଧର ପରିଣାମ । ସ୍ବାମୀଜୀ ଥରେ ତା’ଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, କ୍ରୋଧପରବଶ ହୋଇ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନନେବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ସେ ସାଧୁଙ୍କ ଉପଦେଶ ମନେପକାଇ ନୀରବ ରହୁଥିଲେ । କାରଣ ତା’ଙ୍କ ମନରେ ଭୟଥିଲା, ଯଦି ସୁମଙ୍ଗଳ ତା’ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖକୁ ଆସିଯାଏ, ସେ ହୁଏତ ତାକୁ କଠୋର ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିବେ । ଦୁଇ ବର୍ଷପରେ, ସମୟ ଦୁର୍ଘଟଣାର କ୍ଷତକୁ ଲାଘବ କରି ସାରିଥିଲା । ସୁମଙ୍ଗଳ ନିଜ ଚରମରୁ ଦରବାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା । ଏବଂ ରାଜା ନିଜ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନଭାର ପରିଚୟ ଦେଇ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏହା ତାଙ୍କର ଅଦ୍ଭୁତ ନୀରବତା ନୁହେଁ !”

ରାଜାଙ୍କ ମୌନ ଭଙ୍ଗ ହେବାମାତ୍ରେ ବେତାଳ ଶବ୍ଦ ସହିତ ରାଜାଙ୍କ କାନ୍ଧରୁ ଅନ୍ତର୍ହିତ ହୋଇ ବୃକ୍ଷରେ ଝୁଲିପଡିଲା ।

ବିଦ୍ଵେଶ୍ଵର

ସତ୍ୟଲୋକରେ କମଳାସନରେ ବସି ବ୍ରହ୍ମା ସୃଷ୍ଟି କର୍ମରେ ବ୍ୟାପୃତ ରହି କ୍ଳାନ୍ତହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ କଞ୍ଚ ଶେଷ ହେବାକୁ ବସିଲା, ସେତେବେଳେ ତାକୁ ନିଦ୍ରା ଆଢ଼ନ କଲା । ଯେତେବେଳେ ନିଦ୍ରା- ବଶରେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଖି ମୁଦି ହୋଇ ଆସିଲା, ସେତେବେଳେ ଆକାଶରେ କଳାମେଘ ଘୋଟି ଆସିଲା ଏବଂ ଅବିରତ ବର୍ଷା ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । କ୍ରମେ ସାରା ଧରା ଜଳମଗ୍ନ ହେବାକୁ ବସିଲା । ଯେତେବେଳେ ବ୍ରହ୍ମା ପୁରାପୁରି ନିଦ୍ରାମଗ୍ନ ହେଲେ, ସେତେବେଳେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଅନ୍ଧକାରାଢ଼ନ ହେଲା ।

ସେହି ପ୍ରଳୟ ଅବସ୍ଥା ଭିତରେହିଁ ବ୍ରହ୍ମା ଶୋଇ ରହିଲେ । ପ୍ରଳୟ କାଳହିଁ ତାଙ୍କ ସକାଶେ ରାତ୍ରି । କ୍ରମେ ଦୂତନ କଞ୍ଚ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ସମୟ ହେଲା । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ ଅମାଅନ୍ଧକାର ଦୂରୀଭୂତ ହେଲା ଏବଂ କ୍ରମେ ଆଲୋକର ଆଭା ପୁଟି ଉଠିଲା । ଯେତେବେଳେ ଦେବୀ ସରସ୍ଵତୀ ବାଣୀର ଝଙ୍କାର ଚୋଲିଲେ, ସେତେବେଳେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନିଦ୍ରା ଦୂରୀଭୂତ

ହେଲା ।

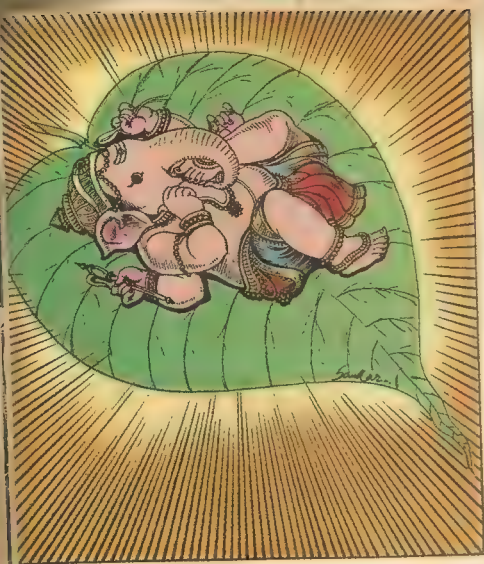
ପଦ୍ମାସନରେ ବସି ଚତୁର୍ମୁଖ ବ୍ରହ୍ମା ଦଶ ଦିଗକୁ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କଲେ ।

ନିମ୍ନଦେଶରେ ଅସୀମ ସମୁଦ୍ରରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଲହରୀମାଳା ଖେଳୁଥାଏ । ସେହି ଲହରୀମାଳା ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥଳ ଉଦ୍ଭବ ଦିଶୁଥାଏ । ବ୍ରହ୍ମା ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଦେଖିଲେ, ସେ ଜ୍ୟୋତି ଗୋଟିଏ ଶିଶୁ ଦେହରୁ ବିଚ୍ଛୁରିତ ହେଉଛି । ଶିଶୁଟି ଏକ ଭାସମାନ ବଟପତ୍ର ଉପରେ ଶୋଇ ରହି ହାତଗୋଡ଼ ହଲାଇ ଖେଳୁଛି ।

ବ୍ରହ୍ମା ନୟନ ମୁଦ୍ରିତ କରି ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ହେଲେ ଓ ସେ ଶିଶୁଟି କିଏ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ।

ସେ ଜାଣି ପାରିଲେ, ସେ ଶିଶୁଟି ଆଉ କେହି ନୁହେଁ, ବ୍ରହ୍ମ ର ଏକ ରୂପ । ବାହାରର ଆକାର ଅନୁସାରେ ସେ ଶିଶୁର ମୁଣ୍ଡ ହାତୀପରି ।

ବ୍ରହ୍ମା ଗଭୀର କୌତୂହଳ ସହକାରେ ଶିଶୁଟିକୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ତା' ବଦନମଣ୍ଡଳ ତନ୍ମୟ ଭଳି

ଦ୍ରୁତିମାନୁ । ତା'ର ଥାଏ ଚାରି ହାତ । କିନ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମା
ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁ କରୁ ହଠାତ୍ ଶିଶୁଟି ଅଦୃଶ୍ୟ
ହୋଇଗଲା । ସେଠାରେ ଦେଖାଦେଲା ଗୋଟାଏ
ମାଟି କ୍ରିପ ।

କ୍ରମେ ସେହି ଆଦିଗନ୍ଧ ଜଳରାଶି ଭିତରୁ
ସ୍ଥଳଭାଗ ଉଠୁନ ହେଲା । ସ୍ଥଳର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରେ
ରହିଲା ସମୁଦ୍ର ।

ବ୍ରହ୍ମା ସୃଷ୍ଟି ରଚନାରେ ମନୋନିବେଶ କଲେ ।
ସେ ପ୍ରଥମେ ନଦୀ ଏବଂ ପର୍ବତ ସୃଷ୍ଟିର କଳନା
କରି ନିଜ କମଣ୍ଡଳୁରୁ ଟିକିଏ ପାଣି ନେଇ ଭୂଭାଗ
ଉପରେ ସିଞ୍ଚନ କଲେ । ତା'ପରେ ସେ ସୃଷ୍ଟି
କଲେ ବୃକ୍ଷଲତା । ପରେ ପରେ ସମୁଦ୍ରରେ ମହାଦୀ
ପ୍ରାଣୀ ସୃଜନ କରି ସ୍ଥଳ ଭାଗରେ ପଶୁପକ୍ଷୀ ଏବଂ
ନାନାଦି କୃମିକୀଟ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ।

ବ୍ରହ୍ମା ଆମ୍ଭଙ୍କ ହୋଇ ଏକ ପରେ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ
କରି ଚାଲିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି

ଦୃଷ୍ଟି ନଥାଏ । ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀ ଏକାନ୍ତ ଭାବରେ
ବାଣାବାଦନ କରି ଚାଲିଥାନ୍ତି । କେତେ କାଳ
ବିତିଗଲା ।

ପୁନର୍ବାର କୌଣସି ଅଭିନବ ସୃଷ୍ଟିର ସଂକଳ୍ପ
କରି ସେ କମଣ୍ଡଳୁରୁ ଜଳ ନେଇ ସିଞ୍ଚନ କଲେ ।
ଫଳରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହେଲା ମଣିଷ ।

ଯେତେବେଳେ ବ୍ରହ୍ମା ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟାପୃତ,
ସେତେବେଳେ ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀ ବାଣା ବାଦନ
କରୁ ଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ ବୋଧହୁଏ ଦେବୀଙ୍କ
ଅନ୍ୟମନସ୍କତା ଯୋଗୁଁ ବାଣାରୁ ନିର୍ଗତ ହେଲା
ଭୁଲ୍ ସ୍ୱର । ଦେବୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ତଳକୁ
ଦେଖିଲେ । ଦେବୀ ତଳକୁ ଦେଖୁଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ
କରି ବ୍ରହ୍ମା ମଧ୍ୟ ଚାହାଁନ୍ତି କଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ
ଏକ ବିଚିତ୍ର ଦୃଶ୍ୟ । ପର୍ବତମାନଙ୍କ ଶିଖର ଦେଶ
ଅଧୋଗାମୀ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମୂଳ
ଉପରକୁ ରହି ଛଡ଼ାଉଳି ବହୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ
ଗତିରେ ବାଧା ଦେଉଛନ୍ତି । ନଦୀମାନେ ସମୁଦ୍ରରୁ
ବାହାରି ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଚାଲିଛନ୍ତି ।
ବୃକ୍ଷମାନଙ୍କ ଶୀର୍ଷ ଦେଶ ବି ତଳକୁ ଡେରି ମୂଳ
ଉପରକୁ । ଜଳତର ଜୀବମାନେ ସ୍ଥଳରେ ନାଚୁନୁ
କରୁଛନ୍ତି । କେତେକ ମହ୍ୟ ପକ୍ଷୀ ଭଳି ଉଡୁଛନ୍ତି ।

ପଶୁମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ହୋଇଥାଏ ନିହାତି ବିକୃତ ।
କୌଣସି କୌଣସି ପଶୁଙ୍କ ଶୀର ନ ଥାଏ । କିଛି
ପଶୁଙ୍କର ବା ପଶ୍ଚାତ୍ତାଗ ନ ଥାଏ । କାହାର ବା
ଗୋଟାଏ ଗୋଡ଼, କାହାର ତିନୋଟି । କାହାର
ମୁହଁ ଅଛି ତ ଆଖି କାନ ନାହିଁ । ଆଉ କାହାର
ଆଖି କାନ ଅଛି, ମୁହଁ ନାହିଁ । କେତେକ ପଶୁଙ୍କ
ମୁଣ୍ଡରୁ ଲାଞ୍ଜ ଗଜୁରିଥାଏ । କାହାର ବା ଲାଞ୍ଜରୁ
ମୁଣ୍ଡ ଓହଳିଥାଏ । କୌଣସି କୌଣସି ପକ୍ଷୀଙ୍କର
ମୋଟେ ପର ନ ଥାଏ ।

ବ୍ରହ୍ମା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ନିଜର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ

ଜନ୍ମମାମୁ

ସୃଷ୍ଟି ମଣିଷ ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ।

ସେ ଦେଖିଲେ କୌଣସି କୌଣସି ମଣିଷଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ଦୁଇ ଦୁଇଟା ମୁଣ୍ଡ । ଗୋଟାଏ ପୁରୁଷ ମୁଣ୍ଡ ତ ଅନ୍ୟଟି ନାରୀ ମୁଣ୍ଡ । ସେମାନଙ୍କ ଚେହେରାରେ କୌଣସି ସଂହତି ନଥାଏ । କିଏ ଅତି ଛୋଟ ତ କିଏ ହାତୀ ଭଳି ବିଶାଳ । ପୁଣି ଅନେକଙ୍କର ପେଟରେ ମୁଣ୍ଡ । କାହାର ବା ଜମାରୁ ମୁଣ୍ଡ ନ ଥାଏ । ଗୋଡ଼ ହାତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ନିୟମ ନଥାଏ । କାହାର ଗୋଟାଏ ହାତ ଥାଏ ତ କାହାର ତିନୋଟି ।

ସେ ବିକୃତ ମାନବମାନେ ନାରୁଥାନ୍ତି ଓ ନାନାଦି ବିକଟ ଧ୍ୱନି କରି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ନିନ୍ଦା କରୁଥାନ୍ତି ।

ଜଣେ ଅତି ଦୟନୀୟ ଆକୃତିର ପୁରୁଷ ତାଳଗଛ ଭଳି ଜଣେ ନାରୀକୁ ଦେଖାଇ ଉପରକୁ ଅନାଇ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲା, “ବ୍ରହ୍ମଦେବ ! ଏଭଳି ଜଣେ ନାରୀକୁ ନେଇ ମୁଁ ସଂସାର କରିବି କିପରି ?”

କେତେଜଣ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅପରିଣତ ଅଙ୍ଗ ସର୍ବସ୍ୱ ଲୋକ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଭର୍ଷନା କରୁଥାନ୍ତି ଏବଂ କହୁଥାନ୍ତି, “ହେ ବ୍ରହ୍ମଦେବ ! ଆପଣଙ୍କର ଚାରିଗୋଟି ଶୀର ଅଛି ବୋଲି ଆମେ ଜାଣିଛୁ । କିନ୍ତୁ ଏତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଶୀର ଥିବାସତ୍ତ୍ୱେ ତୁଭି ବିବେକ କିଛି ଅଛି ବୋଲି ମନେ ହେଉନାହିଁ । ଆମକୁ ଏଭଳି ଅସଙ୍ଗତ ରୂପ ଦେଲେ କିପରି ?”

ସେସବୁ ଚିତ୍କାର ଏବଂ ଆର୍ତ୍ତନାଦ ଶୁଣି ବାସ୍ତବିକ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଚାରି ମୁଣ୍ଡଯାକ ବୁଲାଇଦେଲା । ଚାରି ଯୋଡ଼ା ଆଖିରେ ସେ ଅନ୍ଧକାର ଦେଖିଲେ । ସେ କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟବିମୁକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇବାରୁ ଦେବୀ କିଛି ନ କହି ଅସ୍ଥ ଟିକିଏ ହସିଦେଲେ ।

ବ୍ରହ୍ମା ନୀରବରେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ଉଚ୍ଚକଣ୍ଠରେ ସେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ, “ମୋ ସୃଷ୍ଟି ସଂହତ ଏବଂ ସୁସଜ୍ଜିତ ହେଉ, ଏହି କାମନା କରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଏପରି ହେଲା କିପରି ?”

ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ସେ ବ୍ୟାକୁଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଦଶ ଦିଗରେ ଗୁଞ୍ଜରିତ ହେଲା । ତାହୁଁ ତାହୁଁ ଅଦୂରରେ ଫୁଟି ଉଠିଲା ଏକ ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦର ଦୃଶ୍ୟ । ବ୍ରହ୍ମା ଜଣେ ଦିବ୍ୟକାନ୍ତି ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । ତାଙ୍କର ଚାରି ହାତ । ଷ୍ଟବ ଦେଶରେ ହାତୀ ଶୀର । କ୍ରମେ ସେ ଚାରି ହାତ ପାଶ, ଅଙ୍ଗୁଶ, କଳଶ ଏବଂ ପରଶୁ ଧାରଣ କଲା ।

ସେ ଦିବ୍ୟ ପୁରୁଷଙ୍କ ଜ୍ୟୋତିରେ ଦିଗ୍‌ବଳୟ ଉଦ୍‌ଘାସିତ ହେଉଥିଲା । ତାଙ୍କ ଶୁଦ୍ଧ ଉତ୍ତରୀୟ ଗଗନ ବ୍ୟାପି ପର୍ବପର୍ବ ହୋଇ ଉଡ଼ୁଥିଲା ।

ସରସ୍ୱତୀ ବୀଣା ବାଦନ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସେ ବୀଣାର ଅପୂର୍ବ ଝଙ୍କାରରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ପରମ

ଶାନ୍ତି ଓ ଗାନ୍ଧାର୍ଯ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ।

ଗଜାନନ ରୂପା ସେହି ଦିବ୍ୟ ରୂପ ଅଭୟ ମୁଦ୍ରା ଦ୍ଵାରା ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଆଶ୍ଵାସନା ଦେଲେ ।

ବ୍ରହ୍ମା ତାଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ ପଚାରିଲେ, “ହେ ମହାଦ୍ ! ଆପଣଙ୍କ ପରିଚୟ କ’ଣ ? ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୁଁ କିଛି ବୁଝିପାରିବା ଭଳି ସ୍ଥିତିରେ ନାହିଁ । ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଆପଣ ମୋତେ ଆପଣଙ୍କ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।”

“ବ୍ରହ୍ମଦେବ ! ସଂକଳ୍ପକୁ ସର୍ବଦା ବିକଳ ଅନୁସରଣ କରୁଥାଏ । ସେହି ବିକଳ ବା ବିଘ୍ନକୁ ହଟାଇ ସଂକଳ୍ପ ସିଦ୍ଧି କରାଇବା ମୋର ଭୂମିକା । ମୁଁ ବିଘ୍ନେଶ୍ଵର । ବିଘ୍ନକାରୀ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ମୋର ପରଶୁ ପ୍ରତିହତ କରେ ।

ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟ ମୋ ସହାୟତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଳସ ଭଳି ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଦୁଷ୍ଟ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ପାଶ ଦ୍ଵାରା ବନ୍ଦୀ କରିଥାଏ । ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ

ଓ ଶସ୍ୟଧୂସ କରୁଥିବା ମଉଛନ୍ତୀ ରୂପକ ଶକ୍ତିରାଶିକୁ ମୁଁ ମୋ ଅଳ୍ପଶ ଦ୍ଵାରା ବନ୍ଦୀଭୂତ କରାଇଥାଏ । ପଞ୍ଚଭୂତ ରୂପେ ବିଖ୍ୟାତ ପୃଥ୍ଵୀ, ଜଳ, ବାୟୁ, ଅଗ୍ନି ଏବଂ ଆକାଶ, ଏହି ଭୂତଗଣଙ୍କ ଅଧିପତି ରୂପେ ମୋର ନାମ ଗଣପତି । ଭବିଷ୍ୟତରେ ମୋତେ ଆପଣ ବିଘ୍ନେଶ୍ଵର ରୂପେ ସମ୍ବୋଧନ କରିପାରନ୍ତି ।” ଜଣାଇଲେ ବିଘ୍ନେଶ୍ଵର ।

ବ୍ରହ୍ମା କହିଲେ, “ହେ ଦେବ, ବିଘ୍ନେଶ୍ଵର ! ମୋ ସୃଷ୍ଟିରେ ଏଭଳି ବିଘ୍ନ କାହିଁ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ? ଦୟାକରି ମୋ ସୃଷ୍ଟି କିପରି ସଫଳ ହୋଇ ପାରିବ, ସେ ଦିଗରେ ମୋତେ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତୁ ।” ବିଘ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ଆପଣ ସତେଜ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଏସବୁ ଘଟିଛି । ପ୍ରଥମରୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ବଟପତ୍ରରେ ଶାୟିତ ଶିଶୁ ରୂପେ ଦର୍ଶନ ଦେଇଥିଲି । ସେତିକିବେଳେ ଆପଣ ମୋ ଉପରେ ଯଥାର୍ଥ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ସେଭଳି ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥିଲେ ବିଘ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ଆପଣଙ୍କର ବଳେ ବଳେ ଜ୍ଞାନ ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତା । ଆପଣ ସତର୍କ ହୋଇ ପାରିଥାନ୍ତେ । ମୁଁ ସେହି ଜ୍ଞାନର ସ୍ଵରୂପ । ଆପଣ ତଥା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଯେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ କାର୍ଯ୍ୟରେ କିଭଳି ବାଧାବିଘ୍ନ ଦେଖାଦେବା ସମ୍ଭବ, ସେ ବିଷୟରେ ଅବହିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶୁଭ ଓ ସଫଳତାର ତାହା ମାର୍ଗ । ହାତୀ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ସନ୍ତର୍କଷଣରେ ଗୋଡ଼ ଆଦି ମାଟିର ଶକ୍ତି ପରୀକ୍ଷା କରିନିଏ । ଜୀବ ସୃଷ୍ଟିରେ ହାତୀହିଁ ସବୁଠାରୁ ବିଶାଳ ଓ ବିବେକବାନ ପ୍ରାଣୀ । ଯେହେତୁ ଜୀବମାନଙ୍କୁ ବିଘ୍ନରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ମୋର କାର୍ଯ୍ୟ, ତେଣୁ ମୁଁ ସର୍ବଦା ଜୀବଜଗତର ନିକଟବର୍ତ୍ତି । ସେହି ସଙ୍କେତ ରୂପେ ମୁଁ ହାତୀର ଶୀରକୁ ନିଜ ଶୀର ରୂପେ ଜହ୍ନମାମୁ

ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ମୋ ପାଖରୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।” ଏହା କହି ବିଘ୍ନେଶ୍ୱର ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ବେଦ ସମର୍ପଣ କଲେ ।

ବେଦ ଗ୍ରହଣ କରି ବ୍ରହ୍ମା ପରମ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ । ସେ କରଯୋଡ଼ି କହିଲେ, “ହେ ବିଘ୍ନେଶ୍ୱର ! ଯେ କୌଣସି ସୃଷ୍ଟିର ଆରମ୍ଭରେ ମୁଁ ଯେପରି ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିପାରିବି ଏବଂ ତାହା ଦ୍ୱାରା ବିଘ୍ନର ସମ୍ଭାବନାକୁ ପ୍ରତିହତ କରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇପାରିବି, ମୋତେ ଏହି ବର ଦିଅନ୍ତୁ । ତାହା ନକରି ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନୋନିବେଶ କରିଥିବା ହେତୁ ଯେଉଁ ବିକୃତ ସୃଷ୍ଟି ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି, ତାହା କିପରି ସ୍ୱପ୍ନ ଭଳି ଉଭେଇ ଯିବ, ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦିଅନ୍ତୁ ।”

ବିଘ୍ନେଶ୍ୱରଙ୍କ କୃପାରୁ ସେ ଅସଙ୍ଗତ ସୃଷ୍ଟି ନିମିଷକେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ତା’ପରେ ବିଘ୍ନେଶ୍ୱର ପୁନର୍ବାର ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ବ୍ରହ୍ମଦେବ ! ତୁତନ ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ମୋତେ ସ୍ମରଣ କଲେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ସହାୟକ ହେବି । ତୁତନ ସୃଷ୍ଟି ଶୁଭ ହେଉ । ଆପଣଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ଜଗତର ମାନବଗଣ ଯେପରି ନିଜ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ସାଫଲ୍ୟ ଦିଗରେ ସହାୟତା ଲାଭ କରିପାରିବେ, ସେଥିପାଇଁ

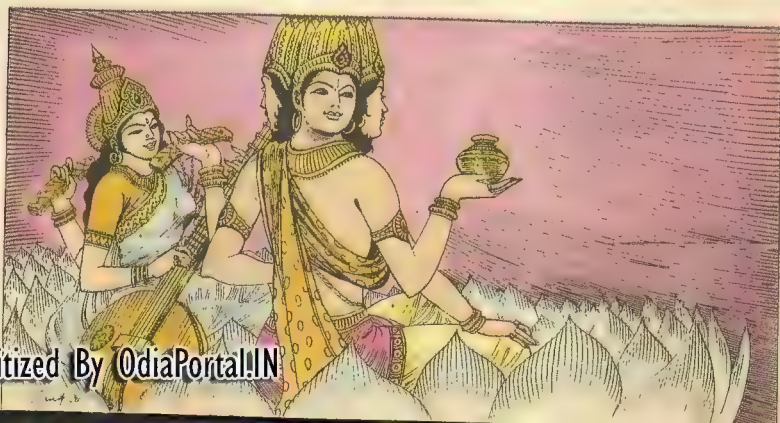
ମୁଁ ଯଥାସମ୍ଭବରେ ଶିବ ପାର୍ବତୀଙ୍କ ନନ୍ଦନ ରୂପେ ରୂପ ପରିଗ୍ରହଣ କରିବି । ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିଘ୍ନରୁ ରକ୍ଷା କରିବି । ବିନାୟକ ରୂପେ ସେମାନଙ୍କ ସଂକଳ୍ପ ସିଦ୍ଧି କରାଇବି ।”

ପୁଣି ଥରେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ଷ ଦେଇ ସେ ଦିବ୍ୟମୂର୍ତ୍ତି ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ବୀଣାରୁ ମଙ୍ଗଳମୟ ସ୍ୱର ନିର୍ଗତ ହେଲା । ସେ ସ୍ୱର ଦୂର ଦୂରାନ୍ତରୁ ବ୍ୟାପି ଗଲା ଏବଂ ସମଗ୍ର ଆକାଶ ପୁଲକିତ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ବ୍ରହ୍ମଦେବ ଏହାପରେ “ଓଁ ବିଘ୍ନେଶ୍ୱରାୟ ନମଃ” ବୋଲି ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ପୁନର୍ବାର ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନୋନିବେଶ କଲେ ।

ତାହୁଁ ତାହୁଁ ପୃଥିବୀରେ କଳକଳନାଦିନୀ ନଦୀମାନ ପ୍ରବାହିତ ହେଲେ । ନାନାଦି ବୃକ୍ଷଲତା ଶୋଭିତ ପାହାଡ଼ ପର୍ବତମାନଙ୍କ ଉତ୍ତବ ହେଲା । କେତେ ଜାତିର ପ୍ରାଣୀ ସୃଷ୍ଟି ହେଲେ । ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ବୀଣା ନାଦରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ମଣିଷ ଭିତରେ କଳା ପ୍ରତି ଅନୁରାଗର ସଞ୍ଚାର ହେଲା । ପୃଥିବୀର ସବୁ ବିଭବରେ ସଂହତି ଓ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ।

ସମ୍ବାଦ ବିଚିତ୍ରା

ନକ୍ଷତ୍ର ଅରଣ୍ୟ

ହିନ୍ଦୁ ଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଅଶ୍ୱିନୀଠାରୁ ରେବତୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତେଜଶକ୍ତି ନକ୍ଷତ୍ର ଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ହିନ୍ଦୁ ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ନକ୍ଷତ୍ର ବେଳାରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି ବୋଲି ମନେ କରାଯାଏ । ଏହି ସତେଜଶକ୍ତି ଗୋଟି ତାରକା ସହିତ ଫୁଲ, ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷର ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି । ତାମିଲନାଡୁର କୋଏମ୍ବାରୁରଠାରେ ଥିବା, ବେଦିକ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ସୋସାଇଟି, ଉତ୍କଳାମଣି ଯିବା ବାଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ମେଲୁପାଲ୍ଲୀୟମ୍ ନିକଟରେ ଥିବା ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ମନୋନୀତ କରିଛନ୍ତି ଓ ଏହାର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ନିଜ ନିଜର ଜନ୍ମ-ନକ୍ଷତ୍ର ଅନୁସାରେ ବୃକ୍ଷ-ଚାରା ରୋପଣ ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଛନ୍ତି । ଛାତ୍ରମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ବିଦ୍ୟାୟ ନେବାଯାଏଁ ସେହି ଚାରା ଗୁଡ଼ିକର ଯତ୍ନ ନେବା ପାଇଁ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ବେଦିକ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ସୋସାଇଟି ଏବେ ଦେଶର ଅନ୍ୟ ସବୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏପରି ‘ନକ୍ଷତ୍ର ଅରଣ୍ୟ’ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ସନ୍ଦେଶ ପ୍ରଚାର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ସୁନ୍ଦର ସଫେଇ ପାଇଁ

ସିଲିକୋନ୍‌ର ଗୋଟିଏ ଡିଜି ମାସର ବିଲେଇ ଛୁଆ । କୋପେନ୍‌ହେଗେନ୍‌ର ଏକ ଫ୍ୟୁଟରେ ରହୁଥିବା ତା’ର ମାଲିକାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପାରି ନଥିଲେ, ସେ କେତେବେଳେ ଥ୍ରାସିଂ ମେସିନ୍ ଭିତରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ସେ ତା’ର କ୍ରନ୍ଦନ ଶୁଣିଲେ, ସେତେବେଳେ ତା’କୁ ଏହା ଜଣା ପଡ଼ିଲା । ପାଣି ଗରମ ଥିଲା ଓ ଚାଉଳରୁରେ ସେଟ୍ କରି ଥିବାରୁ ସେ ତା’କୁ ଖୋଲି ମଧ୍ୟ ପାରୁ ନ ଥିଲେ । ଶେଷରେ ଯେତେବେଳେ ସେ ତା’କୁ ବାହାରକୁ ଆଣିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ, ବିଲେଇ ଛୁଆ ଅତେଦ୍ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଓ ଅମୃତକାନ ଅଭାବରୁ ତା’ର ଶରୀର ନୀଳ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । ତୁରନ୍ତ ସେ ତା’କୁ ନେଇ ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟକୁ ଗଲେ ଓ କିଛି ଦିନର ଚିକିତ୍ସା ପରେ ସେ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ କଲା । ସେ ତା’କୁ ଘରକୁ ଫେରାଇ ଆଣିଲେ । ତା’ପରେ ସେ କ’ଣ କଲା, ତୁମେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହଁ କି ? ଦେଖିଲା, ଥ୍ରାସିଂମେସିନ୍ ଖୋଲା ଅଛି, ବାସ୍ ତା’ ଭିତରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ସକ୍ଷରତଃ ଏକ ଭଲ ବଡ଼ିଆ ଧୁଲେଇ ପାଇଁ !

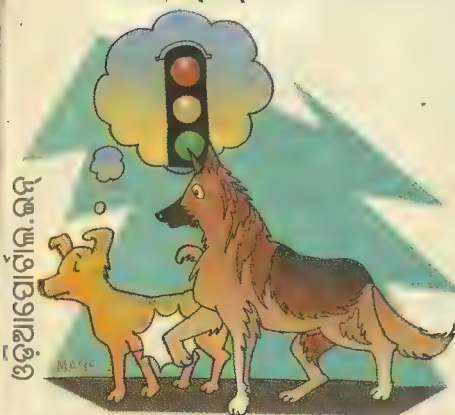
hari

ବିଜୁଳି ସୁରକ୍ଷା

ସିଙ୍ଗାପୁର ସହର-ପ୍ରଶାସନ ତା'ଙ୍କ ଗଛ ମାନଙ୍କର ଖୁବ୍ ଯତ୍ନ ନେଉଛନ୍ତି । ଏବେ ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ସେମାନେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ହାରାହାରି ଦଶଟି ଗଛ ଆକାଶର ବିଜୁଳି ଆଘାତରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଉଛି । ସେଥିରୁ ଦୁଇ ବା ତିନୋଟି ଗଛ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଉଛନ୍ତି ଆଉ ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆଘାତ-ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ରୋଗିଣୀ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ଫଳରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନଷ୍ଟ କରି ଦିଆଯାଉଛି । ଯାହା ଫଳରେ ପାଖାପାଖି ଅନ୍ୟ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକ ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ରହିବେ । ପ୍ରଶାସନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବେ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଗଛ ଗୁଡ଼ିକରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍-ପ୍ରତିରୋଧୀ କଣ୍ଡକର ଲଗାଇ, ବିଜୁଳି ଆଘାତରୁ ରକ୍ଷା କରିବେ । ତଥ୍ୟର ଏହି କଣ୍ଡକର, ସିଧାସଳଖ ବିଜୁଳି ଆଘାତ ବହନ କରି, ଭୂମିକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରିବ । ଫଳରେ ଗଛଟି ରକ୍ଷା ପାଇଯିବ । ପ୍ରତିଟି କଣ୍ଡକରର ମୂଲ୍ୟ ୩୦୦୦ ଆମେରିକୀୟ ଡଲାର ହେବ । ତିରିଶ ମିଟରରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏହିପରି ଶହେଟି ଗଛ ଏପରି ସୁରକ୍ଷା ପାଇ ମନୋନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଖୁବ୍ ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦକ୍ଷେପ ନିଶ୍ଚୟ !

ସାମ୍ବନ୍ଧ ଓ ଡେଲିଲାଇ

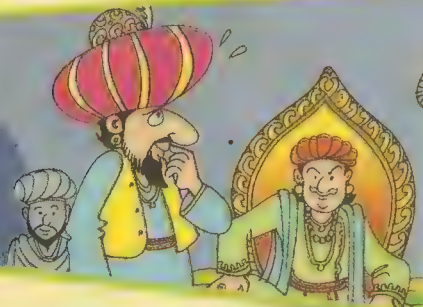
ନା ! ଏଗୁଡ଼ିକ ବାଇବେଲ୍‌ର ଓଲଟ ଟେକ୍ସାମେଣ୍ଟର ନାମ ନୁହେଁ- ଲିଭ୍‌ଏଞ୍ଜେଲେସର ଭାବ୍ ନ୍ୟୁଜର ଦୁଇଟି କୁକୁରଙ୍କର ନାମ । ଏପରି ନାମ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଇଛନ୍ତି ବାର୍‌ବରା ଫିଏରୋ ନାମକ ୫୮ ବର୍ଷୀୟ ଜର୍ମାନ ବାସିନ୍ଦା । ଯେଉଁମାନେ ତା'ଙ୍କୁ ଅଦ୍ଭୁତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମିଳିଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଥିଲା ଲ୍ୟାପ୍ କୁକୁର, ଯିଏ କି ଆଂଶିକ ଅନ୍ଧ । ତା'କୁ ଅନ୍ୟ ଜର୍ମାନ୍ ସେପାର୍ଟ କୁକୁର ଫୁଟ୍‌ପାଥରେ ଯିବାରେ, ସିଗ୍ନାଲ ପାଖରେ ଅଟକିବାରେ ଓ ରାସ୍ତା ପାରି ହେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ବାର୍‌ବରା ସେମାନଙ୍କୁ କିଛି ଦିନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଓ ଦେଖିଲେ ଯେ ସେମାନେ ସବୁବେଳେ ଏକାଠି ରହୁଛନ୍ତି । ସେ ସେମାନଙ୍କର ଆଚରଣରେ ବିସ୍ମିତ ହେଲେ ଓ ଛୋଟ କୁକୁରର ଆନ୍ତରିକ ଆନୁଗତ୍ୟ ଓ ବଡ଼ କୁକୁରର ଅଟକିବା ପାଇଁ ସ୍ନେହପ୍ରଦ ଆଦେଶ ତା'ଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ କଲା । ଦୟାକୁ ଭକ୍ତ ମହିଳା ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ସେମାନେ ବାସହରା, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଘରକୁ ନେଇ ଆସିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ବାଇବେଲ୍‌ର ରୋମାଣ୍ଟିକ୍ ଯୋଡ଼ିକ୍ ନାମରେ ନାମିତ କଲେ ।

ଚତୁର ବୀରବଳ

ଦିନକର କଥା । ସମ୍ରାଟ ଆକବରଙ୍କର ବରବାର ଚାଲିଥାଏ । ଜଣେ ପାରିଷଦ ସମ୍ମୁଖକୁ ଆସି ତିନିଥର ସଲ୍ଲୀମ ଜଣାଇ କହିଲେ, “ଏକ ନୂତନ କିସମର ଅତର ଲସ୍‌ପାଦୁରୁ ଆସିଛି । ମହାନୁଭବ ସମ୍ରାଟ ତା’ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ମତାମତ ଦେବେ କି ?” ସେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ପ୍ରସାରିତ ହାତ ପାପୁଲିରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଶିଶି ରଖିଲେ ।

ଆକବର ଶିଶି ଖୋଲି ନାକରେ ଲଗାଇଲେ, ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ ଫୁଟି ଉଠିଲା । ସେ ତା’ଙ୍କ ପାରିଷଦମାନଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲେ: “ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଦେଖିଲେ ଯେ, ମାର୍ ସାମସୁଦ୍ଦିନ୍‌ଙ୍କ ଠାରୁ ମୁଁ ଏହି ଶିଶିଟି ଗ୍ରହଣ କଲି । କେହି କହି ପାରିବେ କି, କେତେ ବେଳେ ନେବା ଲୋକର ହାତ ତଳେ ଦେବା ଲୋକର ହାତ ଥାଏ ?” ସେ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କଲେ ।

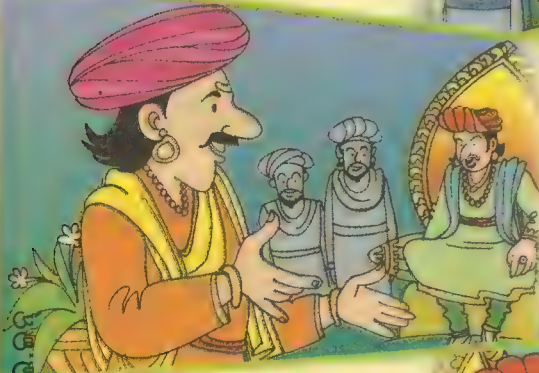
ସାମସୁଦ୍ଦିନ୍ ବୋକାଳ ଭଳି ଚାହିଁଲେ । ସମ୍ରାଟଙ୍କ ହାତରେ ଶିଶିଟି ରଖି ସେ କିଛି ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି କି ? ସେ ସମ୍ରାଟଙ୍କର ପାପୁଲିକୁ ଚାହିଁଲେ । ସେ କିଛି କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ, ମାତ୍ର ଦେଖିଲେ ଯେ ସମ୍ରାଟ ତାଙ୍କ ହାତ ଉପରକୁ ଉଠାଉଛନ୍ତି । “କେହି ଏହାର ଉତ୍ତର ଦେଇପାରିବେ କି ?”

ପାରିଷଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଗୁଞ୍ଜରଣ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ପ୍ରକୃତରେ, ଆକବର ଏପରି ପ୍ରହେଳିକାମୟ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଆଜିର ପ୍ରଶ୍ନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚକିତ କରି ଦେଉଛି । ସାମସୁଦ୍ଦିନ୍ ତା’ଙ୍କ ଆସନକୁ ଫେରିଗଲେ ।

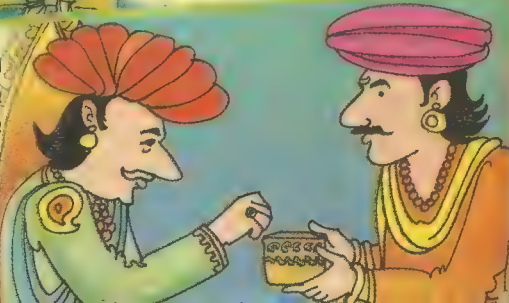
ଆଉ କଣେ ପାରିଷଦ ଠିଆ ହେଲେ,
 “ସମ୍ରାଟ, କାହାର ହାତ ତଳେ କିମ୍ବା
 ଉପରେ ରହିଲେ, ସେଥିରେ କ’ଣ ବା
 ପରକ ଅଛି ?” ସମ୍ରାଟଙ୍କ ମୁହଁରେ ଆଉ
 ଥରେ ସ୍ମିତହସ୍ୟ ଫୁଟି ଉଠିଲା ।

ଆକବର ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ, ସତେ ଯେପରି
 ସେ କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି । “ତେବେ
 ଆପଣମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କାହାକୁ ଉତ୍ତର
 ଜଣାନ୍ତୁ ?” ବୀରବଲ କାହାନ୍ତି ? ସେ
 କହିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଖି ଆକବରଙ୍କର ପ୍ରିୟ
 ପାରିଷଦକୁ ଖୋଜି ବୁଲିଲା ।

“ଶାହେନ୍‌ଶାହ ! ମୁଁ ଏଇଠି !”
 ପାରିଷଦମାନେ ବୁଲି ଚାହିଁଲେ ଗାଳିଚା
 ଉପର ଦେଇ ବୀରବଲ ଆସୁଛନ୍ତି ।
 “ବୀରବଲ ! ତୁମେ ଆସିଗଲ, ମୋର
 ସନ୍ଦେହ ଦୂର ହୋଇଯିବ ।” ସମ୍ରାଟ ଖୁସି
 ହୋଇ ହୋଇଗଲେ । ପୁଣି ଥରେ ତାଙ୍କୁ
 ପ୍ରଶ୍ନଟି କହିଲେ ।

ବୀରବଲ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ । ସେ ଗୋଟିଏ
 ନାସଦାନୀ ଆଣିଲେ ତା’ର ଘୋଡ଼ାଶୀଟି କାଢ଼ିଦେଇ
 ପାପୁଲିରେ ରଖି ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲେ । ଆକବର
 ତିମ୍ବିଆ ନାସ ତା’ଙ୍କ ପାପୁଲି ଉପରୁ ଉଠାଇଲେ ।
 ବୀରବଲ ହସି ଦେଇ କହିଲେ : “ଯେତେବେଳେ
 କଣେ ଆଉଜଣକୁ ନାସ ଯାତିଥାଏ, ସେତେବେଳେ
 ଲୋକର ହାତ ଉପରେ !”

ପାଦରେ ତବଲା

ସୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ, ମାଲବର ଯୁବକ ଓ ସଂସ୍କୃତିସମ୍ପନ୍ନ ଶାସକ ବାଲ ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଏକ ଯୁଦ୍ଧରେ ପରାସ୍ତ ହୋଇ ନର୍ମଦା ଉପତ୍ୟକାର ଏକ ସୁନ୍ଦର ସହର ମାଣ୍ଡୁର ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଦୀର୍ଘଦିନର ପ୍ରେମ ବ୍ୟାପାର ପରେ ସେ ସେଠାରେ ସୁନ୍ଦରୀ ରାଜପୁତ ରାଜକୁମାରୀ ରୂପମତୀକୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ । ତା'ପରେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଆଶା କରିଥିବେ ଯେ, ଏଥର ତା'ଙ୍କ ଜୀବନ ସୁଖ ସ୍ୱପ୍ନରେ ବିତିଯିବ । କିନ୍ତୁ ତାହା ଭାଗ୍ୟରେ ନ ଥିଲା । ଆଗ୍ରାଠାରେ ସମ୍ରାଟ ଆକବର ରୂପମତୀଙ୍କୁ ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ବିଷୟରେ ବହୁତ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମାଣ୍ଡୁ ଦୁର୍ଗ ଆକ୍ରମଣ କରି ରାଣୀଙ୍କୁ ଧରି ଆଣିବା ପାଇଁ ତା'ଙ୍କର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ପଠାଇଲେ ।

ଏକ ଭୟାନକ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ବାଲ ବାହାଦୁର ଧରା ପଡ଼ିଲେ, ମାତ୍ର ସେ ଖସିଗଲେ । ରାଣୀ ରୂପମତୀ, ବନ୍ଦୀ ହେବା ପାଇଁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ; ତେଣୁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କଲେ । ଯଦିଓ ବିଜୟୀ ମୋଗଲ ବାହିନୀ ରାଣୀ ରୂପମତୀଙ୍କୁ ଆକବରଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ, ସେମାନେ ସେଠାରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ବସ୍ତୁ ନେଇଗଲେ- ତାହା ହେଉଛି ସ୍ଥାନୀୟ ନୃତ୍ୟ ପରମ୍ପରା । ଭତିହାସ କହେ ପ୍ରାୟ ୩୫୦ ଜଣ ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପୀଙ୍କୁ ମାଣ୍ଡୁ ଓ ତା'ର ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରୁ ମୋଗଲ ଦରବାରକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

ତତ୍କାଳୀନ ଭାରତୀୟ ନୃତ୍ୟ ପରମ୍ପରା କିପରି

ମୋଗଲ ଦରବାରରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ, ଏହା ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ନୃତ୍ୟର ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଜାନୁୟାରୀ-୨୦୦୭

ରହିଛି । ଏହାଠାରୁ ଅନେକ ସୁଖପ୍ରଦ ଘଟଣା ମଧ୍ୟ ରହିଛି, ଯାହା ସ୍ଥାନୀୟ ହିନ୍ଦୁ କଳା ପରମ୍ପରା ସହିତ ବିଦେଶାଗତ ମୁସଲିମ ପରମ୍ପରାର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ କରାଇଛି । ଏହି ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ପରମ୍ପରା- ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲିମର ମିଳନରୁ କଥକ ନୃତ୍ୟର ସୃଷ୍ଟି ଘଟିଛି ।

ଆକବରଙ୍କ ଶାସନର ସୁବର୍ଣ୍ଣ କାଳରେ, ମୋଗଲ ଓ ରାଜପୁତ ଦରବାର ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ପ୍ରକାର ଭାବର ଅଦାନ ପ୍ରଦାନ ଘଟିଛି । ଏହା ଫଳରେ କଥକ ନୃତ୍ୟ ରୂପ ଗତିରେ ଏକ ପୃଥକ ପରମ୍ପରା ଭାବେ ଗଢ଼ି ଉଠିଛି । ଯାହା ହେଉଛି, ଇଣ୍ଡୋ-ମୋଗଲ କଳା ପରମ୍ପରା । କଥକ ଏହି ପରମ୍ପରାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

କଥକରୁ ସୂଚନା ମିଳେ ଯେ, କିପରି ମନ୍ଦିର ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ପରିବେଷିତ ହେଉଥିବା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ନୃତ୍ୟ ଦରବାର ବା ସେହିପରି ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ

ସକାମାନଙ୍କରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ।

ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ ବେଳକୁ କଥକ ଏକ ନୂତନ ନୃତ୍ୟ ଶୈଳୀ ରୂପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକଶିତ ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ଏହା ନିଜର କୌଶଳ ଓ ବଳିଷ୍ଠ ଭଙ୍ଗୀରେ ଅନ୍ୟ ନୃତ୍ୟ ଠାରୁ ବେଶ୍ ପୃଥକ ଥିଲା ।

ଷୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରାରମ୍ଭ କାଳରେ କଥକ ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପୀମାନେ ଚିପା ବୁଡିଦାର ପାଇକମା ପିନ୍ଧୁଥିଲେ । ମୋଗଲ ଚିତ୍ରକଳାମାନଙ୍କରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପୀମାନେ ଖୁବ୍ ଲମ୍ବା ପାଇକମା ପିନ୍ଧୁଥିବା ବେଳେ, ବୁଡିଦାର ପିନ୍ଧିଥିବାର ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ଷୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ବେଳକୁ, ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପୀମାନେ ମୋଟା ପାଇକ ପିନ୍ଧିବା ଆରମ୍ଭ

କଲେ, ଯାହାକୁ ନୁପୁର କୁହାଯାଏ । ଏଥିରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଘୁଙ୍ଗୁର ଲାଗିଥାଏ ।

କଥକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନୃତ୍ୟଶୈଳୀ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେଉଛି, ଅନ୍ୟ ନୃତ୍ୟ ଶୈଳୀ ଗୁଡ଼ିକ ସଂଗୀତର ଦୁଇଟି ଦିଗ *ସ୍ୱର* ଓ *ରାଗ* ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ବେଳେ କଥକ କେବଳ ସଂଗୀତର *ତାଳ* ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ପାଦର ଜଟିଳ ଓ ଛନ୍ଦାୟିତ ଚାଳନା ହେଉଛି ଏହି ନୃତ୍ୟର ବିଶେଷତ୍ୱ ।

ନୃତ୍ୟର ବିଷୟବସ୍ତୁ ପୌରାଣିକ କଥାକୁ ଆସିଥାଏ । ବିଶେଷତଃ କୃଷ୍ଣଲୀଳା ପ୍ରସଙ୍ଗ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ସହିତ ପରିବେଷଣ କରାଯାଏ । ଏଥି ସହିତ ସାରଙ୍ଗୀ ଓ ତବଲାରେ ସଂଯୋଗ ଥାଏ ।

କଥକ ନୃତ୍ୟକୁ ଲୋକପ୍ରିୟ ଓ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାରେ ଲକ୍ଷ୍ନୌର କିମ୍ବଦନ୍ତୀୟ ନୃତ୍ୟ ଶିଳ୍ପୀ ମହାରାଜ ବିନ୍ଦାଦିନ ଓ ତା'ଙ୍କ ଭାଇ କାଙ୍କା, ସେମାନଙ୍କର ବଂଶଧର, ଅତନ ମହାରାଜ, କୁନ୍ଧୁ ମହାରାଜଙ୍କର ଅବଦାନ ରହିଛି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିରଜୁ ମହାରାଜ ଓ ଶମ୍ଭୁ ମହାରାଜ ମଧ୍ୟ କଥକକୁ ଏକ ଗତିଶୀଳ ନୃତ୍ୟକଳା ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଇଛନ୍ତି ।

ସାଧାରଣତଃ କଥକରେ

❀ ଜଣେ କଥକ ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପୀ ଗୋଟିଏ କାନ୍ଦ ଉପରକୁ ଉଠାଇଥାଏ । ଏହି ଶୈଳୀକୁ *କସକମସକ* କୁହାଯାଏ ।

❀ କଥକ ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପୀମାନେ ଲମ୍ବା ଓ ଚକାରଭରୀ କରି ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ବିମୋହିତ କରି ଥାଆନ୍ତି । ସମ୍ଭବତଃ ଏହା ହିଁ ଏକମାତ୍ର ନୃତ୍ୟଶୈଳୀ ଯେଉଁଥିରେ ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପୀ ଦୁଇ ପାଦ ଉପରକୁ ଏକାସଙ୍ଗେ ଉଠାଇ, ଶୂନ୍ୟରେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଝୁଲି ରହେ । କଥକ ତା'ର 'ଚଙ୍କର' ବା ଭଉଁରୀ ପାଇଁ ଖୁବ୍ ଜଣାଶୁଣା, ଯେଉଁଥିରେ ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପୀ ଥରକୁ ଥର ଘୁରି ବୁଲିଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଏହା ନୃତ୍ୟର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ଥାଏ ।

❀ କଥକ ହେଉଛି ସମ୍ଭବତଃ ଏକମାତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ନୃତ୍ୟ, ଯେଉଁଥିରେ ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପୀ ନିଜେ ନିଜର ବୋଲ ବା ଚାଲ ଆବୃତ୍ତି କରେ, ଯାହାକି ସେ ତା'ର ପାଦର ଜଟିଳ ଓ ଦ୍ରୁତ ଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ

ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି

ତାମିଲନାଡୁ

ସାରା ଭାରତରେ, ଜାନୁୟାରୀ ମାସରେ ପାଳିତ ହେଉଥିବା ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି, ଏକ ବର୍ଷଭ୍ୟାସ ପର୍ବ ।

ଏହି ଦିବସରେ ଉତ୍ତରାୟଣ ଗତି ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, ଅର୍ଥାତ ଉତ୍ତର ଗୋଲାକାର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ । ପାରମ୍ପରିକ ଭାବରେ ଏହା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ ଯେ, ଏହି ଦିନରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମକର ରାଶିରେ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି ।

ଏହା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ ଯେ, ଏହି ସମୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କଲେ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ଚକ୍ରରୁ ମୁକ୍ତ ହେବେ । ମହାଭାରତରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ପ୍ରବୀଣ ଯୋଦ୍ଧା ପିତାମହ ଭୀଷ୍ମ, ପାଣ୍ଡବ ଓ କୌରବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତାଲିଥିବା ମହାସମର କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୁରୁତର ଆଘାତପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ । ସେ ଏକ ବର ପାଉଥିଲେ ଯେ, ସେ ଇଚ୍ଛାମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିପାରିବେ ବା ନିଜେ ନିଜର ମୃତ୍ୟୁ ସମୟ ଛିର କରି ପାରିବେ । ପାଣ୍ଡବ ବୀର ଅର୍ଜୁନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶରଶଯ୍ୟାରେ ଶୋଇ ରହି ସେ ଉତ୍ତରାୟଣ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ମକର ରାଶିରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପରେ ସେ ଶେଷ ନିଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ, ଯାହା ଫଳରେ ତା'ଙ୍କର ପୁନର୍ଜନ୍ମ ଘଟିବ ନାହିଁ ।

ତାମିଲମାନଙ୍କର ଦିନ ପଞ୍ଜିକାରେ ପୋଙ୍ଗାଲ୍ ହେଉଛି ଅନ୍ୟତମ ବିଶିଷ୍ଟ ପର୍ବ । ଏହା ଏକ ଫସଲ ଅମଳର ପର୍ବ, ଯାହା ଚାରିଦିନ ଧରି ପାଳନ କରାଯାଏ । ପର୍ବର ମୁଖ୍ୟ ଦିବସ ହେଉଛି ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ।

ପର୍ବର ପ୍ରଥମ ଦିନଟିକୁ କୁହାଯାଏ, -ଭେ/ଗି । ଏହିଦିନ ସାରା ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାମ ଓ ସହର ମାନଙ୍କରେ ଗୃହକୁ ସଫାସୁତୁରା କରାଯାଏ, ପୁରୁଣା ଅନାବଶ୍ୟକ ଜିନିଷକୁ ବଡ଼ି ସକାଳୁ ନିଆଁ ଲଗାଇ ପୋଡ଼ି ଦିଆଯାଏ ।

ଆଉ ତା'ପରେ ଆସେ ପୋଙ୍ଗାଲ । ଗ୍ରାମ ମାନଙ୍କରେ, କୃଷକମାନେ ନୂତନ ମାଟିପାତ୍ର କିଣି,

ନୂତନ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧନ୍ତି ଓ ଭୋଜିଭାତ କରନ୍ତି ।
ଏହି ଦିନରେ ନୂଆ ଅମଳ ହୋଇଥିବା ଚାଉଳ ଓ
ରତ୍ନକାଳୀନ ପରିପରିବା ରୋଷେଇ କରାଯାଏ,
ସବୁ ଗ୍ରାମ ମାନଙ୍କରେ, ଗ୍ରାମରସବୁ ଲୋକମାନେ
ମିଶି ବଡ଼ ପାତ୍ରରେ ନୂତନ ଚାଉଳର କ୍ଷିରୀ କରନ୍ତି ।

ସହର ମାନଙ୍କରେ, ମଧ୍ୟ ଚାଉଳ ଓ ଗୁଡ଼ରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାରମ୍ପରିକ ମିଠା ଚାକରାଇ-ପୋଙ୍ଗାଲ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ।

ସବୁ ଘର ସମ୍ମୁଖରେ ବିରାଟ ରଙ୍ଗୋଳା ଓ
କଲୋମ ସହିତ ଦ୍ଵାରରେ ଝୁଲୁଥିବା ଆୟତ୍ରତର
ମାଳ, ଏକ ବର୍ଷାଦ୍ୟ ଓ ପଞ୍ଚମୁଖର ପରିବେଶ
ସୃଷ୍ଟି କରେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କୁ ଏହି ଅବସରରେ
ପୂଜା କରାଯାଏ ।

ପର୍ବର ତା'ପରଦିନକୁ ମାଙ୍ଗୁ ପୋଙ୍ଗାଲ
କୁହାଯାଏ । ଏହିଦିନ ଗାଈ, ବଳଦ ମାନଙ୍କୁ,
ସେମାନଙ୍କର ମାନବ-ସମାଜକୁ ଅବଦାନ ନିମନ୍ତେ
ପୂଜା କରାଯାଏ । ପଶୁମାନଙ୍କୁ ସଫାସୁତୁରା କରି
ଗାଧୋଇ ଦିଆଯାଏ, ସେମାନଙ୍କର ଶିଙ୍ଗ ଓ

ବେକରେ ଫୁଲମାଳ, ଛୋଟ ଛୋଟ ଘାଘୁଡ଼ି ବାନ୍ଧି
ଦିଆଯାଏ । ସେ ସବୁ ପୋଙ୍ଗାଲାରେ ସେହି ଦିନଟି
ପାଇଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ ।

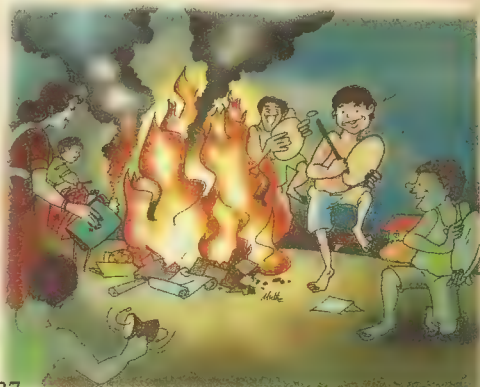
ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ମାନଙ୍କରେ ଏହି ଦିବସର
ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ ହେଉଛି ପାରମ୍ପରିକ ଷଷ୍ଠ
ଲଢ଼େଇ । ବଳଦ ଦୌଡ଼ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ମଧ୍ୟ ଏହି
ଦିନ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥାଏ ।

ପର୍ବର ଶେଷ ଦିବସଟିକୁ କାନୁନ୍ ପୋଙ୍ଗାଲ
କୁହାଯାଏ, ଯେଉଁ ଦିନ ପରିବାରର ସବୁ ଲୋକେ
ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ଘରକୁ ବୁଲି ଯାଆନ୍ତି ଓ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ
ଭ୍ରମଣ କରନ୍ତି । କେତେକ ଅଞ୍ଚଳରେ, ଏହି ଦିନ
'କାନି ପୋଙ୍ଗାଲ' ପାଳନ କରାଯାଏ ।
ବାଳିକାମାନେ ଦଳବଦ୍ଧ ଭାବରେ ପାରମ୍ପରିକ
ସୂତାକାମ ହୋଇଥିବା କୋଲାଟାଲ ଓ କୁନି
ପୋଷାକ ପରିଧାନ କରି, ଗୃହ ସମ୍ମୁଖରେ
ପାରମ୍ପରିକ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରନ୍ତି । ଗୃହର
ମାଲିକ ସେମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ଓ ମିଠା ପାରିତୋଷିକ
ଦିଅନ୍ତି ।

ଆଶ୍ଵପ୍ରଦେଶ

କୁହୁଡ଼ି ଓ ଥଣ୍ଡା ପାହାନ୍ତି ପହର ବେଲ ଆରମ୍ଭ
ହୁଏ । ଆଶ୍ଵ ପ୍ରଦେଶର ଫସଲ ଅମଳର ପର୍ବ ।
ତାମିଲନାଡୁ ପରି ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଠିକ୍ ଗୋଟିଏ
ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଭୋଗିରେ ମଧ୍ୟ ପର୍ବ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।
'ଭୋଗି' ଦିନରେ ଘର ମାନଙ୍କରେ ତୁନ
ଦିଆଯାଏ, ପରିଷ୍କାର କରାଯାଇ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ
ସଜାଯାଏ ।

ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତିକୁ ସେମାନେ ପେଜା ପାନ୍ଦୁଡ଼ଗା
ବା ବଡ଼ପର୍ବ କୁହାଯାଏ । ଏହି ଦିନ କୃଷକମାନେ
ସେମାନଙ୍କୁ କୃଷି କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବା
ଶ୍ରମିକ ଓ ମଜୁରିଆ ମାନଙ୍କୁ ଭୋଜି ଦିଅନ୍ତି ।

ତୃତୀୟ ଦିବସକୁ କୁହାଯାଏ *କାନ୍ଥମୁ*
। ଏହି ଦିନଟି ବିଶ୍ରାମ ଓ ଭୋଜିଭାତର
ବିଜିଯାଏ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବୌଦ୍ଧ ପ୍ରତିଯୋଗିତା,
କ୍ରୀଡ଼ା, ମେଣ୍ଟା, ଷଷ୍ଠ ଓ କୁକୁଡ଼ା ଲଢ଼େଇର
ଆୟୋଜନ କରାଯାଏ ।

ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶର କେତେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି
ପର୍ବ *ମୁକାନ୍ଥମୁ* ପାଳନ କରାଯାଇ ଉଦ୍‌ଯାପିତ
ହୁଏ, ଯେଉଁଥିରେ ଗାଈ, ବଳଦମାନଙ୍କୁ ପୂଜା
କରାଯାଇ ଉତ୍ତମ ଭୋଜନ ଦିଆଯାଏ ଓ
ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ନିଆଯାଏ ।

ଆସାମ

ଆସାମରେ ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ପର୍ବ କହିଲେ
କୌତୁକ, ମଉଜ ଓ ଭୋଜିଭାତର ସମୟ ।
ଏଠାରେ ଏହାକୁ କୁହାଯାଏ *ମାଘ ବିହୁ* ବା *ହୋଗାଲି*
ବିହୁ । ଭୋଗ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଭୋଜନ ଓ ଉପଭୋଗ
କରିବା ।

ଉତୁକୁ ବା ପର୍ବର ଆରମ୍ଭ ଦିନ ଓ ପୌଷ
ମାସର ଶେଷଦିନ ଅବସରରେ ଲୋକମାନେ
ଫସଲ କଟା ସରିବା ପରେ ଶୂନ୍ୟ ପଡ଼ିଥିବା

ଜମିରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟକାଟିଆ କୁଡିଆ ତିଆରି
କରନ୍ତି । ଏହି କୁଡିଆକୁ କୁହାଯାଏ *ଭେଲାଘର* ।
ମେଜି ଚାରିପାଖେ ନାଚଗୀତ କରି କଟାଇ ଦିଅନ୍ତି ।
ଭୋର ବେଳକୁ ସେମାନେ ଶୁଦ୍ଧପୂତ ସ୍ନାନ କରି
ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି । ଏହି ପରି ପର୍ବରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଲୋକ କିଛି ନା କିଛି ମଉଜ ମଜଲିସ୍ କରିଥାନ୍ତି ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ପିଠା ପଣା ହୁଏ ।

ଭାରତର ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ପର୍ବ ଆନନ୍ଦମୁଖର, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବାତାବରଣରେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ପଞ୍ଜାବରେ ଏହାକୁ *ଲୋହରି* ନାମରେ ପାଳନ କରାଯାଏ, ଯାହା ଫସଲ ଅମଳର ପ୍ରତୀକ ବହନ କରୁଥିବା ଏକ ଗ୍ରାମୀଣ ପର୍ବ । ଗ୍ରାମର ଛକ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷ ଲୋକମାନେ ଏହି ଅବସରରେ ‘*ଜାଙ୍ଗା*’ ଲୋକନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ଏହି ଅବସରରେ ହେନା ଓ ମେହେନ୍ଦୀ ବାଟି ଖୁବ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ହାତ ଓ ପାଦକୁ ଚିତ୍ରିତ କରନ୍ତି ।

ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗରେ ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦିନ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରୁ ତୀର୍ଥ ଯାତ୍ରୀମାନେ ଗଙ୍ଗାସାଗର ଦ୍ଵୀପରେ ଏକତ୍ରିତ ହୁଅନ୍ତି । ଗଙ୍ଗାନଦୀ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ବଙ୍ଗୋପସାଗର ସହିତ ମିଳିଛି, ସେହି ଗଙ୍ଗା ସାଗର ଦ୍ଵୀପରେ *ଗଙ୍ଗା ସାଗର ମେଳା* ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ବିଶ୍ଵାସ କରାଯାଏ ଯେ ଏହି ସଂଗମ ସ୍ଥଳୀରେ ସ୍ନାନ କଲେ ସକଳ ପାପ ବିଧୌତ ହୁଏ ।

କର୍ଣ୍ଣାଟକରେ ମଧ୍ୟ ଫସଲ ଅମଳର ପର୍ବ ଭାବେ

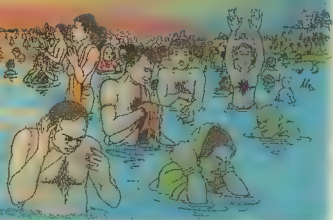
ଏହି ଦିନଟି ବଡ଼ ଧୂମ ଧାମ୍ରେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଗାଈ, ବଳଦମାନଙ୍କୁ ସୁସଜ୍ଜିତ କରି ପଟୁଆରରେ ବାହାର କରାଯାଏ । ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷ ଲୋକମାନେ ନୂତନ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରି ପରସ୍ପରକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାନ୍ତି ଓ ଆଖି, ନଡ଼ିଆ ଓ ଚଣାଉଜା ଦିଅନ୍ତି । ଏହି ଅବସରରେ ଗୁଡ଼ିଉଡାଉବା ଭଳି ଲୋକପ୍ରିୟ ପାରମ୍ପରିକ କ୍ରୀଡ଼ା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ ।

ଗୁଜୁରାଟର ନଭୋମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟ ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗର ସୁନ୍ଦର ଗୁଡ଼ିରେ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦିନ ଭରପୁର ହୋଇଯାଏ । ଗୁଜୁରାଟୀମାନେ ବିଚାର କରନ୍ତି ଯେ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଏକ ବିଶେଷ ଦିବସ ଓ ଏହି ଦିନ ସେମାନେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବୃତ୍ତି ଓ ପୁରସ୍କାର ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତି ।

କେରଳରେ, ସାବରୀମାଲାସ୍ଥିତ ଭଗବାନ ଆୟାପାଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ବାର୍ଷିକ ତୀର୍ଥ ଯାତ୍ରା ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ସମାପ୍ତ ହୁଏ, ଯେତେବେଳେ “ମକର ଜ୍ୟୋତି”- ଏକ ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକ, ପାହାଡ଼ ଉପରେ ସୁନ୍ଦର ଦିଗବଳୟରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୁଏ ।

ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନର ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଅର୍ଥ ବହନ କରି ଆସେ । କିନ୍ତୁ ପର୍ବ ପାଳନର ଏହି ବିଭିନ୍ନତା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସାଧାରଣ ଅନୁଭବ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ରଖୁଥାଏ । ଦୀପାବଳୀକୁ ଯଦି ଆମେ ଆଲୋକର ପର୍ବ କହିବା, ତେବେ ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହେଉଛି ଫସଲ ଅମଳର ପର୍ବ, ଯେଉଁ ଅବସରରେ ନୂତନ ଫସଲକୁ ସାଗତ ଜଣାଯାଏ ଓ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସୁଖ, ସମୃଦ୍ଧିର କାମନା କରି ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଏ ।

ଓଡ଼ିଆପୋର୍ଟାଲ.ଇନ୍

ତାମିଲନାଡୁର ଲୋକକଥା

ତାମିଲନାଡୁ କଥା ଭାବିଲେ ତୁମ ମନକୁ କ'ଣ ଆସେ ! କାଷ୍ଠପୁରମର ନରମ ସିଲ୍‌କ୍ ଶାଢ଼ୀ, ଲହଲି-ଦୋସା, କର୍ଣ୍ଣାଟକୀ ସଂଗୀତ, ଭାରତନାଟ୍ୟମ ଓ ଏହାର ମନ୍ଦିର ସବୁ । ଯୀଶୁଙ୍କ ଜନ୍ମର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଏଠାରେ ଏକ ରାଜବଂଶ ଶାସନ କରୁଥିଲା ବୋଲି ଜଣାଯାଏ । ଏବେ ଭାରତରେ ଯେତେ ଭାଷା ଅଛି, ତାମିଲ ହେଉଛି ତାଳୁମଧ୍ୟରେ ସର୍ବ ପୁରାତନ ।

ତାମିଲନାଡୁ ପ୍ରଦେଶର ଉତ୍ତରରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଓ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ଓ ପଶ୍ଚିମରେ କେରଳ ରହିଛି । ବଙ୍ଗୋପସାଗର ଓ ଭାରତ ମହାସାଗର ଏହାର ପୂର୍ବ ଓ ପଶ୍ଚିମ ସୀମାରେଖା । ତାମିଲନାଡୁର ଦକ୍ଷିଣର ଶୀର୍ଷରେ ରହିଛି କେପ୍ ଅଫ କାମୋରିନ୍ ବା କନ୍ୟାକୁମାରୀ- ଯେଉଁଠାରେ ଭାରତ ଭୂଖଣ୍ଡ ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରିଯାଇଛି ।

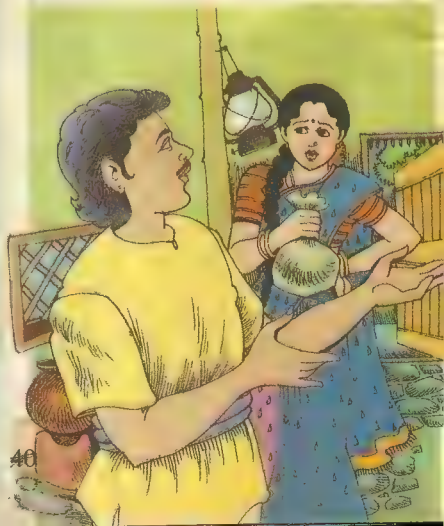
ପୂର୍ବଘାଟ ଓ ପଶ୍ଚିମଘାଟ ପର୍ବତ ଶ୍ରେଣୀ ତାମିଲନାଡୁଠାରେ ଏକତ୍ର ହେଉଛନ୍ତି । ଉଟି, କୋଡାଇକେନାଲ, ଯେରୁଡୁଡ୍ ଓ କୋଠିରି ତାମିଲନାଡୁର ଲୋକପ୍ରିୟ ପାର୍ବତ୍ୟନିବାସ, ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ଏହାର ଆୟତନ ହେଉଛି ୧୩୦,୦୫୮ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଓ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ୬୨,୧୧୦,୮୩୯ । ତାମିଲନାଡୁ ହେଉଛି ଭାରତର ଏକାଦଶତମ ବୃହତ୍ତମ ପ୍ରଦେଶ ।

ପଖାଳ ଭାତକୁ ଘୋଳଦହି

ମୁରୁଗାଁ ଓ ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ସେଲ୍‌ଭି ତାମିଲନାଡୁର ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରାନ୍ତର ଅଭ୍ୟନ୍ତରର ଏକ ଗ୍ରାମ ପୁଲିୟାମପଟ୍ଟିରେ ବାସ କରୁଥିଲେ । ମୁରୁଗାଁ ଖୁବ୍ ଗରିବ ଥିଲା ।

ତାର ଜମିବାଡ଼ି ନ ଥିଲା କିମ୍ବା ତା'କୁ କାମଧନ୍ୟ ମିଳୁ ନ ଥିଲା । ସେଲ୍‌ଭି ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ପରିବାର ଚଳାଇ, ଦୁଇ ଓଳି ପାଇଁ ଦୁଇମୁଠା ଆହାର ଯୋଗାଡ଼ କରୁଥିଲା । ଦିନେ ସେଲ୍‌ଭି ଅନୁଭବ କଲା ଯେ, ତା'ପକ୍ଷରେ ଘର ଚଳାଇବା ଆଉ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସେ ମୁରୁଗାଁକୁ କହିଲା:

“ଯଦି ତୁମେ ରୋଜଗାର କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଉପାୟ ବାହାର କରି ନପାରୁଛ, ମୁଁ ମୋ ମା’ ଘରକୁ ଚାଲି ଯାଉଛି ।” ତା’ପରେ ସେ କ’ଣ ଭାବିଲା କେଜାଣି ରାତିର କିଛି ଭାତ ପଖାଳ କରି ରଖୁଥିଲା, ତା’କୁ ବାହାର କଲା । ସେଥିରେ କିଛି ଲୁଣମିଶା *ନାମୋରୁ* ମିଶାଇଲା ଓ ସେଥିରେ କେତୋଟି *ପାହାଲ ମୋଲାଗାଲ* ରଖିଲା, ଯାହା ଖାଇବାକୁ ରାଗ ଲାଗିବ । ଏସବୁ ଏକାଠି ବାନ୍ଧି ଦେଇ ସ୍ବାମୀ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

“ତୁମେ ଏବେ ସହରକୁ ଯାଅ ଓ କିଛି କାମ ଯୋଗାଡ଼ କର । କିଛି ଆଖୁବୃକ୍ଷିଆ ରୋଜଗାର ନ କଲାଯାଏ ତୁମେ ଘରକୁ ଫେରିବ ନାହିଁ ।” ସେଲୁଗି କହିଲା ।

ମନେ ମନେ ଖୁବ୍ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ମୁରୁଗାଁ ବଡ଼ କୁଣ୍ଡିତ ମନରେ ସହର ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଲା । ସେଦିନ ଖୁବ୍ ଖରା ହେଉଥାଏ । ଘଣ୍ଟାଏ ବାଟ ଚାଲିବା ପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ତେକୁଳି ଗଛ ତଳେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

“ତା’ପରେ ଦ୍ଵିପ୍ରହର ବେଳକୁ ସେଲୁଗି ଦେଖୁଥିବା *ପାହାଲ ସୋରୁ* ପୁଡ଼ିଆକୁ ଯନ୍ତର ସହିତ ଗଛତାଳରେ ବାନ୍ଧିଦେଲା, ଯେପରି କୌଣସି ଜୀବଜନ୍ତୁ ତା’କୁ ଛୁଇଁ ପାରିବେ ନାହିଁ ଓ ସେ ଆରାମରେ ଶୋଇଗଲା ।

ସେ *ପୁଲିୟା ମାରାମରେ* ଗୋଟିଏ ବୟସ୍କ *ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସଦ* ରହୁଥିଲା । *ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସଦ* ମନରେ କୌତୁହଳ ଜାତ ହେଲା ଯେ, ମୁରୁଗାଁ ତା’ର ପୁଡ଼ିଆରେ କ’ଣ ରଖିଛି ଯେ, ତା’କୁ ଏତେ ଯତ୍ନରେ ଗଛ ତାଳରେ ବାନ୍ଧିଲା । ତେଣୁ ସେ ପୁଡ଼ିଆ ପାଖକୁ ଗଲା ଓ ତା’କୁ ଫିଟେଇଲା । ତା’ପରେ ସେ ଜୋରରେ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନାସ ନେଲା ।

“ଏହା ଆଉପୁଆମାନା ବାସନାଜ ! ଏହା

କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଖାଦ୍ୟ ! ମୁଁ ଆଗରୁ ଏପରି ବାସ୍ନା କେବେ ଶୁଣିନାହିଁ ।” ସେ ନିଜକୁ ନିଜେ କହିଲା । ତା’ପରେ ସେ ଆଉ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲା ନାହିଁ । ହାତରେ ମୁଠାଏ *ସୋରୁ* ନେଇ *ପାହାଲ ମୋଲାଗାଲ* ଟିକେ କାମୁଡ଼ି ଦେଲା । ଏହା ତା’କୁ ଏତେ ଭଲ ଲାଗିଲା ଯେ ସେ ସେଥିରୁ ମୁଠା ପରେ ମୁଠା ଖାଇ ଚାଲିଲା । କେତେବେଳେ ସେ ସବୁ ସରିଗଲା, ସେ ନିଜେ ବି ଜାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ତା’ପରେ ସେ ଖୁବ୍ ଅପରାଧୀ ମନେ କଲା “ବିଚରା ଗରିବ ଲୋକ ! ଏବେ ଭୋକରେ ଛଟପଟ ହୋଇ ସେ କ’ଣ ଖାଇବ ?” *ରାକ୍ଷସଦ* ଭାବିଲା । ତେଣୁ ସେ ଗୋଟିଏ ଯାଦୁକରୀ ତମ୍ବା ପାତ୍ରକୁ କନାରେ ଗୁଡ଼ାଇ ତା’ *ପାହାଲସୋରୁ* ପୁଡ଼ିଆରେ ରଖିଦେଲା । “ଏହି ଭେଙ୍ଗାଲା ପାହାଲ ତୋ’ର ଉପକାରରେ ଆସିବ !” ନିଦରେ ଘୁଳୁଡ଼ି ମାରୁଥିବା ମୁରୁଗାଁକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ସେ ଏତକ କହିଲା ।

ଓଡ଼ିଆପୋର୍ଟାଲ୍.ଇନ୍

ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ

ପୋଙ୍ଗାଲ ବା ପସଲ ଅମଳର ପର୍ବ ହେଉଛି ଏହାର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପର୍ବ । ଜାନୁୟାରୀ ମାସରେ ଚାରିଦିନ ଧରି ଏହା ପାଳନ କରାଯାଏ । ଜାଲିକାଟୁ ବା ଷଣ୍ଢ ଲଢ଼େଇ ଏହି ପର୍ବର ଏକ ବିଶେଷ ଆକର୍ଷଣ । ଯାହା ପ୍ରତିଗ୍ରାମ ଓ ସହର ମାନଙ୍କରେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଏ ।

ଚିଥିରାଲ ଭିଝା ମଜୁରାଇ ନଗରୀରେ ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଏହି ପର୍ବର ବିଶେଷତ୍ୱ ହେଉଛି ଯେ ଭଗବାନ ସୁନ୍ଦରେଶ୍ୱର (ଶିବ) ଓ ପାଣିଆଡ଼ ରାଜକୁମାରୀ ମାନାକ୍ଷୀଙ୍କର

ବିବାହ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ ।

ତିବାସର ର ଓ ମାମଲାପୁରମ୍ ବା ମହାବଳୀପୁରମ୍ ର ନୃତ୍ୟ ଦଳ ଏଠାକାର ସାଂସ୍କୃତିକ ଉତ୍ସବରେ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ସମୁଦ୍ରତଟ ଦେଶରେ ତ୍ରୟୋଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ପଲ୍ଲବ ରାଜାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ଏକକ ପଥର ଉପରେ ନିର୍ମିତ ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ମୁକ୍ତ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ଏହି ନୃତ୍ୟ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ ।

ତିବାସରମ୍ଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ନୃତ୍ୟ ମହୋତ୍ସବ ଭଗବାନ ନଟରାଜଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମର୍ପିତ ହୋଇ ତା'ଙ୍କ ମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ଏହି ମନ୍ଦିରର ସ୍ତମ୍ଭ ମାନଙ୍କରେ, ତାମିଲ ନାଡ଼ର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ନୃତ୍ୟ ଭାରତନାଟ୍ୟମ୍ ୧୦୮ ପ୍ରକାରର ନୃତ୍ୟ ମୁଦ୍ରା ଖୋଦିତ ହୋଇଛି ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ମୁରୁଗାଁର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା । ସେ ଖୁବ୍ ଆଗ୍ରହର ସହିତ ତା'ର ମୋଲାଗାଲ ଓ ପାଝାୟା ସୋରୁ ପୁଡ଼ିଆ ଫିଟେଇଲା । ମାତ୍ର ସେଥିରେ କିଛି ନ ଥିବାର ଦେଖି ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା । ତା'ବଦଳରେ ଥିଲା ଗୋଟିଏ ଚକଚକିଆ ଭେଙ୍ଗାଳିଶ ପାମାଲ । ସେ କ୍ରୋଧ ଓ ହତାଶାରେ ପାମାଲକୁ ତଳେ କଟାଡ଼ିଦେଲା, ଏଥିରୁ ଏକ ପ୍ରକାର ଝଣଝଣ ଶବ୍ଦ ବାହାରିଲା । ତଦ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ଜଣେ ଦେବତାଲ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । ହଠାତ୍ ତା ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ କାକରଧୁଆ ଭାଙ୍ଗିଲ ଇଲାଲରେ ଏକ ଚମ୍ପକାର ଭୋଜନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା । ମୁରୁଗାଁ

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ଭୋକିଲା ଥିଲା ଯେ, ଏଣୁତେଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରଚାରି ସେ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ନ ଥିଲା । ସେ ପେଟପୁରା ଭୋଜନ ଖାଇଲା ।

ସେ ଖାଇ ସାରିବା ପରେ, ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ସବୁ ସଫା ହୋଇଗଲା ଓ ପାମାଲ ଯେମିତି ଥିଲା, ସେମିତି ରହିଲା ସତେ ଯେପରି କିଛି ଘଟିନାହିଁ ! ମୁରୁଗାଁ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନକରି ପାତ୍ରଟି ଉଠାଇ ଆଣିଲା ଓ ତରତର ହୋଇ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲା ।

ତା'କୁ ଦେଖି ସେକ୍ତେ ଆଦୌ ଖୁସୀ ହେଲା ନାହିଁ । ସେ ଜାଣିଥିଲା ଯେ, ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ଜନ୍ମମାମୁ

ଭାଗ୍ୟ ବଦଳେଇ ପାରିବା ଭଳି ମଣିଷ ମୁରୁଗାଁ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସେ ବିରକ୍ତରେ ଚିତ୍କାର କଲା: “ଭାଇ ମୁହଁ!” ମାତ୍ର ମୁରୁଗାଁ ତା’ଠାରୁ ଅଧିକ ଜୋରରେ ଏମିତି ଚିତ୍କାର କଲା ଯେ, ସେଲୁଭିର ପାଟି ସେମିତି ଆଁ ହୋଇ ରହିଗଲା । ସେ ତା’ କୁଡିଆ ଘର ମଝିରେ ପାତ୍ରଟି ରଖିଲା । ତା’ପରେ ସେ ଭେଜା/ଲା ପାନ/ଜଳୁ ଆଘାତ କରି ଦେବତାଙ୍କୁ ତାକି ସେମାନଙ୍କୁ ଭୋଜନ ଦେବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଲା । ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଦେବତାଙ୍କ ବାହାରି ଆସିଲା । ଠିକ୍ ଆଗଥର ପରି କଅଁଳ ଛନଛନ ଭାଙ୍ଗିଲେ ଇଲାଲ ପାରି ଦେଇ ଦୁହିଁଙ୍କ ପାଇଁ ସୁମିଷ୍ଟ ଭୋଜନ ପରଷି ଦେଲା ।

ତା’ପରେ ମୁରୁଗାଁ ତା’ର ସ୍ତ୍ରୀ ଆଗରେ ସରୁକଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା ।

ତା’ ପରଦିନ ସେଲୁଭି ଓ ମୁରୁଗାଁ ଗ୍ରାମର ସବୁ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ଵାରକୁ ଯାଇ ତା’ଙ୍କ ଘରକୁ ଭୋଜି ଖାଇ ଆସିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଜଣାଇଲେ । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଦମ୍ପତି ଖୁବ୍ ଗରିବ । ତେବେ ସେମାନେ କିପରି ଭୋଜି

ଦେବେ, କେଉଁଠୁ ଏତେ ଅର୍ଥ ଆଣିବେ, ଏହି କୌତୁହଳରେ ସମସ୍ତେ ଆସିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ମୁରୁଗାଁର କୁଡିଆ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦରରେ ସଜା ହୋଇ ଭୋଜି ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିଛି । ସେମାନଙ୍କର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ମୁରୁଗାଁ ଓ ସେଲୁଭି ଗୃହ ସମ୍ମୁଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ଵାଗତ ଜଣାଉଥିଲେ ଓ ହାତ ଯୋଡି କହୁଥିଲେ, “ଭାଙ୍ଗା, ଭାଙ୍ଗା” । ଅତିଥିମାନେ ବସି ପଡିବା ମାତ୍ରେ ସେମାନଙ୍କ ଭୋଜନ ପରଷା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଉଷ୍ମମ ଉଷ୍ମମ ବାମ୍ଫ ବାହାରୁଥିବା ସ୍ଵାଦିଷ୍ଟ ଖାଦ୍ୟ- ରାଗ ମସଲା ଦିଆ ଭାତାଭସ୍, ଆପାଳାମ୍, ପାଲ୍

ହସ୍ତଶିଳ୍ପ

ତାମିଲ ନାଡୁ ସାରା ବିଶ୍ଵରେ ସିଲ୍‌କ୍ ଶାଢ଼ୀ ପାଇଁ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଏହା କାଞ୍ଚପୁରମ୍ ଠାରେ ଶୁଦ୍ଧ ମଲବେରୀ ରେଶମରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । ଏହି ଧଡି ମାନଙ୍କରେ ସୁନାର ଜରି କାମ ହୋଇଥାଏ । କାଞ୍ଚପୁରମ୍ ସିଲ୍‌କ୍ ବ୍ୟବସାୟ ୪୦୦ ବର୍ଷରୁ ପୁରୁଣା ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ସେଥିପାଇଁ କାଞ୍ଚପୁରମ୍‌କୁ ଯେଉଁ ସବୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଆସନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରାୟ ଶାଢ଼ୀ କିଣିଥାନ୍ତି ।

ପାୟସମ୍ଭ, ଗରମ ସମ୍ଭର, ତାରି ପ୍ରକାରର
ତରକାରୀ, ଆଭିଯାଲ... ଏପରି ଭୋଜି ଗ୍ରାମରେ

ମନ୍ଦିର

ତାମିଲନାଡୁ ତା'ର ମନ୍ଦିର ମାଳା ପାଇଁ ଖୁବ୍ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ତାଙ୍କୋରୁର ବିରାଟ ମନ୍ଦିର ବୃହଦେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର, ଏହାର ଭାର୍ଯ୍ୟ କଳା ପାଇଁ ଖୁବ୍ ଜଣାଶୁଣା । ଏହା ରାଜ ରାଜ ତୋଳ-୧ (୯୮୫-୧୦୧୩ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ । ଏହି ମନ୍ଦିରର ବୁଡା (ବିମାନମ୍ଭ) ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ମୁଗୁନି ପଥର ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ହୋଇ ଏପରି ସ୍ଥାପିତ ଯେ, ଏହାର ଛାଇ କେବେ ତଳେ ପଡେ ନାହିଁ ।

ମଦୁରାଇର ମୀନାକ୍ଷୀ-ସୁନ୍ଦରେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଏକ ଆକର୍ଷଣ । ଏହା ଦେବୀ ମୀନାକ୍ଷୀ ଓ ଭଗବାନ ଶିବଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମର୍ପିତ ।

କାଶ୍ଚପୁରମ୍ଭର ଏକାମ୍ଭରେଶ୍ୱରମ୍ଭ ମନ୍ଦିରରେ ଶୈବ୍ୟ ଉପାସନା କରାଯାଏ । ଯେଉଁଠାରେ

ଆଗରୁ କେହି କେବେ ଖାଇ ନଥିଲେ ।

ପୁଲିୟାମ୍ଭପଟ୍ଟୀର ଧନୀ ସାହୁକାର ଭୋଜିକୁ ନ ଆସି କୌତୁହଳ ଓ ଜର୍ଷାରେ ଜଳି ପୋତି ଯାଉଥାଏ । ଦିନେ ସେ ମୁରୁଗାର ଘରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ସବୁ ସତକଥା କାଣିଗଲା । ତା'ପରେ ସେ ସ୍ଥିର କଲା ଯେ, ସେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଗୋଟିଏ ପାନ୍ଥା ହାସଲ କରିବ । ସେ ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହି ଗୋଟିଏ ଦାମିକା ଭୋଜନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇଲା ଓ ତା'କୁ ଏକ ବିରାଟ ବହୁଥାକ ବିଶିଷ୍ଟ ଜଳଖିଆ ଡବାରେ ସଜାଡି ରଖିଲା । ତା'ପରେ ଯେଉଁ ଗଛରେ ବହୁ ରାକ୍ଷସମ୍ଭ ରହୁଥିଲା, ସେଠାକୁ ବାହାରିଲା ।

କିଛି ସମୟ ପରେ, ତା'କୁ ଭୁଲ ଲାଗିଲା ।
“କୁଆଡେ ଗଲା ସେ ବଦମାସ୍ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସ ?

ପଞ୍ଚଭୂତ ମଧ୍ୟରୁ ‘ପୃଥିବୀ’ ଭାବରେ ଶିବଙ୍କୁ ଆରାଧନା କରାଯାଏ ।

ପ୍ରଦେଶର ଅନ୍ୟ ମନ୍ଦିରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀରଙ୍ଗମ୍ଭର ଶ୍ରୀରଙ୍ଗନାଥ ମନ୍ଦିର ଓ କୁମ୍ଭକୋଣମ୍ଭ, ରାମେଶ୍ୱରମ୍ଭ, ତିଦାମ୍ଭରମ୍ଭ ଠାରେ ଓ ଏହାର ଆଖପାଖରେ ଥିବା ମନ୍ଦିର ସବୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଟେ ।

ଏତେବେଳେ ହେଲା ଯେ କାହିଁକି ଆସୁନାହିଁ ?”
ସେ ଚିତ୍କାର କଲା ଓ ତା’କଥା ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସନ୍ କୁ
ଶୁଭିଲା । ସେ ଏହି ଲୋକକୁ ପାନେ ମଜା
ଚଖାଇବା ପାଇଁ ସିନ କଲା । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର
ସାହୁକାରକୁ ନିଦ ଲାଗିଗଲା । ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସନ୍
ଜଳଖିଆ ପାତ୍ର କାଢ଼ିନେଇ ତା’ ବଦଳରେ ଗୋଟିଏ
ବେତର ଝୁଡ଼ି ରଖିଦେଲା । “ଏହି ମୁଜ୍ଜିନ କୁଡ଼ାଇ
ତତେ ଠିକ୍ ବୁଦ୍ଧି ଶିଖାଇବ !” ସେ କହିଲା ।

ସାହୁକାର ନିଦରୁ ଉଠି ବଡ଼ ଆଶାରେ ଚାରି
ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲା । ଯେତେବେଳେ ସେ ବେତର
ଝୁଡ଼ି ଦେଖିଲା, ସେ ସାମାନ୍ୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଗଲା । ଭାବିଲା, ଏହି ଝୁଡ଼ିରୁ ସେ ଖୁବ୍
ଭଲ ଭୋଜନ ପାଇ ପାରିବ ।

ତା’ପରଦିନ ସେ ତା’ର ବହୁମାନଙ୍କୁ ଏକ
ଭୋଜି ପାଇଁ ଡକାଇଲା । ଯେତେବେଳେ ସମସ୍ତେ
ଏକାଠି ହେଲେ, ଖୁବ୍ ଉତ୍ସାହର ସହିତ ସେ ଝୁଡ଼ିକୁ
ଆଦେଶ ଦେଲା, “ମୋର ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ଭୋଜନ
ପରିଷିଦିଅ ।” କିନ୍ତୁ ତା’ର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକୁ, ଝୁଡ଼ିରୁ

ତାମିଲନାଡୁ ପ୍ରଦେଶର ଚାରିଆଡ଼େ ଥିବା
ମନ୍ଦିର ଭିନ୍ନ ଏଠାରେ ଅନେକ ସୁନ୍ଦର ପର୍ଯ୍ୟଟନ
ସ୍ଥଳୀ ରହିଛି । ଚେନ୍ନାଇଠାରେ ଥିବା ମାରିନା
ବିଏ ପୃଥ୍ବୀର ବୃହତ୍ତମ ସମୁଦ୍ରବେଳା । ଏହାର
ପାଖାପାଖି ଅନେକ ସ୍ଥଳ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ
କରିଥାଏ ।

ହୋଗେନାକାଲ୍ ତାମିଲ ନାଡୁ ଓ କର୍ଣ୍ଣାଟକର
ସୀମାରେ ଥିବା ଜଳପ୍ରପାତ, ଅନ୍ୟତମ
ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳୀ ଅଟେ । କାବେରୀ ନଦୀ
ଏଠାରେ ଦୁଇ ଧାରା ରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଛି,
ଗୋଟିଏ ଧାରା ବହି ଆସୁଛି ଓ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ
ଧାରା ଏକ ସୁନ୍ଦର ଜଳ ପ୍ରପାତରେ ପରିଣତ
ହୋଇଛି । ଜଙ୍ଗଲ ପଥ ଦେଇ ଅନେକ
ବୃକ୍ଷଲତା ସଂସ୍ପର୍ଶରେ କାବେରୀ ନଦୀ ବୋହି
ଆସୁଥିବାରୁ ତା’ର ଜଳରେ ସ୍ନାନ କରିବା
ହିତକର ମନେ କରାଯାଏ ।

ଚାରିଜଣ ବିରାଟକାୟ ଲୋକ ବାହାରିଲେ,
ସେମାନଙ୍କ ବଡ଼ ବଡ଼ ନିଶ ଥିଲା । ସେମାନେ
ସେହି ଧନୀଲୋକ ଓ ତା’ର ବହୁମାନଙ୍କୁ ଧରିଲେ
ଓ ସେମାନଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଲଣ୍ଡା କରିଦେଲେ, ଭୋକ
ଉପାସରେ ବିଦା କରିଦେଲେ । “ଆୟୋ ! ମୋଟାର
ଆଡ଼ିକୁଡ଼ୁଛି !” ବିଚରା ସାହୁକାର ଚିତ୍କାର
କରୁଥିଲା ।

ଏପରି ଏକ ଭୋଜି କଥା ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାମରେ
ସମସ୍ତେ କୁହାକୁହି ହେଲେ । ଲଣ୍ଡାରୁ ରକ୍ଷାପାଇବା
ପାଇଁ ସାହୁକାର ଏକ ଲମ୍ବା ତୀର୍ଥ ଯାତ୍ରାରେ
ବାହାରିଗଲା !

ଭାରତ ଆବିଷ୍କାର

ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରୀ

ଆଉ ଏକ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ- ୫୧ତମ ଦିବସ ଜାନୁୟାରୀ ୨୬, ୨୦୦୨ରେ ଆମେ ପାଳନ କରିବା । ଏହି ଦିବସରେ ଭାରତ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ, ସାର୍ବଭୌମ, ସମାଜବାଦୀ, ଗଣତନ୍ତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ରୂପେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା । ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା, ସ୍ୱାଧୀନତା ହାସଲ ପାଇଁ ବିଦେଶୀ ଶାସକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବହୁ ବର୍ଷର ସଂଗ୍ରାମର ପରେ । ଏହି ମାସ ର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରୀ ବିଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଏକ ରୋମାଞ୍ଚନ । ଯେଉଁମାନେ ଗତବର୍ଷର ‘ଜାନୁୟାରୀ-ଏପ୍ରିଲ’ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶିତ ‘ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଭାରତ’ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଭଲଭାବେ ପଢ଼ିଥିବେ, ସେମାନଙ୍କ ଜିଭ ଅଗରେ ରହିଛି ଏହାର ଅନେକ ଉତ୍ତର ।

୧. “ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ସ୍ତ୍ରଗଲ୍ ପୁସ୍ତକର ରଚୟିତା କିଏ ?
୨. ‘ସତ୍ୟାଗ୍ରହ’ ଶବ୍ଦ କିଏ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ ?
୩. କେବେ ଓ କେଉଁଠାରେ ପଣ୍ଡିତ ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ ପ୍ରଥମ ଥର ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କୁ ଭେଟିଥିଲେ ?
୪. ତିନିଜଣ ଜାତୀୟତାବାଦୀ ନେତା ଲାଲ୍, ବାଲ୍, ପାଲ୍ ନାମରେ ଖୁବ୍ ଜଣାଶୁଣା । ସେମାନଙ୍କର ନାମ କ’ଣ ?
୫. କେବେ ବଙ୍ଗବେଶ ବଙ୍ଗ ଓ ପୂର୍ବବଙ୍ଗରେ ବିଭାଜିତ ହୋଇଥିଲା ?
୬. କେବେ ଇଷ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ କମ୍ପାନୀ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲା ?
୭. କେବେ ଓ କେଉଁଠାରେ ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସ୍ ‘ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତ’ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ?
୮. ସାଇମନ୍ କମିଶନ୍ କେବେ ଭାରତ ଆସିଥିଲେ ? ତା’ଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ କ’ଣ ଥିଲା ?
୯. କେବେ ଅନ୍ଧରାଣ ସରକାର ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ?
୧୦. “ସ୍ୱରାଜ ମୋର ଜନ୍ମଗତ ଅଧିକାର, ଏବଂ ମୁଁ ତାହା ହାସଲ କରିବି ।” ଏହି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଉକ୍ତି କାହାର ?
(ଉତ୍ତର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାରେ)

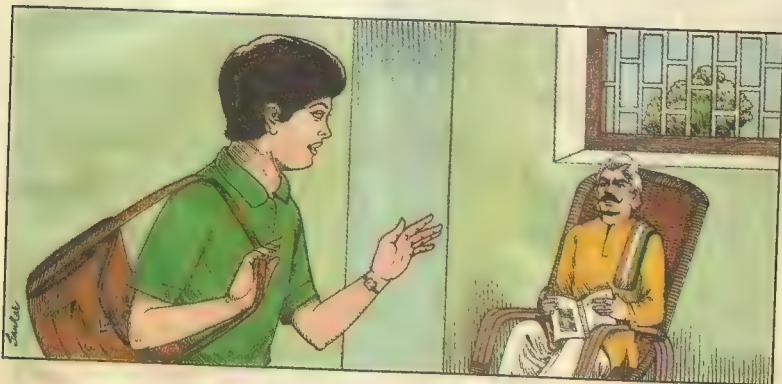
ତିସେୟର ମାସର ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର

୧. ମେ, ୧୧, ୨୦୦୦ । ଶିଶୁର ନାମ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଆକ୍ଷା ।
୨. କାଞ୍ଚନଜଙ୍ଗା-୮, ୫୯୮ ମିଟର, ୨୦, ୨୦୮ ଫୁଟ ।
୩. ସିନ୍ଧୁ ଓ ଏହାର ଉପନଦୀ- ଝେଲମ, ଚେନାବ୍, ରବି ଓ ସବଲେଜ୍
୪. ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ-ଡେରାଡୁନ୍, ଛତିଶଗଡ଼-ରାୟପୁର, ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ-ରାଞ୍ଚି
୫. ତାମିଲନାଡୁ-ଶ୍ରୀମତୀ ଜାନକୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରନ୍ ଓ ସୁଶ୍ରୀ ଜୟଲଳିତା ।

ଭାରତ ଗାଥା

ଏକ ମହାନ ସତ୍ୟର ଝଲକ -
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ସତ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ମହାର୍ଦ୍ଦ ଅବେଷଣ

କାଳିଦାସଙ୍କ କୁହୁକ ସ୍ତନ

“କେଜେ”- ସ୍କୁଲରୁ ଫେରି ବଡ଼ ଉତ୍ସୁକତାର ସହ ସଂଦୀପ ତାଙ୍କ ପକାଉଥିଲା । ଆମେ କାଳିଦାସଙ୍କର ଏକ ନାଟକ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରିବାକୁ ଯାଉଛୁ, ଆମ ସ୍କୁଲର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ । ଆମକୁ ଆସନ୍ତା କାଲି ଅତିଚୋରିଆମ୍ବରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ କୁହାଯାଇଛି । କାଲି ତ’ ରବିବାର । ବୋଧହୁଏ ଗୁରୁଜୀ କାଲି ଆମକୁ ଏଥର ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିକା ଶାସ୍ତ୍ରଦେବା ପାଇଁ ଡକାଇଛନ୍ତି ।”

“ତାହା କ’ଣ ଅଭିଜ୍ଞାନ ଶାକୁନ୍ତଳମ୍ ?”
ସେପକ୍ଷର ଦେବନାଥ ପଚାରିଲେ ।

“ଠିକ୍, କେଜେ, କିନ୍ତୁ ଆପଣ କେମିତି ଜାଣି

“ଏଥିରେ ମୋର କିଛି ବାହାଦୁରୀ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା ହେଉଛି କାଳିଦାସଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ଲୋକପ୍ରିୟ ନାଟକ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି, ‘ବିକ୍ରମୋର୍ଜ୍ଜଣାୟମ୍’ ଓ ‘ମାଳବିକାଗ୍ନିମିତ୍ରମ୍’ । ମଞ୍ଚରେ ଅଭିନୟ କରିବା ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ ଓ ତାହାର ଅନେକ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଲୋପ ପାଇଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି, ଯେତେବେଳେ ସଂସ୍କୃତ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭାଷାରେ ଏହାକୁ ଅଭିନୟ କରାଯିବ । ଆହୁ, ତୁମେ ମାନେ ଏହାକୁ ମୂଳ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ ଅଭିନୟ କରୁଛ ତ ?”

“ନା, ବାବା, ନା...”

“ସଂସ୍କୃତରେ ଅଭିନୟ କରିବା ଶୁଣି ତୁମେ

ଏତେ ଭୟଭୀତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛ କାହିଁକି ?”

“ଏହା, ଏତେ କଷ୍ଟ !”

“ଏହା ଏକ ପୁରୁଣାକାଳିଆ ଧାରଣା । ଏହା ତୁମମାନଙ୍କୁ ଖୁବ କଠିନ ମନେ ହେଉଛି, କାରଣ ତୁମ ଶିକ୍ଷକ ପୁରୁଣା ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରି ତୁମକୁ ଏହି ବିଷୟ ପଢ଼ାଉଛନ୍ତି । ସଂସ୍କୃତରୁ ତୁମେ ଅଧ୍ୟାଧାରଣ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିପାରିବ । ତୁମେ ନାଟକରେ କେଉଁ ଭୂମିକା ନେବାକୁ ଯାଉଛ ?”

“ମୁଁ ଜାଣିନି, ଜେଜେ, ତାହା କାଲି ଶିର ହେବ । ଆପଣ ମୋତେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ତା’ର କାହାଣୀ କହିଦେଲେ, ଖୁବ୍ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । ତା’ହେଲେ ମୁଁ କେଉଁ ଭୂମିକା ନେବି ଶିର କରିପାରୁଛି...।”

“ଏଥରେ ଶିର କରିବାର କ’ଣ ଅଛି ? ସେଇ ନାଟକରେ ଗୋଟିଏ ବିଦୁଷକ କି ହାସ୍ୟରସିକର ଭୂମିକା ଅଛି । ସେଇ ଭୂମିକା ପାଇଁ ତୁମେ

ଉପଯୁକ୍ତ ।” ତାମେଲୀ ମଝିରେ କହିଲା । ସେ ସେଇମାତ୍ର ସ୍କୁଲରୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଥାଏ ।

“ତେବେ ତୁ କାହାଣୀ ଜାଣିଛୁ । ଏହା ତ ?” ଠିକ୍ ଅଛି, ତୁ ଜେଜେଙ୍କ ପାଖରୁ ଆଉଥରେ କାହାଣୀ ଶୁଣିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।” ସଂଦୀପ ତା’ର ସାନ ଭଉଣୀକୁ ବଡ଼ ପାଟିରେ କହିଲା ।

“ମୋ କଥା ମାନି ତୁମେ ଦୁଇଜଣ ଏଠାରୁ ଯାଇ ସ୍କୁଲ ପୋଷାକ ବଦଳାଇ ଦିଅ । ଜଳଖିଆ ଖାଅ, ଆଉ ପୁଣି ଏଠାକୁ ଆସ । ସେମାନଙ୍କ ମାଆ ଜୟଶ୍ରୀ କହିଲେ ।

“ମୁଁ ଏହାକୁ ସମର୍ପନ ଜଣାଉଛି ।” ପ୍ରଫେସର କହିଲେ ।

ପିଲା ଦୁହେଁ ସେଠାରୁ ସ୍କୁଲ ବ୍ୟାଗ୍ ଧରି ଧାଇଁ ଗଲେ, ଆଉ ମାତ୍ର ଅଧ ଘଣ୍ଟାଏ ଭିତରେ ସବୁ କାମ ସାରି ସେଠାରେ ହାଜର ହୋଇଗଲେ ।

ତା’ପରେ ସେ ତା’ଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣନା ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

କାହାଣୀ ଏକ ଚମ୍ପକାର ଘଟଣାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ହରିଦୀନାଥର ରାଜା ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ଶିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାହାରିଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ହରିଣର ପିଛା କରୁ କରୁ ସେ ମହର୍ଷି କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଆଶ୍ରମ ପାଖରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ଠିକ୍ ସେତିକି ବେଳକୁ ଋଷି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଓ ଅପ୍ସରା ମେନକାଙ୍କର କନ୍ୟା ଓ ମହର୍ଷି କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିପାଳିତା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟମୟୀ ଶକୁନ୍ତଳାକୁ ଗୋଟିଏ ଦୁଷ୍ଟ ମହୁମାଛି ବିକ୍ରତ କରୁଥିଲା । ତା’ର ସଜ୍ଜିନୀ, ଚତୁର ଭାବେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଉଥିଲା ଯେ, ରାଜା ଦୁଷ୍ମନ୍ତଙ୍କ ଶାସନ କାଳରେ, କିଏ ଏପରି ଜଣେ ଅବଳାକୁ ହଇରାଣ କରିବାକୁ ସାହସ କରିପାରେ !” ଦେଖ, ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ନିଜେ ରାଜା ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ସେହି ବାଳିକାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ !

କଣ୍ଠ ଆଶ୍ରମରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ତେଣୁ ତା'ଙ୍କ କନ୍ୟାକୁ ରାଜକାନ୍ୟ ଅତିଥିଙ୍କର ପରିଚର୍ଯ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ରାଜା ବିଶ୍ରାମ ନେବାବେଳେ ଆଶ୍ରମରେ ରହିଲେ । ସେ ସେଠାରେ ରହି ବଣ୍ୟଜନ୍ତୁ ଓ ଗୋଟିଏ ରାକ୍ଷସ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରୁ ବିତାଡ଼ିତ କଲେ । ଏତେ ବେଳକୁ ଶକୁନ୍ତଳା ଓ ଦୁଷ୍ମନ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୃଦୟର ବିନିମୟ ଘଟି ସାରିଥିଲା ଓ ଅତି ସାଧାରଣ ରୀତିରେ ସେମାନେ ବିବାହ କରିସାରିଥିଲେ ।

ଶକୁନ୍ତଳାକୁ ନିଜର ସବୁଠାରୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ମୁଦ୍ରିକା ହୃଦୟର ଦେଇ ରାଜା ତା'ଙ୍କ ରାଜଧାନୀକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । କଣ୍ଠଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସେ ତା'ଙ୍କ ଶ୍ରାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଆସିବା ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା ।

ଥରେ ଶକୁନ୍ତଳା ଏକା ଏକା ଦୁଷ୍ମନ୍ତଙ୍କ ସ୍ମୃତିରେ ଭୋର ହୋଇ ବସିଛନ୍ତି, ସେଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ କ୍ଷଣକୋପା ରଖି ଦୁର୍ବାସା । ଶକୁନ୍ତଳା, ନିଜ ଭାବନା ତା'ର ଦେଖି ଦେଖିଲେ ।

ସେ ତା'ଙ୍କର ଡାକ ଶୁଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ତା'ଙ୍କ କଥାର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏହା ଦୁର୍ବାସାଙ୍କ ମନରେ କ୍ରୋଧ ଜାତ କଲା ଓ ସେ ଅଭିଶାପ ଦେଲେ ଯେ, ଯାହା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରି ସେ ଏତେ ଅନ୍ୟମନସ୍ତ ରହୁଛନ୍ତି, ସେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ଚିହ୍ନି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

କଣ୍ଠ ମୁନି ଫେରି ଆସିବା ପରେ, ତାଙ୍କ କନ୍ୟା ରାଜା ଦୁଷ୍ମନ୍ତଙ୍କୁ ପତି ଭାବେ ମନୋନୀତ କରିଥିବା ଜାଣି ଖୁବ୍ ଖୁସି ହେଲେ । ଶକୁନ୍ତଳା ମା' ହେବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ମୁନି ତା'କୁ ତା'ଙ୍କ ପତିଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ।

ମାତ୍ର କି ବିତର୍କ ! ଅଭିଶାପର ପ୍ରଭାବରୁ ରାଜା ତା'କୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶକୁନ୍ତଳା ତା'ଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା ସବୁକ ମୁଦ୍ରିକାଟିକୁ ମଧ୍ୟ ହଜାଇ ଦେଇଥିଲେ । ନୌକାରେ ବସି ନଦୀ ପାର ହେଉଥିବା ବେଳେ କୌତୁକରେ ଚଳନ୍ତା ପାଣିରେ ହାତ ମାରୁ ମାରୁ ମୁଦ୍ରିକାଟି ଜଳରେ ପଡ଼ି

ଯାଇଥିଲା ।

ଶକୁନ୍ତଳା ଗଭୀର ମର୍ମାହତ ହେଲେ । ତା'ଙ୍କର ଅପସରୀ ମାତା ମେନକା ତା'କୁ ନିଜ ବାୟିତ୍ବରେ ରଖିଲେ । ଅରଣ୍ୟରେ ସେ ଏକ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନକୁ ଜନ୍ମ ଦେଲେ ।

ଥରେ, ଜଣେ ଧାବର ଗୋଟିଏ ମାଛ ଭିତରୁ ସେହି ମୁଦ୍ରିକା ପାଇଲା । ସେ ତାହା ଆଣି ରାଜାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିଲା । ମୁଦ୍ରିକା ଦେଖିବା କ୍ଷଣି, ରାଜାଙ୍କର ମାନସ ପଟରେ ଶକୁନ୍ତଳାଙ୍କ ସ୍ମୃତି ଜାଗି ଉଠିଲା । ସେ ଖୁବ୍ ଅନୁତାପ କଲେ । କିନ୍ତୁ କାହାନ୍ତି ଶକୁନ୍ତଳା ? ରାଜା ମନସ୍ଥାପରେ ଦିନ କାଟୁଥିଲେ । ତା'ଙ୍କ ପ୍ରତି କରିଥିବା ଅନ୍ୟାୟ କଥା ଭାବି ହୁଏତ ଭାଙ୍ଗି ପଡୁଥିଲେ ।

ଥରେ ସେ କାଶ୍ୟପ ରଷିଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଶିଶୁକୁ ସିଂହ ମାନଙ୍କ ସହିତ ଖେଳୁଥିବାର ଦେଖି ସେ ବିସ୍ମିତ ହେଲେ । ସେ ଶିଶୁ, ଅନ୍ୟ କେହି ନୁହେଁ, ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର ଥିଲା । ତା'ର ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ଶକୁନ୍ତଳାକୁ ଭେଟିଲେ । ଯାହାକୁ ସେ କିଛି କ୍ଷଣ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଶୋରି ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ଶକୁନ୍ତଳାଙ୍କ ସହିତ

ତା'ଙ୍କର ସୁଖଦ ପୁର୍ନମିଳନ ଘଟିଲା ।

ସେମାନଙ୍କର ପୁତ୍ର ଭରତ ଜଣେ ବିଖ୍ୟାତ ରାଜା ହେଲେ ଯାହାଙ୍କ ନାମ ଅନୁସାରେ, ଆମ ଦେଶର ନାମ ଭାରତବର୍ଷ ହୋଇଛି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ ।

ଜେଜେ ଦେବନାଥ, ଏହି କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପରେ ଶେଷରେ କହିଲେ: ଏହା ସମ୍ଭବରେ ଜଣେ ବିଖ୍ୟାତ ଜର୍ମାନୀ କବି କ'ଣ କରିଛନ୍ତି ତୁମେ ଜାଣ କି ? ତାହା ହେଉଛି

“ଯୌବନ-କୁସୁମ ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ମନେ ଜାଗିଛି କି ଆଶା

ଅବା ପରିପକ୍ୱତାର ସ୍ୱାଦ ।

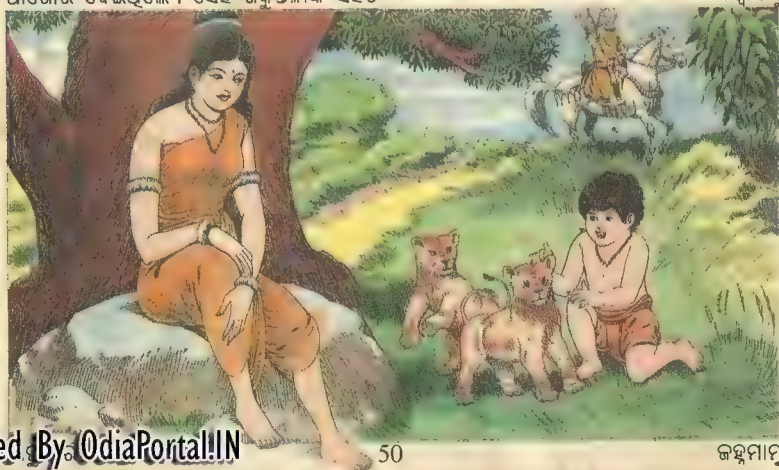
କିଛି ତତ୍ତ୍ୱକାର ଅନୁଭବ, ଅବା ସମ୍ବୋଧନ ଗୀତି

ଲଭିବାକୁ ଥାଏ ଯଦି ଆଶା

ତାହୁଁଥାଅ କରିବାକୁ ସ୍ୱର୍ଗ ଓ ପୃଥିବୀର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ

ଶକୁନ୍ତଳା ପାଠ କର, ମୁଁ କହୁଛି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ସବୁ ମନସ୍କାମ ।”

- ବିଶ୍ୱାବସୁ

ଦେବୀ ଭାଗବତ

ତୃଷ୍ଣ ପ୍ରଜାପତି ସବୁ ଦେବତାଙ୍କ ଠାରୁ ମହାଦ୍ୱ
ଥିଲେ । ସେ ଘୋର ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ । ସେ
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ତିନି
ମସ୍ତକଯୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱରୂପର ସୃଷ୍ଟି କଲେ । ବିଶ୍ୱରୂପର
ବନ୍ଧସ ଧୀରେ ଧୀରେ ବଢ଼ିଲା । ସେ ତା'ର
ତିନୋଟି ଶିରରେ ଏକା ସମୟରେ ତିନି ପ୍ରକାର
କାମ କରୁଥିବାର ଦେଖି ମୁନିଗଣ ତା'ର ଭୂରି
ଭୂରି ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ଗୋଟିଏ
ମୁହଁରେ ବେଦ ପଠନ୍ତି, କରୁଥାଏ ତ ଅନ୍ୟ ମୁହଁରେ
ମନ୍ଦ୍ୟପାନ କରୁଥାଏ । ତୃତୀୟ ମୁହଁରେ ସଂସାରରେ
ଘରୁଥିବା ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଦେଖୁଥାଏ ।

ବିଶ୍ୱରୂପ ପଞ୍ଚାଗ୍ନି ମଧ୍ୟରେ ତପସ୍ୟା କରିବାକୁ
ଲାଗିଲା । ଗୋଟିଏ ପାଦରେ ଠିଆ ହୋଇ
ଶୀତକାଳରେ ଜଳ ମଧ୍ୟରେ, ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ ଅଗ୍ନି
ମଧ୍ୟରେ, କୌଣସି ଖାଦ୍ୟପେୟ ଗ୍ରହଣ ନକରି
ସେ ତପସ୍ୟାରେ ମଗ୍ନ ରହିଲା । ଇନ୍ଦ୍ର ଏହା ସବୁ

ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଭାବିଲେ ଯେ, ସେ ତା'ଙ୍କର ପଦ
ହରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏ ସବୁ କରୁଛି । ସେ ତା'ର
ତପସ୍ୟା ଭଙ୍ଗ କରିବାକୁ ଛିର କଲେ, ଏଥି ନିମନ୍ତେ
ସେ ଅପସରାମାନଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ । କିନ୍ତୁ
ସେମାନଙ୍କର ନୃତ୍ୟଗୀତର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ
ବିଶ୍ୱରୂପ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ସେମାନେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ
ନିକଟକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । କହିଲେ ଯେ,
ବିଶ୍ୱରୂପର ତପସ୍ୟା ଭାଙ୍ଗିବା କିଛି ସହଜ କଥା
ନୁହେଁ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ମହାତ୍ମା ବିଶ୍ୱରୂପଙ୍କର ଅତି
କରିଦେବାପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ । ସେ କେତେ
ବଡ଼ ପାପ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି, ସେ ବିଷୟରେ
ସାମାନ୍ୟ ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ
ଐରାବତ ଉପରେ ବସି ବିଶ୍ୱରୂପଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ
ଓ ନିଜର ବ୍ରଜାୟୁଧ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ।

ତୃଷ୍ଣ ଯେତେବେଳେ ଜାଣି ପାରିଲେ ଯେ,

ଇନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କର ପୁତ୍ରକୁ ହତ୍ୟା କରିଛି, ସେ କ୍ରୋଧିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ନିଜର ଅଧର୍ବଶ ମନ୍ତ୍ର ସବୁ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ଅଗ୍ନି ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ କଲେ ଓ ସେଥିରୁ ଆଲୋକ ସଦୃଶ ଏକ ପୁତ୍ର ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ତା'କୁ ଦେଖି ଦୃଷ୍ଟ ଦ୍ରୋଣଶା କଲେ, “ତୁମ୍ଭର ନାମ ହେବ ବୃତ୍ତ । ତୁମ ଅଗ୍ରଜକୁ ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ରଜାୟୁଧରେ ହତ୍ୟା କରିଛି । ସେହି ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ତୁମେ ଜନ୍ମ ହୋଇଛ । ଏହି କାମ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ପାଳନ କରିବ ।”

ସେ ବୃତ୍ତ ପାଇଁ ବିବିଧ ପ୍ରକାରର ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ସୃଷ୍ଟି କଲେ ଓ ସେସବୁ ତା'କୁ ଅର୍ପଣ କଲେ । ରଥ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଓ ଶୁଭବେଳ ଦେଖି ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ସହିତ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ବଧ କରିବା ପାଇଁ ତା'କୁ ପଠାଇଲେ ।

ଯେତେବେଳେ ମୁନି, ଯକ୍ଷ ଓ ଦେବତାମାନେ ଶୁଣିଲେ ଯେ, ବୃତ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ସଂହାର କରିବା ପାଇଁ ଆସୁଛି, ସେମାନେ ଭୟଭୀତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ସେମାନଙ୍କୁ ପଳାୟନ କରୁଥିବାର ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ର ତା'ଙ୍କର ସେବକମାନଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ, ରୁଦ୍ରଗଣ, ଆଦିତ୍ୟଗଣ, ବସୁଗଣ ଓ ଦିଗ୍‌ପାଳଗଣ ବିମାନରେ ବସି ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ।

ଏପରି କରି ଇନ୍ଦ୍ର ବୃହସ୍ପତିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ନିଜ ହାତୀ ଉପରେ ବସାଇ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ହତିଆର ସହିତ ଦେବତାମାନେ ମଧ୍ୟ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । ବୃତ୍ତ ମଧ୍ୟ ସାଙ୍ଗରେ ଦାନବ-ସେନା ଆଣି ଥିଲା । ତୁଳ ସେନାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମାନସ ସରୋବରର ଉତ୍ତରରେ ସ୍ଥିତ ପର୍ବତ ଉପରେ ସମ୍ମୁଖ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ।

ଶହେ ବର୍ଷ କାଳ କୁମାରତ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଲା । ଏହି କାରଣରୁ ସାରା ଜଗତର ଲୋକ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କଲେ । ପ୍ରଥମେ ବରୁଣ ପଳାୟନ କଲେ । ତା'ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବାୟୁଗଣ, ଯମ, ଜ୍ୟୋତିର୍ହୀନ ଅଗ୍ନି ଜଣ ଜଣ କରି ପଳାୟନ କଲେ । ଶେଷରେ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ମଧ୍ୟ ପଳାୟନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ସବୁ ଦେବତାଙ୍କ ଉପରେ ବିଜୟ ହାସଲ କରିବା ପରେ ବୃତ୍ତ ତା'ପିତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିଲା ଓ ପ୍ରଶାମ ଜଣାଇ କହିଲା, “ସମସ୍ତେ ଭୟଭୀତ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ପଳାୟନ କଲେ । ସେମାନେ ଭୟାନୁର ଥିବାରୁ, ମୁଁ କାହାରିକୁ ହତ୍ୟା କରିନାହିଁ । ଇନ୍ଦ୍ର ଜୀବନ ଚିକଳରେ ପଳାଇ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ତା' ହାତୀକୁ ଧରି ଆଣିଛି । ଏହାକୁ ଆପଣ ଉପହାର ସ୍ୱରୂପ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ । ଏବେ ମୋତେ କ'ଣ କରିବାକୁ ହେବ, ଆଦେଶ ଦିଅନ୍ତୁ । ଯେ କୌଣସି କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।”

ନିଜ ପୁତ୍ର ଉପରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଦୃଷ୍ଟ କହିଲେ: “ପୁତ୍ର, ତୁମର ପରାକ୍ରମ

ଅତୁଳନାୟ । ଏବେ ଗର୍ବରେ ମଥା ଉପରକୁ କରି ମୁଁ ବାହାରକୁ ବାହାରି ପାରିବି । ତୁମେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ତପସ୍ୟା କର ଓ ଅମର ହୋଇଯାଅ । ତା’ପରେ ଇନ୍ଦ୍ରର ସଂହାର କର ।”

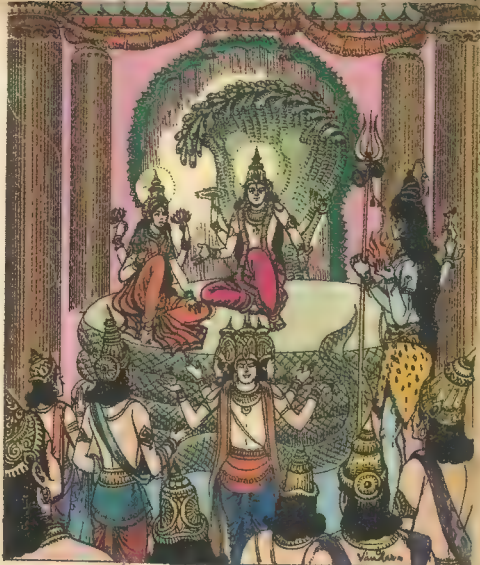
ବୃତ୍ତ ପିତାଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ନେଲେ ଓ କ୍ରୋଧ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ ଗନ୍ଧ ମାର୍ଜନ ପର୍ବତ ପାଖକୁ ଗଲେ । ଗଙ୍ଗାରେ ସ୍ନାନ କଲେ ଓ ସବୁ ପ୍ରକାରର ଆହାର ତ୍ୟାଗ କରି ଯୋଗ ପାଳନ କଲେ । ତା’ପରେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ତପସ୍ୟାରେ ମଗ୍ନ ହୋଇଗଲେ । ତା’ର ତପସ୍ୟାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେଲେ ଓ କହିଲେ, “ଏବେ ତପସ୍ୟା ବନ୍ଦ କର । ତୁମେ କ’ଣ ଚାହୁଁଛ, ପ୍ରକାଶ କର ।”

ବୃତ୍ତ ହାତଯୋଡି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ କହିଲା, “ଭଗବାନ, ଇନ୍ଦ୍ରପଦ ପାଇ ମୁଁ ବହୁତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ । ଆଜି ଆପଣଙ୍କର ଦର୍ଶନ -ସୌଭାଗ୍ୟ ମିଳିଥିବାରୁ ମୁଁ ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ମନେ କରୁଛି । ମୁଁ ଯାହା ମାଗୁଛି, ଆପଣ ତାହା ମୋତେ ପ୍ରଦାନ କଲେ, ମୁଁ ଅମର ହୋଇଯିବି । ଲୁହା, କାଠ, କିମ୍ବା କୋମଳ କି, କଠୋର କୌଣସି ପ୍ରକାର ହାତୀଆରରେ ମୋର ବଧ ହେବ ନାହିଁ । ଯୁଦ୍ଧ ଯେତେ ଅଧିକ ତାକୁ ହେବ, ମୋର ଶକ୍ତି ସେତେ ସେତେ ବଢ଼ି ଚାଲିଥିବ । ମୋତେ ଏହି ବର ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।”

ବ୍ରହ୍ମା ତା’କୁ ତା’ର ଇଚ୍ଛା ମୁତାବକ ବର ପ୍ରଦାନ କଲେ ଓ ସେଠାରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ।

ବୃତ୍ତ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦରେ ନିଜ ପିତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ବଡ଼ ଆଗ୍ରହରେ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ସବିଷ୍ଟାରେ ଜଣାଇଲା ।

“ପୁତ୍ର, ତୁମର ଶୁଭ ହିଁ ଶୁଭ ହେବ । ତୁମ ଅଗ୍ରଜକୁ ବଧ କରିଥିବା ସେହି ଦୁଷ୍ଟ ପାପୀ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ବଧ କରି ତୁମେ ନିଷଞ୍ଚକ ହୋଇ ପାରିବ । ନିର୍ଭୟ ଚିତ୍ତରେ ଆଗୁସାର ହୁଅ ।”

ପିତାଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଅନୁସାରେ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ବଧ କରିବା ପାଇଁ ବୃତ୍ତ ରଥରେ ବସିଲା ଓ ଏକ ବିରାଟ ସେନା ଧରି ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ଇନ୍ଦ୍ର ପୁଣିଥରେ ବୃତ୍ତ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ବୃତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଘମାଘୋଟ ଲଢ଼ାଇ ଚାଲିଲା । ଇନ୍ଦ୍ର ପରାଜିତ ହୋଇଗଲେ ଓ ଅନାଥ ହୋଇ ଗଲେ । ବୃତ୍ତ ଅମରାବତୀ ପହଞ୍ଚିଯାଇ ସବୁ ସଂପଦର ଅଧିକାରୀ ହେଲା ।

ନିଜପୁତ୍ରକୁ ସ୍ୱର୍ଗର ରାଜା ହେବା ଦେଖି ତୁଷ୍ଟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ଦେବତା ମାନେ ଅନାଥ ହୋଇ ଏଠି ସେଠି ଆତ୍ମଗୋପନ କଲେ । ଦେବନଗରୀ ଏବେ ରାକ୍ଷସନଗରୀ ହୋଇଗଲା ।

ଦେବତାମାନେ ଶିବଙ୍କୁ ଦୁଃସ୍ଥିତ ଜଣାଇଲେ । ସେମାନେ କହିଲେ: “ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ଶରଣାଗତ ହେଲୁ । ଆପଣ ଆମକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।”

ଶିବ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ଦେବତା ମାନଙ୍କୁ

କହିଲେ: “ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବି । ବୃତ୍ତକୁ ବଧ କରିପାରିବା ଭଳି ଶକ୍ତି ତା’ଙ୍କର ଅଛି ।”

ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ବୈକୁଣ୍ଠ ଗଲେ । ବିଷ୍ଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ: “ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ରିତ ଭାବେ ଏଠାକୁ ଆସିଛ । କଥା କ’ଣ ?”

ଦେବତାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଦୁଃଖର କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ । ଏହା ଶୁଣି ବିଷ୍ଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି କହିଲେ: “ତୁମ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଯେଉଁ ଅତ୍ୟାଚାର ହୋଇଛି, ତାହା ମୁଁ ଜାଣିଛି । ବୃତ୍ତ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିତ୍ରତା ସ୍ଥାପନ କରି, ବନ୍ଧୁତା ବଢ଼ାଅ । ବ୍ରହ୍ମାୟୁଧ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ଅବୃଣ୍ୟ ଭାବେ ରହିବି ଓ ତୁମ ମାନଙ୍କର ସହାୟତା କରିବି । ସକଳ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ କରୁଥିବା ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କର । ସେହି ମାତା ତା’ଙ୍କର ଯୋଗମାୟା ବଳରେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ତା’ଙ୍କ ମାୟାର ଅଧୀନ ହୋଇ ବୃତ୍ତ, ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବଧ ହେବ । ତୁମେ ମାନେ

ତା’ଙ୍କରି ସାହାଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କର ।

ଦେବଗଣ କହ୍ନବୃକ୍ଷରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ମେରୁ ପର୍ବତ ଉପରକୁ ଗଲେ । ସେମାନେ ସେଠାରେ ମହାଦେବୀଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ କଲେ । ମହାଦେବୀଙ୍କ ଠାରୁ ଆଗରୁ ପାଇଥିବା ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇ ସେମାନେ କହିଲେ: “ଆପଣ ଆରମ୍ଭରୁ ମହିଷାସୁର, ଶୂନ୍ୟ, ନିଶୂନ୍ୟ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାକ୍ଷସମାନଙ୍କୁ ବଧ କରିଛନ୍ତି । ମାତେ, ଏହି ବୃତ୍ତ ଆଦ୍ୟରୁ ଆପଣଙ୍କର ଶତ୍ରୁ ହୋଇ ରହିଛି । ନଚେତ୍, ଆମପରି ଆପଣଙ୍କ ଭକ୍ତଜନଙ୍କ ଉପରେ ସେ ଅତ୍ୟାଚାର କରନ୍ତା କାହିଁକି ?”

ତା’ଙ୍କ ସ୍ମୃତିରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଦେବୀ ପ୍ରକଟିତ ହେଲେ । ତିନିନେତ୍ର, ଦ୍ଵିବ୍ୟ ଆୟୁଧରେ ସୁଶୋଭିତ ଚାରି ବାହୁ, ଦ୍ଵିବ୍ୟ ଆଭୂଷଣ ଓ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରି ଦେବୀ ସେମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବଚନ ଦେଲେ ଓ ଅତ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଗଲେ । ଦେବତାମାନେ ମଧ୍ୟ ତୃପ୍ତ ହୋଇ ଫେରିଲେ । ତା’ପରେ ସେମାନେ ବୃତ୍ତ ଓ ଇନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ମୈତ୍ରୀ ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ମୁନିଗଣଙ୍କୁ ବୃତ୍ତ ନିକଟକୁ ପଠାଇଲେ ।

ବୃତ୍ତ ନିକଟକୁ ମୁନିମାନେ ଆସି କହିଲେ: “ବୃତ୍ତ, ତୁମେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଜଣେ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି । ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମହା ଭାବେ ପରିଗଣନା କରାଯାଏ । ଏପରି ସ୍ଥିତିରେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୈତ୍ରୀପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲେ । ଜଗତ ପାଇଁ ଖୁବ୍ ମଙ୍ଗଳ କାରକ ହେବ । ଇନ୍ଦ୍ର ତୁମ ସହିତ ବନ୍ଧୁତା ପାଇଁ ଲାଳାୟିତ । ତୁମେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧୁତାର ହାତ ବଢ଼ାଅ । ଆମେ ମୁନିମାନେ ତୁମ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କରିବୁ ।”

ବୃତ୍ତ ଉତ୍ତର ଦେଲା, “ଆପଣମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମୋର ଅସୀମ ଶ୍ରଦ୍ଧା ରହିଛି । ଆପଣମାନଙ୍କ

ଇଛାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପାପୀ
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ, ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ମୁଁ କିପରି ବିଶ୍ୱାସ କରିବି ?”

ମୁନିଗଣ କହିଲେ: “ପାପୀ ଅବଶ୍ୟ ତା’ର
ପାପର ଫଳ ଭୋଗ କରିବ । ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କିମ୍ବା
ମଦ୍ୟପାନ ପରି ଅପରାଧର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ପାଇଁ
ଉପାୟ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ମିତ୍ରଦ୍ରୋହ ପାପର କୌଣସି
ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଇନ୍ଦ୍ର ସହିତ ତୁମେ ମିତ୍ରତାର
ବନ୍ଧନରେ ଆବଦ୍ଧ ହୁଅ ।”

“ଶୁଣ୍ଢା କିମ୍ବା ଓଦା ବସ୍ତୁ ଦ୍ୱାରା, ପଥର
କିମ୍ବା କାଠ, ଦିନ କିମ୍ବା ରାତି କୌଣସି ସମୟରେ
ଇନ୍ଦ୍ର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କେହି ଦେବତା ମୋତେ ମାରିବେ
ନାହିଁ । ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ମୁଁ ନିର୍ଭୟ ଚିତ୍ତରେ ବନ୍ଧୁତା
ସ୍ଥାପନ କରିପାରେ ।” ବୃତ୍ତ କହିଲା ।

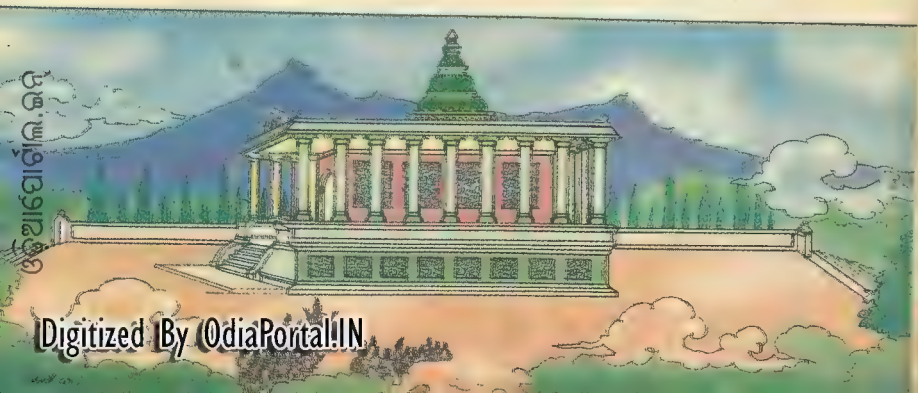
ମୁନିଗଣ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସବୁକଥା କହିଲେ । ଇନ୍ଦ୍ର
ସବୁ ସର୍ତ୍ତ ମାନିନେଲେ । ଇନ୍ଦ୍ର ଅଗ୍ନିକୁ ସାକ୍ଷୀରଖି
ଯେତେବେଳେ ସତ୍ୟ କଲେ ବୃତ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ସହିତ
ବନ୍ଧୁତା ସ୍ଥାପନ କଲା ।

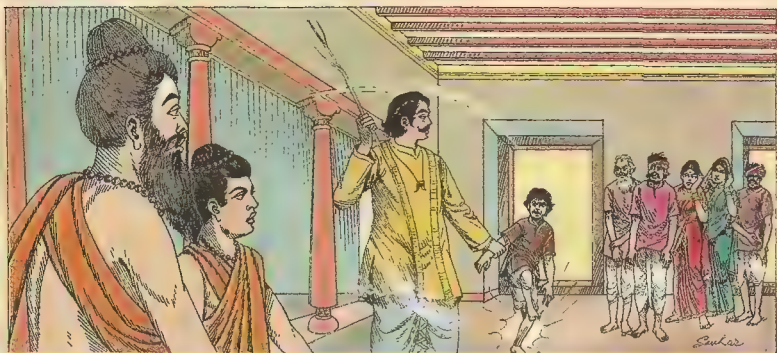
ତୁହେଁ ସ୍ନେହପୂର୍ବକ ମିଳାମିଶା କଲେ ଓ ଏକତ୍ର
ବିଚରଣ କଲେ । ସମୁଦ୍ର ତଟ ଓ ନନ୍ଦନବନରେ
ସେମାନେ ଅଧିକ ସମୟ ବିତାଉଥିଲେ । ଏବେ
ବୃତ୍ତକୁ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ୱାସ କଲେ । କିନ୍ତୁ ବୃତ୍ତକୁ ମାରିବା

ପାଇଁ ସୁଯୋଗର ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିଲେ ।

ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ବୃତ୍ତ କୁଳରେ
ବୁଲୁଥିଲେ । ସେହି ସମୟକୁ ଦିନ କିମ୍ବା ରାତ୍ରି
କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ତା’ଛଡ଼ା ବୃତ୍ତ ଏକାକୀ
ଥିଲା । ଇନ୍ଦ୍ର ମନେ କଲେ ବୃତ୍ତକୁ ବଧ କରିବା
ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସମୟ । ସେ ବିଷ୍ଣୁକୁ ଧ୍ୟାନ
କଲେ । ବିଷ୍ଣୁ ଆସି ବ୍ରହ୍ମାୟୁଧରେ ଅତୃଷ୍ଣା ଭାବେ
ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଇନ୍ଦ୍ର ସମୁଦ୍ରର ଫେଣ କୁ
ଦେଖିଲେ । ତାହା ଶୁଣ୍ଢା କିମ୍ବା ଓଦା ନଥିଲା ।
ଇନ୍ଦ୍ର ମନେ ମନେ ଦେବୀଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କଲେ । ଦେବୀ
ତା’ଙ୍କର ଶକ୍ତି ସେହି ଫେଣରେ ମିଶାଇଲେ । ଇନ୍ଦ୍ର
ତା’ଙ୍କର ବ୍ରହ୍ମାୟୁଧକୁ ସମୁଦ୍ରରେ ଫେଣରେ ଢାଳି
ଦେଇ ବୃତ୍ତ ଉପରକୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ପିଙ୍ଗିଲେ ।
ସେହି ଚୋଟରେ ବୃତ୍ତ ଧରାଶାୟୀ ହୋଇଗଲେ ଓ
ସେହିଠାରି ପଡି ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କଲା ।

ଶତ୍ରୁଭୟରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଇନ୍ଦ୍ର ଅବରବତୀ
ଫେରିଆସିଲେ ମୁନିଗଣ ସ୍ତୋତ୍ରପାଠ ପରି
ମହାଦେବୀଙ୍କର ଉଷବ ପାଳନ କଲେ । ନନ୍ଦନ
ବନରେ ଦେବୀଙ୍କର ଏକ ସୁରମ୍ୟ ମନ୍ଦିର
ତୋଳାଗଲାଣି । ଓ ସେଠାରେ ଦେବୀଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି
ସ୍ଥାପନ କରାଗଲା ।

ଏକତା

ସୁକର୍ମ ନାମକ ଜଣେ ମହାତ୍ମା ତା'ଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ସୁହସ୍ତକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନରେ ବାହାରି ଥିଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ସମୟକୁ ସେମାନେ ଦୁହେଁ ନରଞ୍ଜନପୁର ନାମକ ଏକ ଗ୍ରାମରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେହି ରାତ୍ରିରେ ସେମାନେ ବିଶ୍ରାମ ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଧର୍ମଶାଳାରେ ରହିଲେ ।

ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ଦୁହେଁ ଧର୍ମଶାଳା ଭିତରକୁ ପଶିବା ବେଳକୁ ଜଣେ ବଳିଷ୍ଠ ଲୋକ ବାର ତେର ବର୍ଷର ଜଣେ ବାଳକକୁ ଧରି ଗୋଟିଏ ବେତରେ ଖୁବ୍ ଜୋର୍ରେ ପିଟୁଥାଏ ।

ସେମାନେ ଏହି ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଗଣେଶଟି ଏହିପରି । ସେହି ବାଳକ ଲୋକଟି ଘରେ କାମ କରୁଥିଲା । ମାତ୍ର ସେଠାରେ କାମ କରିବାକୁ ତା'ର ଆଗ୍ରହ ନ ଥିଲା । ସେଠାକାର ପରିବେଶ ତା'କୁ ନର୍କ ସଦୃଶ ମନେ ହେଉଥିଲା । ତେଣୁ ସେ କାହାକୁ କିଛି ନ କହି ସେଠାରୁ ପଳାଇ ଆସିଲା । ବାଳକର ନିଜର କେହି ଆତ୍ମୀୟ ନ ଥିବାରୁ ସେ ଧର୍ମଶାଳାରେ ଆଶ୍ରୟ

ନେଲା । ସେହି ବଳିଷ୍ଠ ଲୋକଟି ବାଳକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ମୂର୍ଖ୍ୟବାନ ହାର ଚୋରୀ କରିଥିବାର ଅଭିଯୋଗ ଆଣି, ଧର୍ମଶାଳାରେ ଏପରି ପିଟୁଥିଲା । ବାଳକଟି ଚିତ୍କାର କରି କହୁଥାଏ ଯେ ସେ ଏପରି କାମ କରିନାହିଁ ।

ବାଳକକୁ ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବେ ପ୍ରହାରରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କେହି ଆଗଭର ହେଉ ନ ଥାନ୍ତି ।

ଏପରି ଅତ୍ୟାଚାର ବାଳକ ସହ୍ୟ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଶେଷରେ କୌଣସି ଉପାୟ ନ ପାଇ ଗଙ୍ଗା ନାମକ ଜଣେ ଲୋକର ପାଦ ଧରି ପକାଇ, 'ରକ୍ଷାକର' 'ରକ୍ଷାକର' କହି ବିକଳ ହେଲା । ଗଙ୍ଗା ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଦୃଷ୍ଟପୃଷ୍ଠ ଓ ବେଶ୍ ଲମ୍ବା-ଚୌଡ଼ା ମଣିଷ ।

କିନ୍ତୁ ଗଙ୍ଗା ସେହି ବାଳକର ଆର୍ତ୍ତ ଚିତ୍କାର ପ୍ରତି କର୍ଣ୍ଣପାତ କରିଲା ନାହିଁ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୟାଶୂନ୍ୟ ଭାବେ ସେ ତା'କୁ ଧକ୍କା ଦେଇ କହିଲା: “ମୋର କ'ଣ ଦରକାର ପଡ଼ିଛି ଯେ, ମୁଁ ତତେ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯିବି । ଯଦି ତାହୁଁକୁ ଅବାଳତରେ ନାଲିସ୍

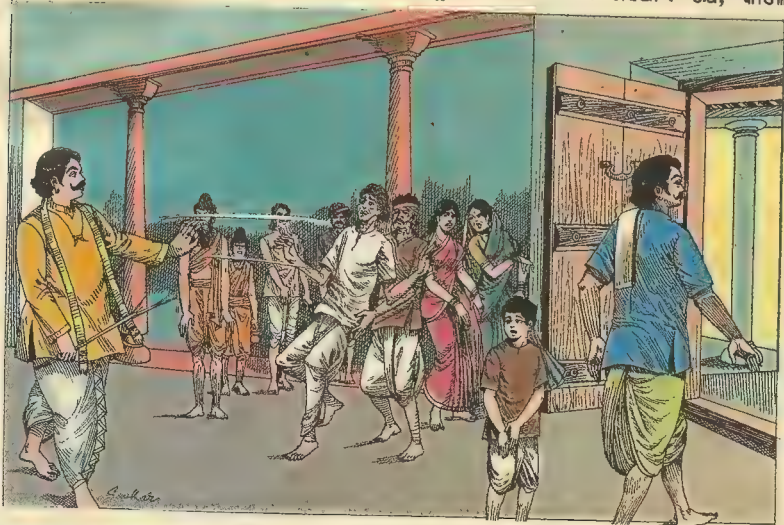
କର ।”

ପୁରନ୍ଦର ନାମକ ଜଣେ ଦୁର୍ବଳ, ପତଳା ଲୋକ
ଏସବୁ ଦେଖୁଥିଲା । ତା’ ମନରେ କ୍ରୋଧ ସୃଷ୍ଟି
ହେଲା ଓ ସେ ବଳିଷ୍ଠ ଲୋକକୁ କହିଲା, “ଏହା
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ ହେଉଛି, ଯଦି ସତରେ ତୁମ
ହାର ଚୋରି ହୋଇ ଯାଇଛି, ତେବେ ଯାଇ
ଅଦାଲତରେ ଅଭିଯୋଗ କର । ଏହି ବାଳକକୁ
ପଶୁ ପରି ବାଡେଇବା ଆଦୌ ଉଚିତ କାମ ନୁହେଁ ।
ତା’କୁ ଛାଡି ଦିଅ ।” ବଳିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତି ପୁରନ୍ଦର ଆଡକୁ
ହଲିକରି ଚାହିଁଲା ଓ କହିଲା, “ଆରେ ହତା !
କ’ଣ ତୋ’ର ବଞ୍ଚିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ?” ଏପରି
କହି ସେ ପୁରନ୍ଦରକୁ ଏକ ଧକା ପକାଇଲା ଓ ସେ
ଯାଇ ସମେବେତ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ପଡିଲା ।

ଶେଷରେ ଗୁରୁ-ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ
ଧର୍ମଶାଳାର ମାଲିକ ଏହି ଘଟଣାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ
କଲେ ଓ ସିପାହୀଙ୍କୁ ତକାରଲେ । ସେହି ବଳିଷ୍ଠ
ଲୋକ ଓ ବାଳକକୁ ସିପାହୀଙ୍କ ଜିମା ଦେଲେ ।

ରାସ୍ତାରେ ଶିଷ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଗୁରୁ ସୁକର୍ମକୁ
ପଚାରିଲେ, “ଗୁରୁଦେବ, କାଲି ରାତିରେ
ଧର୍ମଶାଳାରେ ଯେଉଁ ଘଟଣା ଘଟିଲା, ତାହା
ମୋତେ ଖୁବ୍ ବାଧୁଲା । ଗୋଟିଏ ଦୃଢ଼କାୟ ମଣିଷ,
ଜଣେ ଛୋଟ ବାଳକକୁ ପିଟି ଚାଲିଥାଏ, ଓ
ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ନିରବରେ
ତାହା ଦେଖୁଥାନ୍ତି ! ତା’କୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ କେହି
ଆଗକୁ ଆସୁ ନ ଥାନ୍ତି । ବାସ୍ତବିକ ସେମାନେ
ସ୍ୱଭାବରେ କେତେ ନିକୃଷ୍ଟ !”

ଗୁରୁଦେବ କହିଲେ: “ଏପରି ଦୃଶ୍ୟ ତୁମେ
ଏବେ ନୂତନ ଭାବେ ଦେଖୁଛ । ତେଣୁ ତୁମେ
ଏତେ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ପଡିଛ । ଯେତେବେଳେ
କୌଣସି ଲୋକର ଜୀବନରେ କୌଣସି ଘଟଣା
ଘଟେ, ଓ ସେ ତାହା ଦ୍ୱାରା କେତେ ଓ କିପରି
ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତହୁଏ, ସେଥିରୁ ତା’ର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁମାନ କରା ଯାଇପାରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ
ମନୁଷ୍ୟ ମନରେ ଭୟ ରହିଥାଏ ଯେ, କାଳେ

ଓଡ଼ିଆପୋର୍ଟାଲ.ଇନ୍

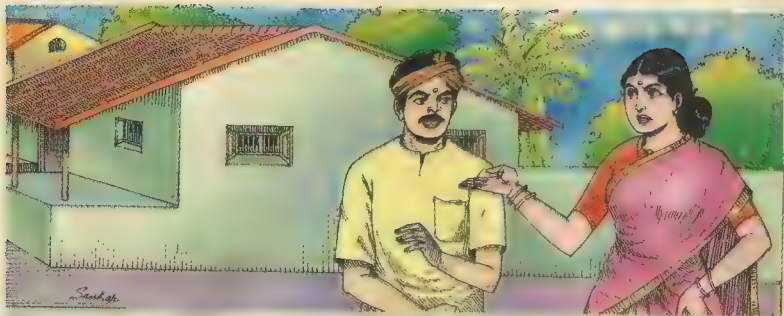
ମୋ ଉପରେ ଏପରି ବିପଦ ଆସି ପଡ଼ିବ । ଏହାର ମୂଳ କାରଣ ହେଉଛି ଏକତାର ଅଭାବ । ଗଙ୍ଗାଠାରେ ସେହି ବଳିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ପରି ଶକ୍ତି ଥିଲା । ସେ ଚାହିଁଥିଲେ ବାଳକକୁ ରକ୍ଷା କରି ପାରିଥାଆନ୍ତା ଓ ସେହି ଲୋକର ଅତ୍ୟାଚାରର ପ୍ରତିବାଦ କରି ପାରି ଥାଆନ୍ତା । ମାତ୍ର ସେ ଏପରି କଲା ନାହିଁ । କାରଣ ଏହି ଘଟଣା ତା’ ଉପରେ କିଛି ପ୍ରଭାବ ପକାଇଲା ନାହିଁ, ତା’ ମନରେ କ୍ଷମନ କିମ୍ବା ଆଲୋଚନ ସୃଷ୍ଟି କଲା ନାହିଁ । ମାନବିକତା ଅଭାବରୁ ଏପରି ଘଟିଲା । ପୁରୁଷର ମାନବିକତା ରହିଛି, ବାଳକକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଆକ୍ରମଣ ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଶରୀରରେ ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ସେଠାରେ ଯେତେ ଲୋକ ଥିଲେ, ସମସ୍ତେ ଯଦି ଏକତ୍ର ହୋଇ, ଏକସ୍ୱରରେ ପ୍ରତିବାଦ କରିଥାଆନ୍ତେ, ତେବେ ଆପଣା ଛାଏଁ ଶକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଆନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର କଥା, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକତା ନ ଥିଲା ।”

“ଗୁରୁଦେବ, ଏପରି ମନୋଭାବକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ କ’ଣ କିଛି ଉପାୟ ନାହିଁ ?” ଶିଷ୍ୟ ଜିଜ୍ଞାସା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଗୁରୁଦେବ ସାମାନ୍ୟ ହସି କହିଲେ: “କାହିଁକି ନାହିଁ ? ଏହାର ଉପାୟ ଅଛି, ମୋ କଥା ଧ୍ୟାନର ସହିତ ଶୁଣ ।”

ବହୁଦିନ ତଳେ ଦଶଜଣ ଲୋକ କାଶୀଯାତ୍ରାରେ ବାହାରି ଥିଲେ । ରାସ୍ତାରେ ତିନିଜଣ ଚୋର ସେମାନଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ସୁରୀ ଦେଖାଇ ଡରାଇଲେ, ଧମକାଇଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ତା’ଙ୍କ ସର୍ଦ୍ଦାର ପାଖକୁ ଧରି ନେବାକୁ ବାହାରିଲେ । ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଚତୁର ଲୋକ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁମାନ କରିନେଲା ଓ ବାଟରେ ମନ ଫୁଲାଇଥା ଗୀତ ଗାଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ‘ଚୋରମାନେ ଭାବିଲେ, ଗୀତ ଗାଉଛି ତ, ସେ ତା’ର ଗାଉ ଥାଉ । ଆମର ସେଥିରେ କ’ଣ ଅଛି ! ସେହି ଗୀତରେ ସେହି ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲୋକ ସୂଚନା ଦେଉଥାଏ ଯେ ତିନିର ତିନିଗୁଣ ହେଲେ ନଅ ହୁଏ । ଅନ୍ୟ ଯାତ୍ରୀମାନେ ତା’ର ଗୀତର ଭିତର ଅର୍ଥ ବୁଝି ପାରିଲେ । ତା’ପରେ ଥାଉ କ’ଣ ହେବ ? ତିନିଜଣ ଏକାଠି ହୋଇ ଜଣେ ଜଣେ ଡକାୟତକୁ ଜୋରରେ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଲେ । ଦଶମ ଯାତ୍ରୀ ଜଣକ ସେମାନଙ୍କ ହାତରୁ ସୁରୀ କାଢ଼ିନେଲା ଓ ଜଙ୍ଗଲୀ ଲତାରେ ଚୋରଙ୍କ ହାତ ବାନ୍ଧିଦେଲା । ଏହିପରି ଉଭୟ ମନୁଷ୍ୟ ଭିତରେ ଥିବା ସୁସ୍ଥ ଅବସ୍ଥାକୁ ଜାଗ୍ରତ କରାଇବାକୁ ହେବ ଓ ସେମାନଙ୍କର ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ସୁହସର ସନ୍ଦେହ ଦୂର ହୋଇଗଲା ।

କାମତୋର କମଳ

ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ କମଳ ଓ ସୁନ୍ଦରୀ ନାମକ ଦମ୍ପତି ବାସ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଖପରଲି ଘର ଥିଲା ଓ ଅଳ୍ପ କିଛି ଜମିବାଡ଼ି ଥିଲା । ସେତିକି ସମ୍ବଳକୁ ନେଇ ସେମାନେ ଯଥା ତଥା ଚଳି ଯାଉଥିଲେ । କମଳ ଥିଲା ଏକ ନୟର ଅଳସୁଆ । ସେ ଘରର କୌଣସି କାମଦାମ କରୁ ନ ଥିଲା । କୌଣସି ପାରିବାରିକ ଜଞ୍ଜାଳ ସହିତ ତା'ର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନଥିଲା । ମାତ୍ର ସୁନ୍ଦରୀ ଖୁବ୍ ହୁସିଆର ଥିଲା । ନିଜ ପରିବାରକୁ ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଚଳାଇ ନେଉଥିଲା ।

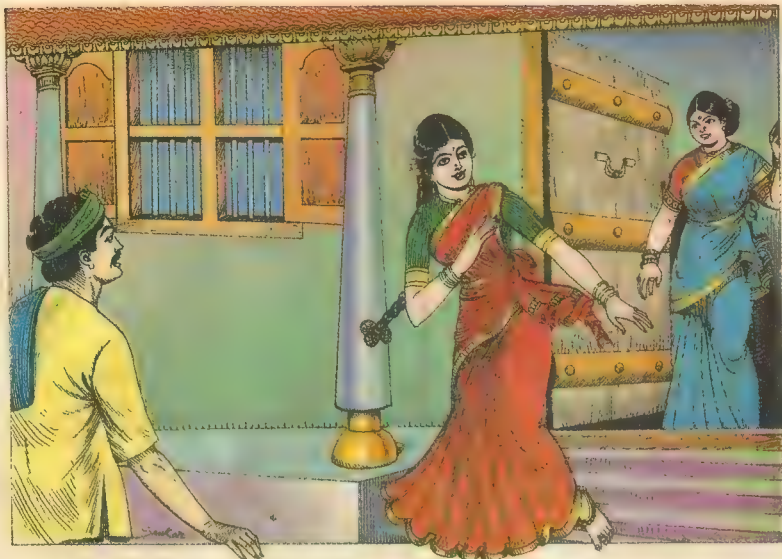
ଦିନେ କମଳ ପତ୍ନୀକୁ କହିଲା, “ଆଗକୁ ପର୍ବ ଆସୁଛି । ଆଜି ତିନି ଚାରିଜଣ ମୁଲିଆ ତାଙ୍କି ଥାନ୍ତିରେ ତୁମ ଲଗାଇଦେବା ।”

ଏହା ଶୁଣି ସୁନ୍ଦରୀ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଉଠି କହିଲା, “ଆମେ ଦୁଇଜଣ, ତାରକା, ତାରକା ଲୋକ ଘରେ ଅଛନ୍ତି । ଦୁଇଜଣ ଏକାଠି ମିଶି ଗଲେ, ଏହି କାମ ସହଜରେ ହୋଇ ପାରିବ । ଯାଅ, ଆମ ପଡୋଶୀ ଗୌରୀଆପାଙ୍କ ଘରୁ ନିଶୁଣୀ ନେଇ ଆସିବ । ଏ ଭିତରେ ମୁଁ ତୁମରେ ପାଣି ମିଶାଉଛି ।

ଏବେ କମଳ ମୁଣ୍ଡରେ ଚିତ୍ତା ପଶିଲା । ଏବେ ତା'କୁ ସବୁ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏପରି ନିଜକୁ ନିଜେ ଗାଳି ଦେଇ କମଳ ବାହାରିଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ସିଧା ଯାଇ ନିଜ ଭଉଣୀ କମଳା ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ଗ୍ରାମର ଶେଷ ମୁଣ୍ଡରେ କମଳାର ଶାଶୁଘର । କମଳାର ଶୁଶୁର ଘର ଖୁବ୍ ସଂପନ୍ନ ଲୋକ । କମଳାର ରଜ୍ଜ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶ୍ୟାମଳ । ସେଇ କଥାକୁ ନେଇ ଶାଶୁ କେତେବେଳେ କେମିତି ଖୁଣ୍ଟା ଦିଅନ୍ତି । ଶାଶୁ ବୋହୂ ମଧ୍ୟରେ କଳିତକରାଳ ମଧ୍ୟ ଲାଗିଯାଏ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ କମଳା ନିଜ ଭାଇ ଘରକୁ ଚାଲିଆସେ । ତା'ପରେ ତା'ର ପତି ଯାଇ ତା'କୁ ବୁଝାଇ ଶୁଝାଇ ଘରକୁ ନେଇ ଆସନ୍ତି । ଏପରି ଘଟଣା ବାରମ୍ବାର ଘଟେ ।

କମଳ କମଳାର ଭାଇ ଘରକୁ ଆସି କହିଲା, “କମଳା, ତୋ'ର ଭାଉଜ ଚାହୁଁଛି, ତୁ ପର୍ବର ତିନି ଚାରିଦିନ ଆଗରୁ ଆମ ଘରକୁ ଚାଲିଆସ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତୋତେ ଡାକିବା ପାଇଁ ଆସିଛି । ଆଉ କନ୍ଦନ । ଶାଶୁଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁମତି ଆଣି ଶାସୁ

ବାହାରି ପଡ଼ ।”

କମଳା ଏହା କେବେ ଆଶା କରୁ ନଥିଲା । କାରଣ ସେ ତା’ର ଭାଉଜଙ୍କ ସ୍ୱଭାବ ବିଷୟରେ ଭଲଭାବେ ଜାଣିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଭାଇ ଯେତେବେଳେ ନିଜେ ଆସି ଏହା କହିଲେ, ସେ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇ ଗଲା । ଶାଶୁକୁ ଏହା ଜଣାଇ, ଭାଇ ସହିତ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ।

କିଛି ଦୂର ଯିବାପରେ କମଳା କମଳାକୁ କହିଲା: “ତୁ ଏଠାରୁ ସିଧା ଘରକୁ ଚାଲିଯିବୁ । ବଜାରରୁ କିଛି ଜିନିଷପତ୍ର କିଣିବାର ଅଛି । ସେ କାମ ତୁତେଇ ମୁଁ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଘରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବି ।”

କମଳା ‘ଠିକ୍ ଅଛି’ କହି ସମ୍ମତି ଜଣାଇଲା ଓ ଏକା ଏକା ଭାଇଙ୍କ ଘରକୁ ଆସିଲା । ଏହା କମଳାର ଏକ ଚାଲ ଥିଲା । ସେ ଭାବିଲା ଯେ, ନିଜ ନଶୀଦ କମଳା ସମ୍ମୁଖରେ ନିଶ୍ଚୟରେ ଚଢ଼ି ତୁନ

ଲଗାଇବାକୁ ସୁଯୋଗ କୃଷିତ ହେବ ଓ ତା’କୁ ଲଜ୍ୟା ଲାଗିବ । ତେଣୁ ସେ ମୁଲିଆ ଡକାଇ ସେ କାମ କରାଇବ । ଯାହା ଫଳରେ ତା’କୁ ମଧ୍ୟ ସେ କାମରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ମିଳିବ ।

ସୁନ୍ଦରୀ ଜାଣିଗଲା ଯେ, ତା’ର ପତି ପଡୋଶୀ ଗୌରାଙ୍କ ଘରୁ ନିଶ୍ଚୟ ଆଣିବାକୁ ଯାଇ ନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ନିଜେ ଯାଇ ତା’ଙ୍କ ଘରୁ ନିଶ୍ଚୟ ନେଇ ଆସିଲା । ଏବେ ସେ ନିଜେ କାନ୍ଧରେ ତୁନ ଲିପିବା କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଥାଏ ।

ଏତିକି ବେଳେ କମଳା ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା ଓ କହିଲା: ଭାଉଜ, ଭାଇ କହିଲେ ଯେ, ତୁମେ ଚାହୁଁଛ ଯେ ପର୍ବର ତିନି ଚାରିଦିନ ଆଗରୁ ମୁଁ ଏଠିକୁ ଆସି ତୁମମାନଙ୍କ ସହିତ ରହେ । ସେ ମୋତେ ତାକି ଆଣିଲେ ଓ ନିଜେ ବଜାରରୁ କିଛି ଜିନିଷ କିଣିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ।”

କମଳାର କଥା ଶୁଣି ସୁନ୍ଦରୀ ନିଜ ପତି କମଳର ଚାଲୁ ଠିକ୍ କୁହୁଥିଲେ । ମନେ ମନେ ଖୁବ୍ ବିରକ୍ତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଉପରେ ହସ ପୁଟାର କହିଲା, “ଭଲ ହେଲା, ଠିକ୍ ବେଳରେ ତୁମେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଯାଇଛ, ଘର ସହିତ ତୁମ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ତୁନ ଧଉଳି କରି ତୁମକୁ ଶାଶୁ ଘରକୁ ପଠାଇବି । ତୁମ ଶାଶୁ ପରା ତୁମକୁ କାଳୀକୋତରୀ କହି ସବୁବେଳେ ଝଗଡ଼ା ଲଗାଉଛନ୍ତି ! ଏଥରକ ତା’ଙ୍କ ମୁହଁ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ।”

ଭାଉଜର ଏପରି କଥା ଶୁଣି କମଳା ମନଦୁଃଖ ହୋଇ କହିଲା: “ତୁମେ ଏପରି କ’ଣ କହୁଛ ? ଭାଉଜ କଥାରେ ମୁଁ ଏଠିକି ଆସି ବଡ଼ ଭୁଲ୍ କଲି ।” ଏପରି କହି ସେ ଚକ୍ଷଣଶାଢ଼ ସେଠାରୁ ନିଜ ଘରକୁ ବାହାରିଗଲା ।

ସୁନ୍ଦରୀ ତା’ର ଏପରି ଆଚରଣରେ ଆକୌ ପ୍ରଭାବିତ ହେଲାନାହିଁ । ସେ ତା’ର ତୁନ ଧଉଳା କାମରେ ଲାଗିଲା ।

କମଳା ଦୂରରୁ ଦେଖିଲା ଯେ କମଳା ବିରକ୍ତ ହୋଇ, ନିଜକୁ ନିଜେ କ’ଣ କହି ତା’ର ଶୁଶୁର

ଘର ଆଡ଼େ କୋର୍ରେ ମୁହଁଉଛି । ସେ ଘରକୁ ଆସି ସୁନ୍ଦରୀକୁ ପଚାରିଲା, “କମଳା ମନଦୁଃଖ କରିଛି । କ’ଣ ତୁମେ ତା’କୁ କିଛି କହିଲ କି ?”

ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ନଦେଇ ସୁନ୍ଦରୀ କହିଲା: “ଭାଉଜ ଓ ନଣନ୍ଦ ଭିତରେ ବହୁତ ଥଟ୍ଟା, ପରିହାସ ହୁଏ । ତା’ଙ୍କ ଦେହରେ କୌଣସି କଥା ଚଳିବ ନାହିଁ । ଗୁଣି କରି ଶୁଶୁର ଘରୁ ବାପାଘର ଓ ବାପାଘରୁ ଶୁଶୁର ଘରକୁ ଯିବା ତା’ଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ତୁଆ କଥା ନୁହେଁ । ଏହା ତାଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସରେ ପଡ଼ି ଗଲାଣି । ପରେ ତା’ଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲିଯିବ ଓ କୁଝାଇ, ସୁଝାଇ ରାଗ ଅଣ୍ଟା କରିଦେବ । ମାତ୍ର ଏବେ ନିଶ୍ଚିଣୀରେ ଚଢ଼ ଓ ତୁନ ଲଗାଇବା କାମରେ ଲାଗିଯାଅ ।” ସୁନ୍ଦରୀ ଖୁବ୍ କତାସୁରରେ ଏତକ କହିଲା ।

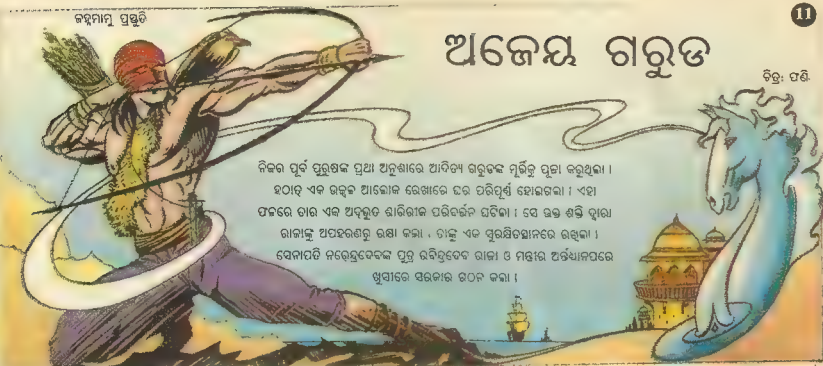
କମଳର କୁଝିବାକୁ ଆଉ ଡେରି ନଥିଲା ଯେ, ତା’ର ଚାଲୁ କୌଣସି କାମରେ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ଏବେ ବିଚରା ଅଳସୁଆ କରେ କ’ଣ ? ତୁନ ଡବା ଧରି ନିଶ୍ଚିଣୀ ଉପରକୁ ଉଠିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଗତି ନ ଥିଲା ।

କହ୍ନମାମୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି

ଅଜେୟ ଗରୁଡ଼

ଚିତ୍ର: ପଣି

ନିଜର ପୂର୍ବ ପୁରୁଷଙ୍କ ପ୍ରଥା ଅନୁଷ୍ଠାନେ ଆଦିତ୍ୟ ଗରୁଡ଼ଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ପୂଜା କରୁଥିଲା ।
ହଠାତ୍ ଏବେ ଭକ୍ତର ଆଲୋଚନାରେ ଘର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ଏହା
ପକରେ ତାର ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ଶାନ୍ତିରାଜ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଲା । ସେ ଭକ୍ତ ଶକ୍ତି ଦ୍ଵାରା
ଭାଗ୍ୟକୁ ଅପହରଣରୁ ରକ୍ଷା କଲା । ତାଙ୍କୁ ଏକ ପୁରସ୍କୃତିଦାନରେ ଭଜିଲା ।
ସେନାପତି ନରେନ୍ଦ୍ରଦେବଙ୍କ ପୁତ୍ର ରବିନ୍ଦ୍ରଦେବ ରାଜା ଓ ମନ୍ତ୍ରୀର ଅର୍ଚ୍ଚଧ୍ୟାନପରେ
ଖୁସୀରେ ସରକାର ଗଠନ କଲା ।

ନରେନ୍ଦ୍ରଦେବ ଭିତରୀତରେ
ଆଦିତ୍ୟକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲା ।

ସେ ଭାରୁଥିଲା କି ତାକୁ
କେହି ଚିହ୍ନି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

କିଏ ମୋର
ପିତା
ଆଦିତ୍ୟ ?

ଆଉ କିଏ ? ତାଙ୍କୁ
ତାଲ ସ୍ଵାଗତ କରିବା

ସ୍ଵାଗତ ! ଆମେ ବରି
ଯାଉଥିବା ଆପଣ କୌଣସି
ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିଗଲେ ।
ଏପରି ବେଶ କାହିଁକି ?

ହୁଏତ ଅସୁବିଧା
ହୋଇଥାନ୍ତା ।
କିନ୍ତୁ ମୋର
ବେଶପାରି ରକ୍ଷା
ମିଳିଗଲା ।

ଆମର ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁଙ୍କର
କଥା ହେଉ !

ଆଦିତ୍ୟଙ୍କର
କଥାହେଉ

ରବିନ୍ଦ୍ରଦେବ ଆଦୌ ଖୁସୀ
ଭଣାପଡ଼ୁନାହାଁନ୍ତି ।

ଆଦିତ୍ୟ କୁଆଡ଼େ ଅର୍ଚ୍ଚଧ୍ୟାନ
ହୋଇ ଗଲେ ? ଆପଣ
ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଏହା
କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

କୌଣସି ଉତ୍ତର ନଦେଇ ଆଦିତ୍ୟ ଭିତ୍ତ ଆଡ଼କୁ ଗଲା ।

ରାଜାକୁ କିଏ ଅପହରଣ କରି
ନେଇଛି । ମନେହୁଏ ତାଙ୍କର
ଜୀବନ ସଂକଟପନ୍ଥ ।

ତୁମେ ମିଛୁଆ ତୁମେ ଗଛତ ସହ
ମିଶିଲାଜାଳର ଅପହରଣ
କରିଛ । ତୁମେ ବୋଧେ ତାକୁ
ହତ୍ୟାକରିଛ ।

ମୋର କଥା ଶୁଣ । ଆମର ରାଜା ସୁରକ୍ଷିତ
ଅଛନ୍ତି । ଏକ ବିପଦକୁ ଚପିଯିବା ସକାଶେ
ତାକୁ ପ୍ରାୟାସ ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ସେ
ଅତିଶୀଘ୍ର ଫେରିଆସିବେ । ଆଉ ଅଧିକ କିଛି
ଜାଣେନା । ଧର୍ଯ୍ୟ ରଖ ।

କେତେକ ପ୍ରହରୀ ତା ଆଡ଼କୁ ଆସୁଛନ୍ତି ।

ପ୍ରହରୀଗଣ ଏହାକୁ
ବନ୍ଦୀକର ।

ନରୋତ୍ତମଦେବ ମଧ୍ୟସ୍ଥର କଳୁଥିବାର ଦେଖି
ରବିନ୍ଦ୍ରଦେବ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।

ଆଦିତ୍ୟ, ତୁମେ
ରାଜାଙ୍କ ବାସ ଉଦ୍ୟାନକୁ
ଫେରିଯାଅ । ମୁଁ
ରାଜାଙ୍କ ପାଇଁ ଚିନ୍ତିତ ।

ଧନ୍ୟବାଦ, ରାଜା ସୁରକ୍ଷିତ
ଅଛନ୍ତି । ସେ ଅତି ଶୀଘ୍ର
ମହଲକୁ ଫେରି ଆସିବେ ।

ଏହା ଏମାନଙ୍କର
ଋତସନ୍ଧ ! ନତୁବା ମତେ
ଏତେ ଶୀଘ୍ର ସେମାନେ
ଛାଡ଼ିଦେଲେ କାହିଁକି ?

ଘଟନାଚକ୍ର ବଦଳିବା ସହିତ
ଲୋକେ ହଲରାଣ ହେଲେ ।

ସେମାନେ କଣ
ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ
କରିପାରିବେ ?

ସେନା ବାହିନୀ ଭିତକୁ ପହଞ୍ଚି ଠେଲିଦେଲେ ।

ଆମର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର
କିଛି ବିପଦ ନାହିଁ

ବିଶ୍ୱାସ କର ବନ୍ଧୁ । ଏହି
ପିତା-ପୁତ୍ର ଲିଙ୍ଗ ବି
କରିପାରନ୍ତି !

ମହଲକୁ ଫେରି ଗମାଣ୍ଡର ଦିଗର ବିଶ୍ୱାସୀ
ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଡକାଇଲା ।

ବେଝ, ଯେପରି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ
ବାହାରକୁ ଯିବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ
ଯିଏ ଚୋରିବାକୁ ଆସିବେ
ତାଙ୍କ ଉପରେ ନଜର ରଖିବ

ହଜୁର ! ଆମେ ତାଙ୍କୁ
ଘରୁ ପକାଇ ଦିବାକୁ
ଦେବୁ ନାହିଁ ।

ଆଦିତ୍ୟ ନିଜ ଘରକୁ ଅସ୍ତ୍ର ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡିଥିବା ଦେଖିଲା ।

ଓଡ଼ିଆପୋରାଲ.ଇନ୍

ମହଲ ମଧ୍ୟରେ ନରେନ୍ଦ୍ରଦେବ ଓ
ରବିନ୍ଦ୍ରଦେବ ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ଦେବଦାଣୀ
ଶୁଣିଲେ ।

ହଁ, ମୁଁ ରାଜାଙ୍କୁ ଦେଖୁପାରୁଛି । ସେ
ଦେଖୁ ପ୍ରସନ୍ନ ଦେଖାଯାଇଛନ୍ତି ।
ତାଙ୍କ ସହ ହୁରକଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ।

ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷ ଓ ଗୋଟିଏ ନାରୀ ! ଏବଂ
ଏଠାରେ ସବୁ ପ୍ରକାର ଜଙ୍ଗଲ ପଶୁ ମାନଙ୍କ
ଦ୍ଵାରା ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ । କଣ ଏଠାରେ ଜଳପ୍ରପାତ
ଅଛି ? କିଛି ଘଷ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ।

ବାପା-ପୁଅ ବି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି !

ହେ ପ୍ରଜ୍ଞ, କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !
ଆମେ ତାର ପାଖକୁ ଯିବୁ,
ଦେଖୁ ?

ଗରୁଡ଼

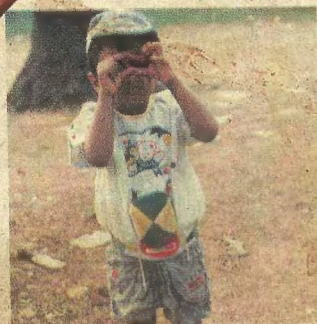
ମୋର ମନ ଦୁଃଖ, କିନ୍ତୁ ଏହା କ'ଣ ?
ଏକ ଗରୁଡ଼ ପକ୍ଷୀ ? ଆକାଶ ସାରା
ଭୂବିକୁଳାଥିବା ଗରୁଡ଼ପକ୍ଷୀ !

ଭ୍ରମଶୃଙ୍ଗ

ଶୀର୍ଷକ
ସନ୍ଦାନ କରନ୍ତୁ

ଫଟୋ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା

ଉଭୟ ଚିତ୍ର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚୟୋକ୍ତି ଦୁଇଟାରି ଧାଡ଼ିରେ
ଲେଖା ହୋଇଥିବ ଏବଂ ପରସ୍ପର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବ ।

ପରିଚୟୋକ୍ତି ସହ ନିଜ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖି ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ପଠାନ୍ତୁ ।

ଚିତ୍ର ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ଚାନ୍ଦାମାମା, ପୁର ନଂ-୮୨

ବିପ୍ଳବୀୟ ଅଫିସର୍ସ କଲୋନୀ, ଇକାତୁଥାଙ୍ଗଲ, ଚେନ୍ନାଇ- ୬୦୦୦୯୭

କାନ୍ଦାମାମା ୨୦ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ପରିଚୟୋକ୍ତି ଆମ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ଦରକାର । ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଶହେଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ଫଟୋ

ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା ଚିତ୍ର ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ବିବେଚନା
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୁନୀର ରାଜକ
ସା/ସୋ : କୁଆଁର ମୁଣ୍ଡା
ଫି: ସୁବରଣ୍ଡ (ଓଡ଼ିଶା)
ସିଦ୍ଧ: ୭୭୦୦୩୯

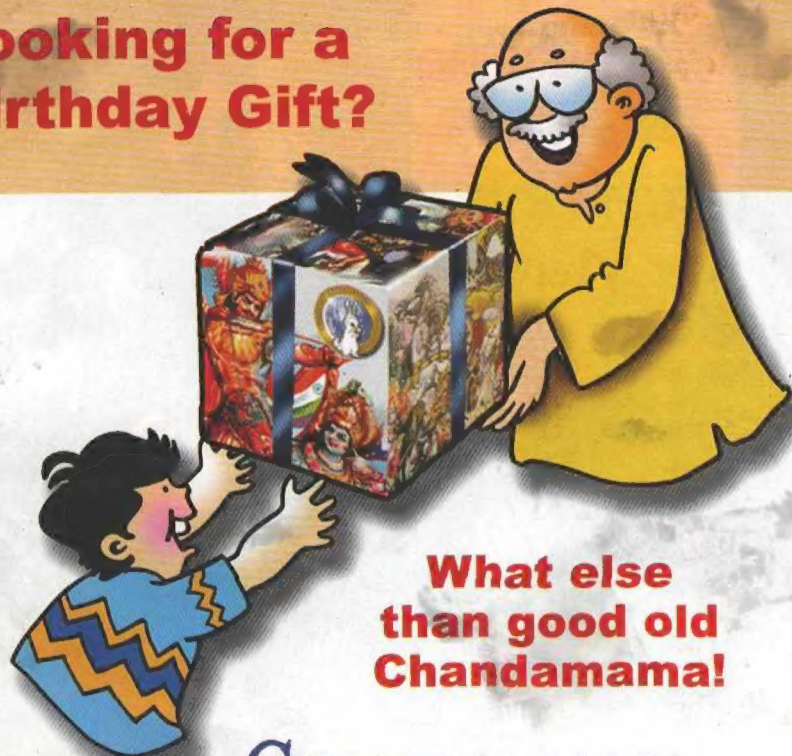
ମନ ଚିତ୍ର : ରାଜ ରାଜା ମୋର ଦୁଇ ବେଲ
ମନ ଭଲ ଦୁଇ ମୋର
୨ୟ ଚିତ୍ର : ଗାଆଁରେ ଦେଇ ନାହିଁ ଚିତ୍ରକୁ ଏ ଥର
ବାବୁ ପୁଅଟିକି ତାର ।

କନ୍ଦାମାମା ବାର୍ଷିକ ଦେୟ
ବାକସାରେ ଟ ୧୨୦/-

Payment in favour of CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 600 026 on behalf of
Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor : Viswanath

Looking for a Birthday Gift?

**What else
than good old
Chandamama!**

CHANDAMAMA

An ideal growth scheme for the Indian child

Gift an annual subscription of Chandamama,
India's oldest and best-loved children's magazine.

Available in 12 languages.

For subscription details, please see facing page.

CHANDAMAMA

JANUARY 2002

Regd. with RNI No. 1114/57
Registered No. TN/Chic PMG-868/2001

nutrine
wishes
**Happy & Prosperous
New Year
2002**

Free!*

one
Fun
With Facts
book

* Send 20 wrappers of Nutrine Koka Naka

to Nutrine Confectionery Co. Pvt. Ltd.

Digitized By OdiaPortal.IN

and get one Fun With Facts book Free!

India's largest selling sweets and toffees.

Nutrine Koka Naka is available without this offer also